



ANDHRA PRADESH

Legislature Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
1. Oral Answers to Questions ...	91
2. Short Notice Questions and Answers ...	114
3. Privilege Motion :	
re : Resolution of the Legislation for the dissolution of the Legislative Council by the Andhra Pradesh Legislative Assembly (Referred to Privilege Committee) ...	120
4. Matters Under Rule 329 :	
re : Threatening strike by Hoteliers from 15-2-1984 ...	148
5. Business of the House ...	157
6. Statement made by the Hon. Chief Minister :	
re : Attempt to Rob Various Banks ...	157
7. Papers Laid On The Table ...	161
8. Announcement :	
re : Laying of Papers On The Table of the House- (Agenda dt. 20-2-1984) ...	161
9. Message from The Governor ...	162
10. Government Bill ;	
re : Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifying (Amendment) Bill, 1984 (Introduced) ...	162
11. Annual Financial Statement (Budget) for 1984-85 ...	162
(General Discussion)	

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS**

- Speaker** : Sri T. Satyanarayana
- Deputy Speaker** : Sri A. Bheem Reddy
- Panel of Chairmen** : 1. Sri D. Narayana Swamy
2. Sri E. Vasudeva Rao
3. Sri M.M.J. Thomas Chowdary
4. Kumari K. Prasanna
5. Sri Mandali Venkata Krishna Rao
6. Sri P. Ramachandra Reddy
- Secretary** : Sri E. Sadasiva Reddy
- Deputy Secretaries** : 1. Sri M. Viswanadham
2. Sri C. Venkatesam
- Assistant Secretaries** : 1. Sri N. Pattabhi Rama Rao
2. Sri P. Satyanarayana Sastry
3. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Surma
4. Sri K. V. N. Appa Rao
5. Sri V. V. Subrahmanyam
6. Sri V. V. Bhaskara Rao
- Chief Reporter** : Smt. M. V. S. Jayalakshmi

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Seventh Day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 21st February, 1984

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఈ మొదటి రెండు ప్రశ్నలు వాయిదా వేస్తున్నాను. ఎందు చేతనంటే సోషల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టరుగారి అత్రుగారు చనిపోయారు. అందువల్ల వారు శ్రీవాకుళం జిల్లాకు వెళ్ళినారు.

I have received a letter from the Minister, Social Welfare stating that due to sudden demise of her mother-in-law she will not be in a position to attend to her business from 20-2-1984 to 26-2-84. The Minister has requested for the postponement of business standing in her name. I am postponing the business listed in her name to next week.

Amount due to Govt. from Excise Contractors

63—

*3290-Q-Sarvasri Koneru Nageswara Rao (Kotha Gudam) and Vasanta Nageswara Rao (Nandigama) :— Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) the amount due to the Government from the Excise contractors as on 1-10-1983; and

(b) the steps taken to collect the amount ?

(ఎ) రూ. 1178.63 లక్షలు.

(బి) రెవిన్యూ అధికారులు నెలవారీగా జరిపే సమావేశాల్లో ఆల్కాహిక్ బకాయిల వసూళ్ళు ప్రగతిని సమీక్షించవలసిందని ఈ బకాయిలను సత్వరంగా చెల్లించేట్లు చూడ వలసిందని కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

An asterisk before the name indicates conformation by the Member

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్ష, యిప్పుడు యీ రీలేజన్ వాలా ఉన్నాయి. చుట్టూగా మనము కొంతరోటు బడ్జెట్టుకు చూపించుకొన్న పరిస్థితిలో పన్నులు వారిం పెంచుకుంటూ మంత్రిగారు యీ అడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయంలో కొంత ప్రయత్నం పెంచుకోవాలి. కోట్ల రూపాయలు ఏర్పడే అని చెబుతూ యేదో యిన్స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చినానే దానింటే యీనాడు మనకు రావలసిన ఈ ఎక్సైజ్ బరాయిలు ఏమీ లేవు. యేదైనా స్పెషల్స్ లేక ఎన్ ఫోర్స్ మెంటు, లేక బరాయిలు ఉన్నావారివైన క్రిమినల్ చార్జీస్ లేక యీ రికమెన్డేషన్ చర్యలద్వారా బరాయిలు ప్రభుత్వం రాబడుతుందో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— ఈ రూ. 11 కోట్ల యేవైరే ఎక్సైజ్ ద్యూస్ రావలసి ఉన్నాయో అది గత 3 ఏళ్ల సంవత్సరములనుంచి రావలసిన వట్టు. మొత్తం రూ. 11 కోట్ల వేరియన్ కోర్టులో ప్లే ద్వారా వాలావరకు అగిపోయి ఉన్నాయి. ఎటువంటి రీలేజ్ కు సంబంధించలేదు. అలాగే విషయంలో ఎటువంటి రివిన్యూ ఏర్పడే లేకుండా మనకు యెంతయిరే రావాలో అంతా రావడానికి పూర్తి ప్రయత్నం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— దీనికి రిమిట్ లేదా? 3 ఏళ్ల సంవత్సరముల నుంచి జాకీలు వసూలు చేయకుండా ఉన్నారంటే అర్థంచాలి విషయం. ఆ జాకీలు చెల్లించివలసినవారు పలుకుబడి కలిగిన వ్యక్తులూ, రూ. 11 కోట్ల బరాయి అంటే సామాన్యమైన విషయం కాదు. దీనిపై తగినచర్య తీసుకోవాలి.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— ఇంతక్రితం యీ అడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయంలో సెట్యూరిటీ యిప్పుడుగానే పేలంపాట పాడడానికి ఉండేది. గత 4, 5 సంవత్సరములనుండి అటువంటి అవకాశం లేకుండా సెట్యూరిటీ యిచ్చిన తర్వాతనే ఆ కాంట్రాక్టర్లు ఆ పాటలో పాడడానికి అవకాశం కలగజేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా కాంట్రాక్టర్లు బరాయి పెట్టడానికి వీలులేకుండా భద్రత తీసుకోవడం జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. కోర్టులో ప్లే ఉన్న తర్వాత Unless the Court vacates the Stay orders. we cannot take initiative to recover the dues from the contractors. That is the difficulty.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :— ఈ బకాయదార్లు పేర్లు సభకు తెలియజేస్తారా? గతకాలం యీ శాసన సభలో యీ విషయం చర్చకు వచ్చినప్పుడు మన గవర్నమెంటు ప్లీడరు, యీ డిఫెన్డెంట్ కూడా కుమ్మక్క అయి గవర్నమెంటును మోసం చేస్తున్నారని కోర్టులో మేనేజ్ చేస్తున్నారని యీ విషయంపై తగినచర్య తీసుకోమని చెప్పినప్పుడు ఆలోచిస్తాము, చూస్తామని గతసారి మంత్రులు అన్న విషయం మీ దృష్టికి వచ్చిందా? ఈ అంశంపై యే చర్య తీసుకోతున్నారు?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— ఆలోచించండి, మానేటటువంటి విషయాలు యేమీలేవు. ఈ అరియర్స్ పూర్తిగా కలెక్ట్ చేయడానికి యెటువంటి చర్యలయినా తీసుకోవడానికి యీ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. ఆ డిఫెన్డెంట్ పేర్లు చెప్పాలని ఓంకార్ గారు అన్నారు. నాకు ఎటువంటి అభ్యంతరంలేదు. తెలుసుకొని చెబుతాను.

శ్రీ ఎం. జగన్నాథం (పద్దనపేట) :— ఈ కాంట్రాక్టు పద్ధతివల్ల బకాయి పడడం, పైరవీలు చేయడం యీనాడు ప్రభుత్వానికి తలకు మించిన వ్యవహారంగా తయారయింది, అందువల్ల యిక నుంచి అయినా యీ కాంట్రాక్టు వ్యవస్థ, మిడిల్ మెన్ వ్యవస్థను పూర్తిగా రద్దుచేసి దీనికి ప్రత్యమ్నాయ మార్గాలు కనుగొనడానికి ప్రభుత్వం దగ్గర యేమైనా ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయా ?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— ఇది ఆలోచించవలసిన విషయం. దీనిని గురించి యిప్పుడే యేమీ చెప్పలేము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :— గత ప్రభుత్వం సంగతి వేరు. గత ప్రభుత్వానికి అప్పుడు ఉన్నటువంటి కంట్రాక్టర్లకు చాలా లావాదేవీలు ఉండేవి. వారు వసూలు చేయలేక పోయినారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత చర్యలు తీసుకుంటున్నది. జాగానే ఉంది. రెండవ విషయం యేమిటంటే వారి దగ్గర సెక్యూరిటీ రాబడుతున్నామని అంటే సెక్యూరిటీ విషయం యెంతవరకు పోయిందంటే వారు యెవరి ఆస్తిలో చూపించడం, ఆ చూపిన సెక్యూరిటీమీద వారు పాట పాడడం జరుగుతున్నది. తీరాచూస్తే ఆ ఆస్తి వారిదికాదు. అటువంటిప్పుడు దానిమీద యేవర్య తీసుకుంటున్నారు ? రెండవది దీనికి మోడల్ రేంజ్ యేమిటి ? ప్రతి కాన్ఫరెన్స్ లో కలెక్టర్ల తో చెబుతూనే ఉన్నారు. వారు యే చట్టం క్రింద వసూలు చేస్తున్నారు ? లేండ్ రెవెన్యూ యాక్టు క్రింద వసూలు చేస్తున్నారా లేకపోతే యే చట్టంక్రింద చేస్తున్నారు ? ముందు ఎటాచ్ మెంటు ప్రోవిజన్ క్రింద చేస్తున్నారా ? What is the modus operandi ?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— లేండ్ రెవెన్యూ రికవరీ యాక్టు దీనికి అప్లికబుల్ అవుతుంది. కలెక్టర్స్ ద్వారానే దీనిని వసూలు చేయవలసిన అవశ్యకత ఉంది. దీనిని యొప్పటికప్పుడు రెవ్యూ చేస్తూ పూర్తిగా కలెక్టు చేయడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోందని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— అదికాదు మనము కలెక్టర్స్ కు చెబుతూనే ఉన్నాము. వారు చేస్తూనే ఉన్నారు. ఇంకా రూ. 11 కోట్లు బాకీ ఉందంటే అసలు దీని పరిస్థితి యేమిటి ? వారు ఏ ప్రొసీజరు ప్రకారం చేస్తున్నారు ? యెవరు యెంత బాకీ ఉన్నారు ? చెప్పరు. ఇంకా రూ. 11 కోట్లు బకాయి ఉందంటే చాలో దారుణం. What is the present position and what is the difficulty in collecting ?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— నేను యిదివరకే మనవిచేసినాను. ఇది గత 35 సంవత్సరముల నుంచి పేరియన్ కారణాలవల్ల అగిపోయింది. రూ. 11 కోట్లు రికవరీ గత 35 సంవత్సరముల నుంచి అగిపోయింది. గత 35 సంవత్సరముల నుంచి వసూలు కాకుండా ఉన్నదంటే యిది వసూలు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఇది యే స్టేజిలో అగిపోయిందో చెప్పాలంటే చెబుతాను. Covered by Court Stays Rs. 157 lakhs, Departmental Stays - Rs. 3 lakhs, Securities - Rs. 8.47 lakhs, Adjustments - 0.78 lakhs, Write off - Rs. 333

lakhs, Recoverable in other / districts - Rs. 131 lakhs, Recoverable in other States - Rs. 15 lakhs. Net collected - Rs. 528 lakhs. Total is Rs. 1178 lakhs. We have collected Rs. 40 lakhs.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— ఇప్పుడు పేరియస్ రీజన్స్ అంటున్నారు. వాళ్లు యెవరో చేసిన తప్పును మనము దాచబోయే ప్రయత్నం చేయడం యేమిటి? అసలు కారణాలు యేమిటి? ఎందుకు చేయలేక పోయినారు. పేరియస్ రీజన్స్ అని వారే అన్నారు. What are the main reasons?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— కోర్టు ప్లే అన్నారు. ఎట్లా చేస్తారు ?

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— దానివల్లరాదు. అది కాకుండా వారు చెప్పింది కొన్ని కారణాలవల్ల అన్నారు.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— ప్రయివేటు రీజన్స్ లేవు. వీటికి కారణాలు చదివి వినిపించినాను.

శ్రీ కె. పి. రెడ్డయ్య (పుయ్యూరు) :— అరు రూపాయలరు ప్రభుత్వమువారు అమ్ముతుండగా దాన్ని ప్రజలకు కంట్రాక్టర్లకు 50-55 రూపాయలకు అమ్ముతున్నారు. అవిధంగా అమ్ముకొని కోటానుకోట్ల రూపాయలు ఆర్జిస్తున్నారు. అలాంటప్పుడు బకాయిలు పుండవలసిన అవసరములేదు, అమ్మే విషయంలో ఎంరకయినా అమ్ములని ప్రభుత్వము యొక్క ఉద్దేశ్యమా? సామాజికమైన సమస్య ఇది. అమ్మేటటు వంటి రేటుపైన కంట్రోల్ ఏమయినా వుందా? దీనికి ప్రత్యామ్నాయ చర్య ఏమయినా తీసుకొంటున్నారా?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— ప్రయివేట్ కంట్రోలు చేసే విషయములో ప్రభుత్వము యొక్క పాలసీ అంటూ ఏమీ లేదు. రాష్ట్రములో మొదట నుండి కంటిన్యూ అవుతూనే వుంది. ఆక్షన్ చేసిన తరువాత ఏ ప్రయివేటు యివ్వాలో కంట్రాక్టర్ డిసైడ్ చేస్తాడు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలక్ పేట) :— గత ఐదు సంవత్సరాల నుండి డ్యూప్ రాబట్టుతున్నామని అన్నారు. 5 సంవత్సరాల నుండి ఎవరెవరి దగ్గర ఎంతెంత డ్యూప్ వున్నాయి? వాళ్లు తిరిగి కాంట్రాక్ట్స్ లో పాల్గొంటున్నారా? దీన్ని అరికట్టడానికి ఏమిచర్య తీసుకొంటున్నారు?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— ఒకసారి బకాయిపడితే, అతను కాంట్రాక్ట్స్ లో పాల్గొనే అవకాశము లేదు. అలా అవకాశము ఇవ్వడంలేదు. 5 సంవత్సర డ్యూప్ అడిగారు. దాదాపు కోటి రూపాయలు పుండవచ్చు.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య (వరకాల) :— 11 కోట్ల బకాయిలు ఏ ఏ కంట్రాక్టర్ దగ్గర వున్నాయి? వారి పేర్లేమి? ఏ ఏ జిల్లాలో ఎంతెంత ఎమౌంట్ వుందో చెప్పగలరా?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— తప్పకుండా లిస్టు హౌస్ ముందు పెడతాను.

డా. డి. ఎల్. రవీంద్రరెడ్డి (మైదుకూరు) :— పది రూపాయలు రైతు నుండి బకాయి వుంటే ల్యాండు రికవరీ యాక్టు క్రింద వసూలు చేయమని ఉత్తరువులు ఇస్తారు. ఇవ్వకపోతే జప్తుచేసి సామానులు ఎత్తుకొనబోతారు. ఇంతపెద్ద ఎమౌంటు ఏ కారణం వల్ల ఇంతవరకు వసూలు చేయలేక పోయారు ? యివ్వని కాంట్రాక్టర్లపైన ఏమి చర్య తీసుకొంటున్నారు ?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— కంట్రాక్టర్ల మీద చర్య తీసుకోబడుతున్నది. ఎక్కడ యితే ల్యాండు దిస్ పూర్ట్స్ పైటిల్స్ సరిగ్గా లేకపోవడము జరుగుతున్నదో అటువంటి బకాయిలు అగిపోతున్నాయి. అంతేగాని ఎక్స్ యిజు కాంట్రాక్టర్ల మీద ఎలాటి దయ చూపడం లేదు.

శ్రీ కె. నాగార్జునరెడ్డి (కంభం) :— ఎవరయితే బకాయి పడ్డారో వారు ప్రస్తుతము కాంట్రాక్టు చేస్తున్నారు ? మిత్రులు గత ప్రభుత్వములోని కంట్రాక్టర్లు ప్రభుత్వ లోని కంట్రాక్టర్లు ప్రభుత్వముతో కుమ్మక్కయినారని అంటున్నారు. ఎక్స్ యిజ్ గురించి తెలిస్తే అట్లా వారు అనరు. నాకు తెలిసింది ఏమిటంటే, కొంత, రికవరీ చేయలేనటువంటిది రైటాప్ కూడా చేయాలని ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. బకాయిలున్నవారు ప్రస్తుతము ఆక్షన్ లో పాల్గొంటున్నారా ?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— బకాయిలున్న కంట్రాక్టర్లు ఎవరూ కూడా ఆక్షన్ లో పాల్గొనడం లేదు. పాల్గొనడానికి వీలుకూడా లేదు. ఎక్కడయినా అటువంటిది వుంటే నా దృష్టికితే స్టే తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాను. రైటాప్ విషయం గురించి కంట్రాక్టర్ల దగ్గర ఎలాటి ఆస్తిలేక, పెక్యూరిటీలేక వసూలుచేసే పరిస్థితి, అవకాశము లేకపోతే అలాంటివారి విషయంలో ఫయల్ పెండింగులో పెట్టకుండా, క్రిమినల్ చార్జెస్ పెట్టి, ఆ కేసును డ్రాప్ చేయాలని వుంది. ఇది మొదటి నుండి వస్తున్నదే. కొత్తది ఏమీ కాదు. అంతకన్నా వేరే ఉద్దేశమేమీ లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకికల్) :— మొత్తము రూ. 11 కోట్లలో, అస్తులులేక, పెక్యూరిటీలేక వసూలు చేయలేని పరిస్థితిలోవున్న మొత్తము బకాయిలు రూ. 3 కోట్లు అని, వాటిని మాఫీ చేయాలని చెప్పారు. రూ. 1 1/2 కోట్లు స్టే మూలంగా వున్నాయని చెప్పారు. మిగతా బకాయిలు వసూలు చేయడంపై చర్య తీసుకొనబడుతున్నదని అన్నారు. ఏండ్ల తరబడి ఫయల్స్ పెండింగులో పెట్టకుండా, రైటాప్ చేయవలసింది చేసి, కోర్టులో స్టే రూపంలో వున్న ఎమౌంట్ తప్ప, వసూలు చేయవలసింది చేసి, ఇక ముందు ఇలాంటి లిస్టు లేకుండా చేస్తారా ?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— తప్పకుండా చేస్తాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి) :— మంత్రిగారు 30 శంపత్పూలలో బకాయిలుగా వున్న 11 కోట్ల రూపాయలు పెద్ద ఎమౌంటు కాదని అన్నారు. పోతే ఎన్ని కోట్లు పెద్ద ఎమౌంటు కాదో సెలవిస్తే బాగుంటుంది. కోర్టులో పెండింగులో

వున్నది. రూ. 1 1/2 కోటి, 9.50 కోట్ల ఇతర రోపాలవల్లనో, ప్రభుత్వము రోపం వల్లనో అనేక రోపాలపల్ల వుందని అన్నారు. ఈ ప్రభుత్వము పచ్చిన రుబువార 83 జనవరి నుండి 84 వరకు సరాలంలో కట్టవలసినవారు కట్టరపోలే, ఈ ప్రభుత్వము వారికి ఎక్సెక్యూషన్ ఆఫ్ టైం ఇచ్చిందా? అలాంటిది వుంటే సఫకు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :— అటువంటిది ఏమీ యిప్పలేదు. గర సెప్టెంబరు నుండి ఫిబ్రవరి వరకు 40 లక్షలు పనులు చేయడం జరిగింది. మిగతా 9 కోట్లలో 3.33 కోట్లు రైటాప్ ప్రపోజర్స్ లో వుంది. 1 1/2 కోట్లు కోర్టు స్టేర్ వుంది. నెట్ వర్క్ 5 కోట్ల పనులు చేసే విషయంలో చూర్తిగా గట్టి చర్యలు తీసుకొంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :— The next two questions are postponed at the request of the Member.

(Qn. Nos. 64 and 65 were postponed)

Functioning of "Complaint Cell" Created in the Secretariat

66—

*3997-Q :— Sarvasri N. Indrasena Reddy, M. Ramakrishna Rao (Khammam), M. Yeraiah Reddy (Bhadrachalam), and Smt. M. Swarajyam (Tunga Turthy) :— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the "Complaint" Cell created in the Secretariat, after Telugu Desham Party came into power, functioning now ;

(b) If not, the reasons therefor ?

(c) the number of complaints received so far from the public since its inception ;

(d) the number of cases on which action has been taken .

(e) the number of cases on which action has not been taken and the reasons therefor ; and

(f) whether there is any proposal before the Government to strengthen the above cell in view of its public importance ?

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్ టి. రోమారావు :—

ఎ), బి) అవునంటి.

సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నము కాదు.

డి) ఈ విభాగాన్ని ప్రారంభించినప్పటినుండి 1984 జనవరి చివరి వరకు వచ్చిన పిర్యాదులు 2 లక్షలకు పైగా వున్నాయి, వాటి విషయంలో పర్యవేక్షణగా భావించి చర్య తీసుకోదలచినవి 89, 089 పిర్యాదులు. వాటిల్లో పర్యవేక్షణ తీసుకోవ్వవి 2,501 కేసులవి సమీక్షాసమితి అందజేస్తున్నాను.

ఇ) ఈ ప్రశ్నను తావులేదు.

ఎఫ్) ఔనండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— రెండు లక్షల ఫిర్యాదులు వచ్చాయి. ఇందులో 30 వేలకు పైగా విచారించబడ్డాయి. 20 వేల చిల్లర చర్య తీసుకోబడ్డాయి. అని అన్నారు. కాని 2 లక్షల 30 వేలు అంటే చాలాతక్కువ శాతం. ఇదివరలో ఫిర్యాదుల విషయంలో ఆయా ఆర్.డి.ఓ. కలెక్టర్ల రెవల్లో సమావేశాలు జరిపి, ఆయా జిల్లాకు సంబంధించిన ఫిర్యాదులన్నిటినీ పరిష్కరించే పద్ధతి వుండేది. ఇటీవల అటువంటి సమావేశాలు జరగడం లేదు. ఆ సమావేశాలకు నాన్ అఫిషియల్స్ ఎం.ఎల్.ఎలను పిలిచేవారు. ఇప్పటికైనా ఆ సమావేశాలు తిరిగి ప్రతి జిల్లాస్థాయిలో ఏర్పాటుచేసేటట్లు, వాటికి నాన్ అఫిషియల్స్ ఎం.ఎల్.ఎలను పిలిచే ఏర్పాట్లు చేసి, ఆయా జిల్లాకు సంబంధించిన ఫిర్యాదులను పరిష్కరించే విధంగా చేసినచో ఫిర్యాదులు త్వరలో డిస్పాచ్ అవుతాయి. ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— కొన్ని కోర్టు కేసులకు, కొన్ని సర్వీసులకు సంబంధించినవి, ప్రమోషన్లకు సంబంధించినవి కూడా వస్తున్నాయి. అటువంటివి మినహాయస్తే, ఏవయితే గ్రీవెన్స్‌లోకి రావూ వాటిని మినహాయస్తే, మిగతా 30వేలని మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచన బాగావుంది. ఇప్పటికీ ప్రతి కలెక్టరు సమావేశములో అక్కడ వచ్చిన ఫిర్యాదులు వాటి విషయంలో ఏవిధంగా పరిష్కరిస్తున్నారో అనే విషయంలో ముఖ్యంగా చర్యలు జరుగుతున్నాయి. ప్రతి జిల్లాలో గ్రీవెన్స్ సెల్స్ వున్నాయి. యింకా ఏవైనా కట్టదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలనే వుద్దేశముకూడా వుంది. ప్రభుత్వపరంగా అందజేయడానికి శక్తి లేని అమాయకులు.....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ప్రతి నెలా తప్పనిసరిగా ప్రతిజిల్లాలో సమావేశము జరిగేటట్లుచేసి, ఫిర్యాదులు పరిశీలించేటందుకు సూచనలిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అలాగే. ముఖ్యంగా ఇంకా విషయం ఏర్పాటు చేయాలని ఒకటి ఆలోచనలో వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా గ్రీవెన్స్ విషయంలో ఏ.పి. విజిలెన్స్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచనలో ఉంది. వారు ఏవైనా అక్రమాలు జరిగితే అది ఎక్స్‌యిజ్ డిపార్టుమెంటులోగాని, సేల్సుటాక్స్ డిపార్టుమెంటులోగాని, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులోగాని వాటిని పరిశీలించడానికి ఒక పటిష్టమైన విధానాన్ని అమలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రనాథరెడ్డి :— కొన్ని కోర్టు కేసులు, కొన్ని సర్వీసు మేటర్స్ విషయంలో గ్రీవెన్స్ అనే ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. కాని ఆ గ్రీవెన్స్ ఇండివిడ్యువల్‌లని ఆయనోవేస్తానో కాని అది గ్రీవెన్స్ కిందకే వస్తోయ్. కాబట్టి 30,000 కలెక్టర్లుంటే మోతాదు చర్య తీసుకోరాదే మిగతా కలెక్టర్లులేదేమో

ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అంతేకాకుండా యీ అప్లికేషన్స్ ఎవరు అయితే పెడుతున్నారో వారికి రెస్పాన్స్ కూడా రావడంలేదు. ఆ గ్రీవెన్సెస్. ముట్టాయని వాటిమీద యీ రకమైన చర్య తీసుకుంటామని రిప్లయి రావడంలేదు. అందువల్ల కంప్లయండ్ చేసినవారికి అవి పరిష్కారం అవురాయనే నమ్మకం కలగడంలేదు. రరువార ముఖ్యమైన గ్రీవెన్సులను రామిరెడ్డిగారు గాని, సాంబశివరావుగారు గాని ఆ కమిషన్స్ కు గాని పంపుతున్నారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అదే ఆలోచనలో ఉంది. జు డీ పి యర్ కు సంబంధించినంతవరకూ ఆ కంప్లయింట్స్ కు పరిశీరించే అవకాశం ఉండదు. కాబట్టి అది గ్రీవెన్సు అయినా దానిమీద చర్య తీసుకోవడానికి వీలులేకపోతున్నది. ఎంతవరకూ చర్య తీసుకున్నామనేది సమాధానం ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అయినా వారు తృప్తిలేదు ఇంకా ప్రభుత్వం దగ్గరకు వెళ్ళాన్నప్పుడు ఏ విధంగా చర్యలు తీసుకోవారో ఆలోచన చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ఏ రకమైన కంప్లయింట్స్ ఉంటే అప్లికేషన్ యివ్వాలి అనేదానికి ఏమైనా ప్రమాణాలు నిర్ణయించారా? ప్రశ్నకు సమాధానంలో ఏ రకంగా ఈ విధానాన్ని ప్రొంగెన్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఈ విషయమే నేను యిదివరకు మనవిచేసాను. ఏ. పి. విజిలెన్సు కమిటీనివేసి వారిద్వారా ప్రజల సమస్యలు కనుక్కోవడానికి ప్రత్యేకమైన అధికారాలు వారికి యిచ్చి ఆ ప్యూస్టును పటిష్టము చేయాలనే ఉద్దేశ్యము ఉంది. దానికొరకు ఒక ప్రత్యేకమైన విభాగము ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ఆ కంప్లయింట్స్ ఏ విధంగా ఉండాలనే ప్రొసీజరు ప్రొఫార్మా, ప్రమాణాలు ఏమైనా ఉన్నాయా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఏ ఆలోచనలు యిచ్చినా వారు ఏవిధమైన కష్ట విష్టారాల అప్లికేషన్స్ యిచ్చినా అవన్నీ కూడా స్వీకరించడం జరుగుతుంది. వాటిని ఎంతవరకూ ప్రభుత్వ పరంగా పరిష్కరించాలి, యీ పేదవానికి ఏ విధంగా సహాయం అందించాలి అనేది చూస్తున్నాము. కొన్ని ప్రభుత్వం పరిష్కారం చేయడానికి వీలులేనివి ఉంటాయి. పరిష్కరించడానికి వీలున్నవి పరిష్కరించడం జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూరే) :— కొత్త ప్రభుత్వం బాధ్యతను స్వీకరించడానికి ముందు జిల్లాలవారీగా ప్రత్యేకంగా సమితి పెప్పడెంట్లు, రెజిస్ట్రేటర్సుతో జిల్లా పరిషత్ చైర్మెన్ గ్రీవెన్సులను డిసార్డుమెంటు వైజ్ గా తీసుకొని ఏమైనా అపక తపకలు ఉండే కేసులు, కంప్లయింట్స్ మీద జిల్లా పరిషత్తు సమావేశములోనే పరిష్కరించేవారు. అలాకాకపోతే తరువాత సమావేశములో వాటిని తీసుకునేవారు. అటువంటి గ్రీవెన్సు సలహాల కమిటీ పద్ధతి జిల్లాలలో యీ రద్దల ప్రభుత్వం రద్దు చేసినదా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— రద్దుచేయడం అనేది లేదు. చైతన్య యాత్ర లలో మంత్రి వర్గములోని మంత్రులు కూడా ప్రజలవద్దకు వెళ్ళి వారు చెప్పకునే వీలు కల్పించాము. గౌరవ సభ్యులు యిక్కడ యిచ్చిన సూచనలు మనసులో పెట్టుకొని ప్రజా స్వామ్య విధానానికి న్యాయం చేసే మార్గం కనుగొంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వి. సుబ్బారెడ్డి (ఆళ్ళగడ్డ) :— ఏమైనా ప్రొబ్లెమస్స్ ఉంటే వాటిని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికెస్తూ అప్లికేషన్స్ వారికి అందజేస్తే వారు సంబంధిత సెక్రటరీ లకు పంపించామని సమాధానం వస్తున్నది. కాని ఆ సెక్రటరీ నుంచి ఏమీ చర్యలు దానిమీద తీసుకుంటున్నారనేది సమాధానం రావడంలేదు. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు క్షుద్ధతీసుకొని సెక్రటరీలకుకూడా ఏమి యాక్షన్ తీసుకుంటున్నారో సమాధానాలు యిచ్చేట్లు మాస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచన బాగుంది. ప్రభుత్వ పరంగా పరిష్కరించదగినవి ఎప్పటికప్పుడు పరిష్కరించి సమాధానాలు యివ్వాలని ఆదేశాలు యిస్తున్నాము. ఇందులో కొంత అలక్ష్య భావం కలుగుతోంది. ఇక్కడ ప్రభుత్వ విధానాలు అమలు జరగకపోవడం కూడా నేను గమనిస్తున్నాను. ఈ విషయంలో వరైన చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ బి. సమ్యయ్య :— ఏమైనా కంప్లయింట్సు తహశీల్దారుల మీద యిస్తే వాటి పరిశీలన గురించి ఆ తహశీల్దారులకే మార్కుచేయడం జరుగుతోంది. అటువంటి వప్పుడు ఏమీ న్యాయం జరుగుతుంది ? కాబట్టి ఏ కంప్లయింట్లు అయినా చేయబడినవారి మీద పరిశీలకులపై ఆఫీసర్ల ద్వారా వాటిని పరిశీలించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్య తీసు కుంటుందా ? తరువాత కొత్తగా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత జిల్లాలలో కలెక్టర్లు కంప్లయింట్సు తీసుకొని వాటిని ప్రజల ముందే పరిష్కారం చేసేవారు. అటువంటి పద్ధతి యిప్పుడు మానుకున్నారు. కాబట్టి ఆ విషయం పునరాలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— జిల్లాలో అధికార్లమీద ఏమైనా కంప్లయింట్సు వస్తే దానిమీద పరిశీలనకు సుపీరియర్ ఆఫీసర్లును వేస్తాము. ఆదేపాయిలో ఉన్నవానికి పరిశీలనకు వేయము. ఈ న్యాయాన్ని గమనిస్తున్నాను.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం (చీపురుపల్లి) :— శాసనసభ్యుల నుండి తీసుకున్న అప్లికేషన్స్మీద అధికారులు, మంత్రులు ఫోలో అప్ యాక్షన్ ఏమిటనేది తెలియపరచక పోతే మా నియోజకవర్గాలలోని ప్రజలు మమ్ములను అడుగుతారు ? కలెక్టరుకు యిచ్చిన రిప్రజెంటేషన్స్మీద మాకు ఏమీ రిప్లయి రావడంలేదు. ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు జిల్లా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఇప్పుడు సభ్యురాలు చేసిన సూచనకూడా బాగానే ఉంది. శాసనసభ్యులు ప్రజలు దగ్గరకు వెళ్ళినప్పుడు వారిని అడుగుతారు కాబట్టి వారి

పనుల విషయం అదగడం ధర్మం. కాబట్టి శాసనసభ్యులు రిప్రజెంటేషన్స్ యిస్తే వాటికి సమాధానం యివ్వడం ధర్మం. ఈ విషయంలో తగిన చర్యలు పనుచుండును.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్ష, ఈ విషయంలో రెండు ముఖ్యమైన అంశాలను ప్రభుత్వం గమనించాలి. ఒకటి స్టేట్ రెవెన్యూలో ఈ గ్రీవెన్స్ సెల్ ను మానేజ్ చేసే డెయిరీ? ఏ స్టాఫ్ లో ఆఫీసరుని పెట్టారు? ఏ అసిస్టెంట్ సెక్రటరీనో, సెక్షన్ ఆఫీసరునో పెట్టి వారి ద్వారా ఆయా ఫిర్యాదులను సీనియర్ ఆఫీసరుడు పంపడం జరిగితే దాని మీద ఏ చర్య తీసుకోబడుతుందో రెండవ విషయమే. తమర ముఖ్యమంత్రి గారి స్టాఫ్ లో ఏ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీనో హెడ్ గా పెడితే సరైన చర్య తీసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. పెచ్చే ఫిర్యాదులలో జోక్యం చేసుకునే అవకాశం కొన్నిటికి ఉండదు. అంటే పై నాన్ సెన్సిటివ్ మాటర్స్ కు కానీ, ఏ ఉద్యోగ అవకాశం కల్పించమని చెప్పిన వాటికి కానీ కొన్నిటికి ప్రభుత్వం చేతిలో అవకాశం ఉండదు. కానీ ప్రతి దానికీ చూడ ఫిర్యాదు అందింది. రిపోర్టుకోసం జిల్లా కలెక్టరుకు వ్రాశాము అని రిప్లయ ఇస్తారు. నా నియోజక వర్గంలో ఒక వ్యక్తి రైస్ మిల్ ఆర్థిక కారణాలవల్ల మూరపడితే, అతను కంప్లయింటు చేశాడు. దానిని కలెక్టరుకు పంపి రిపోర్టు అడిగామని రిప్లయ చెప్పి ఒక సంవత్సరము అయింది. ఇంత పరచూ ఏమీ జరగలేదు. “నన్ను ముఖ్యమంత్రిగారి కేంద్రకు తీసుకువెళ్లండి. ఆయన నాకు లక్ష రూపాయలు ఇప్పించే ఏర్పాటు చేస్తారు. నా విజినెస్ నడుపుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది” అని నన్ను అడుగుతున్నాడు. ఈ రకంగా అనవసరమైన ఆశ కల్పించడమే అవుతుంది, ప్రతిదానికి రిప్లయ ఇస్తూ పోతుంటే. కనుక ఏది అనవసరమో అనేది గుర్తించి రిప్లయ ఇచ్చే అవకాశం చూడాలి. ఇక రెండో విషయం ఏమంటే గ్రీవెన్స్ సెల్ స్టాఫ్ ని పెంచి, ముఖ్యమంత్రిగారి వర్సనల్ స్టాఫ్ ఎవరినైనా ఏర్పాటుచేసి, వారికి బాధ్యత అప్పజెప్పే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఈ విషయం అంగీకరించవలసిందే. ప్రస్తుతం చీఫ్ సెక్రటరీ బాధ్యత వహిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారివద్దే ఉంటే ఇంకా పటిష్టంగా ఉంటుంది, అనే విషయాన్ని గమనించాను. సెక్షన్ ఆఫీసర్లు తెంపరరిగా మాత్రమే ఉంటారు. పర్మినెంట్ స్టాఫ్ ను ఏర్పాటుచేసి, సామాన్య మానవులకు సంబంధించిన సమస్యలను పరిష్కరించే బాధ్యత మనకు ఉంది కనుక, వెంకయ్యనాయుడుగారి సూచనను అంగీకరిస్తూ, ఆలోచించగలనని మనవి చేస్తున్నాను.

Completion of Work on Polavaram Project

67—

*3970—Q.—Smt. G. Madhavi (Visakha Patnam) :— Will the Minister for Work be pleased to state :

(a) the stage at which the construction work of Polavaram Project stands ;

(b) when will it be completed;

(c) whether it is a fact that the State Government have requested the Central Government to expedite the work of Polavaram Project under National Scheme; and,

(d) if so, the reasons therefor ?

నిర్మాణాల శాఖమంత్రి (శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి) :— ఎ) అనకట్ల నిర్మాణం, ఎడమకాల్య విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదనతో సహా మొదటి దశ నిర్మాణానికి రూ. 884.17 కోట్ల వ్యయం కాగల ప్రాజెక్టు నివేదికను రూపొందించి కేంద్రప్రభుత్వ అనుమతికోసం 1983 ఏప్రిల్ లో కేంద్ర జల వ్యవహారాల కమిషనుకు పంపడం జరిగింది.

బి) పని మొదలై నప్పటినుండి 15 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయాలని ఉద్దేశించడం జరిగింది.

సి, డి) కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని అమోదించిన తర్వాత దీన్ని కేంద్ర పథకంగా చేపట్టవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి జి. మాధవి :— అధ్యక్ష ఈ పోలవరం ప్రాజెక్టు బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టు. దీనివల్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి, నౌకాయానము, పరిశ్రమలకు కావలసిన మంచి నీరు, సేద్యపు నీరు లభించడమే కాక విశాఖకు మంచినీటి సౌకర్యం లభిస్తుంది. కనుక ఈ ప్రాజెక్టుని తక్షణమే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని చేపట్టమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరిందా? కేంద్ర వాటర్ కమిషనర్ కు పంపారా? అప్రూవర్ అయిందా? పోలవరమే కాక ఇంకా ఏమైనా వాటర్ కమిషన్ వద్ద అప్రూవర్ కాకుండా పెండింగులో ఉన్నాయా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— నిర్మాణాల శాఖమంత్రి : పెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ అమోదం పొందిన తరువాతే కేంద్ర సహాయం కోరిడం జరుగుతుంది. రివైజ్డ్ ప్రపోజర్ రు. 884.17 కోట్లకు ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత పంపడం జరిగింది. బహుళా ఏప్రిల్ లో అనుకుంటాను. దీనిమీద వారు 10 కామెంట్స్ పంపడం జరిగింది. 5 కామెంట్స్ కు రిప్లయ్ సిద్ధంగా ఉన్నాయి. మిగిలిన ఇతర శాఖలకు సంబంధించినవి వాటికికూడా రెండు నెలల్లో రిప్లయ్ పంపడం జరుగుతుంది. శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు లాంటివి పెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ వద్ద పెండింగులో ఉన్నాయి త్వరితంగా రాబడానికి వట్టబట్టి ప్రయత్నించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పసంత నాగేశ్వరరావు :— ఈ ప్రాజెక్టుకు 81లో అంజయ్యగారి కాలంలో శంఖస్థాపన జరిగింది. రు. 800 కోట్లు అవుతుందని అంచనా. ఇదిమనకే కాక ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్ లకు కూడా సంబంధించినది. వారికి ఇరిగేషన్ కోసం మనం ఏమైనా నీరు ఇవ్వవలసి ఉంటుందా? లేకపోతే ఇక్కడ మునిసిపాలిటీ బొలాలకు ఏమైనా ఇవ్వాలా? ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో దీనికి జరిగిన కేటాయింపు ఎంత ఎన్ని సంవత్సరాలలో పూర్తి అవుతుంది. కుడి కాలువ వస్తే కృష్ణాజిల్లా పెట్టె తాలూకాలో సహా ఇంక్లాడ్ చేయాలని ప్రణాళికతో ఇంక్లాడ్ చేశారా? మధ్యప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్

ఒరిస్సాలకు నౌకాయానంకికూడా ఉపయోగించే ఆలోచన ఉందా? సమగ్రంగా రెలపాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— మధ్యప్రదేశ్ లో పోలవరం ప్రాజెక్టుద్వారా 2,398 హెక్టార్లు, ఒరిస్సాలో 1,280 హెక్టార్లు ముంపుకు గురి అవుతాయి. ఈ రాష్ట్రాలను నీటి పారుదల సౌకర్యం కలుగుతుంది. రైట్ కెనాల్ ఇన్ స్ట్రక్షన్ లో ఉంది. జూన్ 84 నాటికి దీనికి ఎక్స్ మిషన్ రయారుచేసి, సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ కు పంపడం జరుగుతుంది. రైట్ కెనాల్ మినహా రు. 884,17 కొట్లకు సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ కు పంపడం జరిగింది. కృష్ణా రెనాల్ ఒకడు రాబట్టును, 83-84లో రు. 5 లక్షలు, 1984-85లో రు. 15 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ క్లియరెన్స్ వచ్చిన తర్వాత పరిశ్ల వ్యాంకు ఎయిడ్, సెంట్రల్ ఎయిడ్ తీసుకుని, రాష్ట్రం ఎంత వరకూ పెట్టుగరిగితే అంతపెట్టి, 15 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్దేశము.

శ్రీ ఎసంత నాగేశ్వరరావు :— మొదటి స్టేజీకే రు.800 కోట్లు రావాలని అంచనా మరి ప్రభుత్వం 83లో 5 లక్షలు, ఇప్పుడు 15 లక్షలు కేటాయిస్తే ఈరకంగా పూర్తి చేయడం సాధ్యమా? కేంద్రాన్ని సహకరించమని చెప్పడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పత్తిడి తెచ్చిందా? ఇటువంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులకు శంకుస్థాపన చేస్తే, వాటిని పూర్తిచేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కష్టతరమని కేంద్రానికి తెలిపారా? దీనిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలిపారా? దీనిని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్నే తీసుకోమని ఏమైనా కోరారా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— దీనికి 17-5-1981 న ఫౌండేషన్ వేశారు. సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ క్లియరెన్స్ లాభేదు, వచ్చిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వాని ఈ ప్రాజెక్టుని చేపట్టమని కాని సహాయం చేయమని కాని కోరడం జరుగుతుంది. ప్రపంచ బ్యాంకు ఎయిడ్ తీసుకుని సంవత్సరానికి కనీసం 50 నుంచి 70 కోట్ల రూపాయల వరకు కేటాయించే ప్రయత్నం చేసి, 15 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఈ విషయంలో అధిపత్ర ప్రశ్నకు కొంతవరకు నాకు సంబంధం ఉంది. కనుక నేను తెప్పలపింది చెబుతానని మనవిచేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పదవీ స్వీకారం చేసిన తరువాత ఫిబ్రవరిలో ఢిల్లీ వెళ్లి నేను ప్రధానిని కలవడం జరిగింది. ఇటువంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులు కేవలం రాష్ట్రాలే భరించలేవని, తలకు మించిన భారం అవుతుందని చెప్పడం జరిగింది. పెక్కు అహరధాన్యాలు పండించినవి కేవలం రాష్ట్ర ప్రజలే తినడంలేదని, ఇతర రాష్ట్రాలకు కూడా పంపడం జరిగిందనీ, నిదర్శనంగా తమిళనాడు, ఒరిస్సా, కర్ణాటక మొదలైన రాష్ట్రములకు బియ్యం సరఫరా చేయడం జరుగుతోందని చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ధాన్యాన్ని పండించే రాష్ట్రం మాది, జాతీయ ప్రాజెక్టులను కేవలం రాష్ట్రమే భరించలేదని, ఆ శక్తి లేదనీ

భాక్తానంగర్ ప్రాజెక్టుని స్వీకరించినట్లే, పోలవరం, ఇంకా కొన్ని పెద్ద ప్రాజెక్టులను చేపట్టి విషయంలో శ్రద్ధవహించి, పెద్దహృదయంతో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు మేలు చేయాలని వారికి మనివిచేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా మొన్న బొంబాయి వెళ్ళినప్పుడు ఇక్కడ ఇచ్చిన పల్లి విషయంలో అడగడం అదివరకు ఎప్పుడో జరిగింది. మినిట్సుకూడా రికార్డు అయినాయి. కేవలం సంతకాలు మాత్రమే జరగలేదు. కాబట్టి జాయింటు కమిటీ ఏర్పాటు చేయడం కాని, ఆ ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారు చేయించడం కాని, పి.డబ్ల్యు.డి.కి పర్మిషన్ పెట్టడం ఇంతవరకు జరగలేదు. కాబట్టి మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారిని పర్సనల్ గా కలిసాము. ఈ నౌకావిన్యాసాలవల్ల దాని విషయంలో పార్లమెంటానికి వీలుకాలేదని తెలియజేశారు. కాబట్టి ఆ భారం మీ మీద పెడుతున్నాను. మీరు ఎప్పుడు కలవమంటే అప్పుడు నేను వస్తాను. మా రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకూ అని నేను వారితో చెప్పాను. మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర మీ ఇద్దరిమధ్య ఎప్పుడు వీలవుతుందే తెలియజేస్తే వచ్చి సంతకాలు చేయడం వెంటనే జాయింటు కమిటీతో పనిచేయడం పి.డబ్ల్యు.డి.కి పర్మిషన్ తీసుకోవడం జరగాలంటే అందుకు వారు సహృదయముతో మాట ఇచ్చారు త్వరలోనే ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పి. ఈ విషయం గౌరవభ్యులకు తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ (సుజాత నగర్) :— పోలవరం ప్రాజెక్టు విషయంలో వున్న సాధకబాధకాలు, అర్థిక విషయాలన్నీకూడా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. సరే ఈ పోలవరం ప్రాజెక్టు విజంగానే ఒక జాతీయ ప్రాజెక్టుగానే రావడానికి రూపకల్పన చేశారు. ఇది ఊహలో ఉన్నది, కాని ఖమ్మం జిల్లాలో ఉన్న భద్రాచలం అవేటటు వంటిది. పోలవరం అదేటటువంటిది పెద్ద పట్టణాలన్నీ మునిగిపోయి, హిస్టారికల్ గా ఉన్న రామాలయానికి తోడు సంప్రదించుకున్నాయని చెప్పి, అదే రకంగా రూ. 50 కోట్లు లతో పరిశ్రమ పెట్టిన పేపరు బోర్డు సహాయం అందులో వస్తుంది అంటున్నారు. ఈ అపోహలను కూడా నేను అడుగుతూ, మన రాష్ట్ర ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు దీనికి సంబంధించిన మ్యాప్ అది శాసన సభ్యులకు ఇచ్చి దీనిలో మునిగిపోయేటటువంటి ప్రాంతము, దానికి ఉన్నటువంటి సాధకబాధకాలు ఇప్పుడు ఆలోచనలో లేకపోయినా మళ్ళీ ఎప్పుడైనా రావచ్చు. దానికోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కనుక అపోహలు లేకుండా అందరమూ కలసి చేసేటటువంటి చేస్తే ఆ విధంగా అందరూ ఎడ్వుకేట్ కావడానికి వీలు ఉంటుందని తెలిపే అవకాశం ఉంటుందని చెబుతూ ఈ విషయం శ్రీనివాసునురెడ్డిగారు కేలవిస్తారా.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసురెడ్డి :— ఈ ప్రశ్న పోలవరం. సప్ల మెంటరీస్ అన్నీ కూడా ఇచ్చిన పల్లివి. ఇచ్చిన పల్లికి కూడా తగినంత ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. హెచ్. భూపతిరావు (పాలేరు) :— కట్టినందువల్ల తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో ఎల్లవరం తాలూకా, ఖమ్మం జిల్లాలో బూర్గంపాడు తాలూకా దీక్షితు ప్రకారం ఎన్నో గ్రామాలు ముంపుకు గురవుతాయి. ఇంకా షెన్నో గ్రామాల పాఠశాలల మైన భూములు మునిగిపోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది. రజాబ్ అలీగారు చెప్పినట్లు మ్యాప్ ఇచ్చి

ఇలా ఎన్ని గ్రామాలు ముంపుకు గురవుతాయో వివరాలలో చెప్పమనిచెప్పి మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— గ్రామాల వివరాలు ఇక్కడ లేవు. ఎక్స్ టెంట్ మాత్రం 80,000 హెక్టార్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మునుగురుంది అని ఉంది. తరువాత కావాలంటే వివరాలు మ్యాప్ అందజేస్తాను.

శ్రీమతి గ్రంధి మాధవి :— అధ్యక్ష, 15 సంవత్సరాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి లభించిన తరువాత ఈ నిర్మాణము పూర్తి అవుతుందని మంత్రిపర్యలు తెలియ జేశారు. మరి అప్పటివరకూ చూడ విశాఖ ప్రజల నీటి అవసరాలు తీర్చడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంకొక ప్రతిపాదన ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నదా? అసలు వాటర్ రేటుషను 5 కామెంటు అడిగింది అన్నారు. ఇంకొక 5 విషయాలకు కామెంటు పంపడం జరిగింది అన్నారు. అవి ఏమిటి? తెలియజేయగలరా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— సర్, ఎల్లారు ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరుగు తున్నది. ఏలేరు రిజర్వాయరు నుంచి విశాఖపట్టణానికి సీట్ల ఇవ్వాలనే ఉద్దేశం లో ఇది జరుగుతున్నది. పోలవరం పూర్తి అయిన తరువాత ఈ ఏలేరు సీట్ల విశాఖను అవసరం లేకుండా పోతాయి. దాదాసు 1 1/2 లక్షల ఎకరాలకు ఇరిగేషను చేయడానికి ఇది ఉపయోగ పడుతుంది. ఏలేరు స్కీమ్ మరి డ్రింకింగు వాటర్ మూనిసిపల్టీ, విశాఖ స్టీల్ ప్లాంటుకు ఉపయోగపడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఏమీ ఇబ్బందిలేదు. కామెంటు రిప్లైస్ అడిగారు. అవన్నీ కూడా సాంకేతిక వరమైనవి. 10 లో ఐదింటికి రిప్లైస్ వెళ్ళిపోతున్నాయి. మిగతా 5 కామెంటుకు 2 నెలలలోపల రిప్లైస్ పంపడం జరుగు తుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— పేపరు మిల్లులుగానీ, భద్రాచలం టానుగానీ ముగ్గుడు అని అర్థమవుతుంది. ఇక్కపోతే పోలవరంపల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ 80,100 మాత్రమే సబ్ మెర్స్ కావడం జరుగుతుంది.

శ్రీ శీలం సిద్ధారెడ్డి (మధిర) :— ఈ రెండు ప్రాజెక్టులలో దేనికి ముందు ప్రీఫరెన్సు ఇస్తారు? ఇచ్చుంపల్లి ఏ విధంగా చూసినా మనకు లాభదాయకం అయిన స్కీమ్. దాని ఖర్చు మూడు రాష్ట్రాలు భరిస్తున్నాయి. దానిలో రు. 50 కోట్లు మహారాష్ట్ర తక్కువగా ఉన్నది. వేరే రాష్ట్రాలు ఎలక్ట్రిసిటీకి తప్ప ఇరిగేషనుకు వాడుకోరు. ప్రాజెక్టులకు గోదావరి స్టోరేజ్ వుంటుంది. ఈ స్టోరేజ్ కు కృష్ణానదికి, పోలవరంలో పులిచింతలపర్ల మళ్ళించడం, పోలవరం ప్రాజెక్టు లాభం కాబట్టి అన్ని విషయాలకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది కాబట్టి దీనికి ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారా? వెంటనే ఇచ్చుంపల్లిని స్టోర్ చేయడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— రెండింటికీ ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నాము. ఇచ్చుంపల్లి మూడు రాష్ట్రాలకు సంబంధించినది. అక్కడ ఉన్న రాష్ట్రాలు విశాఖ

చ్చక్తికి వాడుకుంటారు. మనము ఇరిగేషనుకు వాడుకోవాలి. ఇరిగేషను ఏరియాలో ఫారెస్టు ఏరియా ఉన్నది. ఫారెస్టు ఏరియా క్లియరెన్సు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా, ఇవ్వాలి. అక్కడి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మంత్రిగారితో మన ముఖ్యమంత్రిగారు సంప్రదించి ఈక్వల్ ఇంఫార్మెన్సు ఇవ్వాలని కోరడం జరిగింది.

శ్రీ శీలం సిద్ధారెడ్డి :— మాటతో లాభంలేదు. పోలవరం ప్రాజెక్టు 15 సంవత్సరాలకు పూర్తి చేస్తామంటున్నారు. ఇచ్చంపల్లి ఎప్పుడు పూర్తిచేస్తారు? దీనిలో మన పేరు దాదాపు 1/3 వంతు ఉంటుంది. రాయలసీమ కానీ, సర్కారులకు గానీ ఈ విషయం పరిష్కారం చేయడానికి ఏలయితే 4,200 టి. ఎమ్. సి. వాటరు కృష్ణాకు బదిలీ చేయవచ్చు. ఎవరికీ అనుమానాలు లేకుండా చేయవచ్చు. ఆ విధంగా చేస్తే రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధికి దోహదము చేసిన వారవుతారు.

Calling for Tenders the work on
Sriram Sagar Kakatiya Canal

68—

*1651 Q :— Sarvasri M. Jagannadham, M. Ramachandra Reddy (Kamalapur) :— Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Sriram Sagar Kakatiya canal upto 278 K. Ms, has been decided as the first phase ;

(b) if so, whether the tender called for by the previous Government have been cancelled; and

(c) if so, whether there is any proposal to call for the tenders agin ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— (ఎ) అవునండీ. శ్రీరామసాగరు ప్రాజెక్టు 2వ దశ నిర్మాణం పనులకు కేంద్ర జల విషయాల కమిషను అనుమతి ఇవ్వవలసి ఉండగా, 284 కి. మీ. నుండి 284 కి. మీ. వరకు కాకతీయ కాలువ 2వ దశ నిర్మాణపు పనులను మొదటిదశ పనులతో జత పరుస్తూ 17-8-1983 తేదీగల నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల వింగు) ఛాం. ఎం. ఎస్. నెం. 284 జి. ఓ. లో ఉత్తరువులు జారీ అయ్యాయి.

(బి) అవునండీ. 284 కి. మీ. నుండి 284 కి. మీ. వరకు కాకతీయ కాలువ శ్రవ్వకం వనికి అదనపు నిధులు అందగలవని ఆశించి, 1982 సెప్టెంబరులో 'అహ్మదాబాద్ చిన టెండర్లను 27-1-1983 న రద్దుపరచడం జరిగింది.

(సి) అవునండీ. టెండర్లను మళ్ళీ పిలిచి, 284 కి. మీ. నుండి 271 కి.మీ వరకు కాకతీయ కాలువ శ్రవ్వకానికి సంబంధించిన కంట్రాక్టు పనులను పూర్తిచేయడం జరిగింది. పని కొనసాగుతున్నది. రూ. 15 కోట్ల విలువగల శ్రవ్వకం పనులను చేపట్టారు. 271 కి. మీ. నుండి 284 కి. మీ. వరకు గల రిమినింగ్ టెండర్లను పిలిచారు. వాటికి ఆఖరు తేదీ, 15-2-84.

శ్రీ ఎం. జగన్నాథం (నర్సన్నపేట) :— ఈ మొదటి దశ, రెండవ దశ అనేది అవసరం కోసమే వుపయోగిస్తున్నాము. 234 కిలో మీటర్ల నుంచి మూసినది కరిసే వరకు మొదటి దశేనని గతంలో నిర్ణయించబడింది. కాకపోతే స్టేజీ రెండు, స్టేజీ మూడు అని ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు వారు పెట్టినారు. అది పూర్తిగా దుర్విష ప్రాంతం కనుక మొదటి దశలోనే పెండర్లను పిలిచి పైనల్ చేయాలి. మూసినదిలో కలిసినట్లయితే, దాని యొక్క ఆరు తాలూకాలలో సుమారు లక్షలాది ఎకరాలు సేద్యానికి ఏస్తాయి మంత్రిగారు కాబినెట్‌లో దీనిని ఒప్పించి అయినా, సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— 234 కిలో మీటర్ల నుంచి 284 కిలోమీటర్ల వరకు 96 కోట్ల రూపాయలు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ ఇవ్వడం కూడా జరిగిపోయింది. మొదటి స్టేజీ డ్రాగన్ చేయడం కూడా జరిగిపోయింది. 234 నుంచి 271 కిలోమీటర్ల వరకు పెండర్లు పిలిచి పని ఒప్పించడం, 13,000 మంది కార్మికులు పని చేయడం జరుగుతున్నది. 271 కిలోమీటర్ల నుండి 284 కిలోమీటర్ల వరకు పెండర్లను పిలవడం 15వ తేదీన అని అందడం జరిగింది. పెండర్లు పైనలైజ్ చేసి పని ప్రారంభించడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి ఎమ్. స్వరాజ్యం :— మొదటి దశలో చేర్చినటువంటి 284 కిలోమీటర్ల లోపల ఏ ఏ జిల్లాలో ఏ ఏ తాలూకాలోని ప్రాంతాలు దానిలోకి ఏస్తాయి? 90 కోట్లు ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ అని ముఖ్యమంత్రిగారు నల్గొండ జిల్లాలో చెప్పారు. అసలు అది డబ్బు శాంక్షనా? లేక ప్లాన్ శాంక్షన్‌నా? డబ్బు ఎంత శాంక్షన్ చేశారు? రెండవ దశనుంచి కొన్ని కిలోమీటర్లను మొదటి దశలోకి మార్చడం అంటే, రెండవ దశను చెప్పడానికి మీరు వెనుక ముందు చేస్తున్నారని, అసలు ఇక ఆపి వేస్తారేమో అని అనుమానంగా వుంది. దానిని కూడా క్లియర్ చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— రెండవ దశను కూడా సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్‌కు పంపడం జరిగింది. అది ఆపే ప్రశ్నలేదు. 150 టి. ఏమ్. సి. వాటరు మాత్రమే అందుబాటులో వుందంటున్నారు కేంద్రవారు 200 టి. ఏమ్. సి. వీరు వుందని స్టేట్ గవర్నమెంటు అంటున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడానికి ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీని వేయడం జరిగింది. వాళ్ళు ప్రాజెక్టును పరిశీలన చేసి సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్‌ను ఒప్పించే దానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. రెండవ దశలో ఎక్కువ భాగం తీసుకుని స్టేజీ ఒకటిలో కలపడం జరిగింది. మొదట అనుకున్న ఒరిజినల్ స్టేజ్ ఒకటి దాదాపు పూర్తి కావస్తున్నది. మనం స్టేజీ రెండు నుండి ఎక్కువ భాగం డ్రగ్‌ఆన్ చేసినందువల్ల అది రు. 545 కోట్లకు పెరిగింది. అందులో రు. 339 కోట్లు ఇప్పటి వరకు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి స్టేజీ వనకు రు. 29.5 కోట్లు, పూర్తిగా వినియోగించుకున్నాము. ఇప్పుడు స్టేజీ రెండుకు కూడా ప్రపంచ బ్యాంకు ఏయిడ్ కోరినాము. ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి అధికారులు వచ్చి మన ఇరిగేషన్.

సెక్యూరిటీలతోను, రాజారావు వగైరాలతో చర్చించినారు. స్టేజీ రెండుకు ప్రపంచ బ్యాంకు ఏయిడ్ ఓస్తుందన్న విశ్వాసంతో వున్నాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— ఇప్పుడు మూసినదిలో కలపడానికికోసం, ఇప్పుడు ఎదయితే ఈ రెండవ స్టేజీ పదిలాగానే మొదటి స్టేజీలో కలిపిచేస్తూ వున్నారో, ఆ పని బాగా జరిగితే సంతోషమే. కానీ అక్కడ పాకాల చెరువులోకి తీసుకపోయే విధంగా ఆ డిజైన్ మార్చడానికి మా రిక్వెస్ట్ మీద అధికారులు ప్రయత్నం చేసారా? అందుకు అవకాశాలు ఏమైనా వున్నాయా? పాకాల చెరువు ఆయకట్టు పనిని కొంత మంది కాకుండా ఆపుతున్నారని మీ దృష్టికి తీసుక వచ్చాను. ఇప్పటికయినా అది సమగ్రంగా పరిశీలించి ఆ చెరువు ఆయకట్టు మొత్తం కూడా చెరువు క్రిందకు వచ్చుటకు ప్రయత్నం చేస్తారా? ఆ ప్రాంతానికి ఇతోధికంగా లాభం కలగడానికి వీలుగా రామమోహన్ రావు గారు అనే ఎస్. ఇ. పనిచేస్తూ వుండగా వారిని ఆకస్మికంగా ట్రాన్స్ఫర్ చేసారు. అలాంటి శ్రద్ధ కలిగిన ఆఫీసర్ ను అక్కడనే వుంచడం మంచిదని నా అభిప్రాయం. ఆపని చేస్తారా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— కంప్లైయింట్ వచ్చినందుపల్ల ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం జరిగింది. 84 నుంచి 284 నుండి 349 వరకు మరొక దశలో చేయవలసిన పని వుంది. మూసినది కూడా అందులోకి వస్తుంది. పాకాల చెరువు ఇందులో ఇన్ క్లూడు అవుతుందా లేదా అని చెప్పడం కష్టం. రిప్రజెంటేషన్ పంపిస్తే పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ కె. పి. రెడ్డయ్య :— గవర్నమెంటువారు పెండర్లు పిలిచినారు. తరువాత కాన్సిల్ చేసి మిగులు పెండర్లు పిలిచినారు, అదే ఎస్టిమేటేడ్ రేటు మీద ఎంత శాతం పెండర్లు ఇచ్చినారు? ఈ అనాలోచిత చర్యవల్ల గవర్నమెంటుకు ఎన్నికోట్ల రూపాయల నష్టం వచ్చింది?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— ఇప్పుడు పెండర్లను పిలిచి కాన్సిల్ చేసినారు. అనాడు డబ్బులేక కాన్సిల్ చేసారేకానీ, పెండర్లను దృష్టిలో పెట్టుకునికాదు. తరువాత పెండర్లను పిలిచి వర్క్ ఎన్ ట్రెస్టు చేయడం జరిగింది. ఎంత డిఫరెన్సు దానికి, దీనికి వున్నదని ఇక్కడ ఇన్ ఫర్ మేషన్ లేదు.

శ్రీ ఎమ్. కిషన్ రావు (సికింద్రాబాదు) :— తెలంగాణా మొత్తానికి వరప్రసాద మైసటువంటి శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టును గత ప్రభుత్వంలో సరైనటువంటి డిజైను చేయకుండా ఉత్తర తెలంగాణా ప్రాంతానికి రావలసినంత రాకుండా చేశారు. ఈనాడు పునః పరిశీలనచేసి మొత్తం ప్రాంతాలకు వచ్చే విధంగా రీ డిజైన్ చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా? త్వరలో చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— 16.2 లక్షల ఎకరాలు మొదటి స్టేజీ ఇప్పుడు ఇప్పుడు రివైజ్డ్ స్టేజీ ఒకటితో 10.1 లక్షల ఎకరాలు పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు 5.5 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు దెవలప్ అయింది. మరీ సరస్వతీ కెనాల్ క్రింద కూడ

47 కిలో మీటర్ల వరకు, అయితే 42 వేల ఎకరాలు చేర్చడం జరిగింది. దీనిని 47 కిలోమీటర్ల వరకు స్టేజీ ఒకటిలో చేర్చడం జరిగింది. వని దాదాపు పూర్తి కావస్తున్నది. లక్ష్మీపేట, చెన్నూరు తాలూకాలకు కూడా 1 లక్ష. 3 వేల ఎకరాలు స్టేజీ రెండులో యివ్వడానికి నిర్ణయించడం జరిగింది. దీనిని వెంటనే అమలు చేయమని ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం జరిగింది. ఇంప్రూవ్మెంట్స్ స్టేజీ ఒకటిలో కలుపుకొని 3.1 కోటి రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. కడెం కెనాల్ క్రింద 85 వేల ఎకరాలు అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టును విస్తృతంగా అమలు జరిపి రెలంగాణా ప్రాంతంలోని ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్, వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాల్లో దీనిని విస్తృతంగా పునయోగపడేటట్లు చేయాలనే వుద్దేశ్యంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నది.

శ్రీ పి. గోవర్ధన్ రెడ్డి (మునుగోడి) :— నిజాంబాద్ రోని లర్యూర్ తాలూకా యొక్క 17 వేల ఎకరాలు నిజాంసాగర్ లో చునిగిపోవడం జరిగింది. దానికి బదులుగా లక్ష్మీ కెనాల్ ద్వారా 17 వేల ఎకరాలకు నీరు ఇస్తామని చెప్పి వాగ్దానం చేశారు. కానీ ఇంతవరకు అర్యూర్ తాలూకాకు నీరు అందలేదు. కనీసం లక్ష్మీకెనాల్ ద్వారా నీరు ఇస్తారా ఎంత త్వరలో ఇస్తారు? అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— లక్ష్మీకెనాల్ స్టేజీ ఒకటిలో ట్యాగ్ అప్ చేయడం, దానిక్రింద 18 వేల ఎకరాలకు నీరు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. త్వరలో పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

9-30 a.m.

శ్రీ పి. గోవర్ధన్ రెడ్డి :— 284 కి. మీ. నుంచి 284 కి. మీ. వరకు పెండర్స్ కాలఫర్ చేసి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్యాంక్స్ యిచ్చామన్నారు. 80 కోట్లకు యిచ్చామన్నారు. పెండర్స్ పిలిచిన తరువాత దానిని పూర్తి చేయడానికి 1983-84 లో ఎన్ని కోట్లు కేటాయించారు? 1984-85 లో ఎన్ని కోట్లు కేటాయించారు?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— 1983-84 లో 37 1/2 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

శ్రీ పి. గోవర్ధన్ రెడ్డి :— నేట కాకతీయ కెనాల్ ఎక్స్ టెన్షన్ గురించి పెప్పి పిక్ అడుగుతున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— ఎప్పుడైతే స్టేజీ 2 తీసుకువచ్చి స్టేజీ 1కి ట్యాగ్ అప్ చేసి మొత్తము కలపడం జరిగిందో, దానికి 1983-84 లో రు. 37 1/2 కోట్లు కేటాయించాం అని స్టేజీ 2 అనేది లేదు. 284 కి. మీ. వరకు స్టేజీ 1 లో కలిపిన తరువాత స్టేజీ 2కి ఫిరక యిచ్చారనే దానిలో వాస్తవం లేదు. 1984-85 కి రు. 40 కోట్లు యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ పి. గోవర్ధన్ రెడ్డి :— వారు చెప్పేది తప్పు. వేసు పెప్పి పిక్ క్వెస్టన్ అడిగాను. కాకతీయ కెనాల్ ఎక్స్ టెన్షన్ గురించి అడిగాను. మొత్తం ప్రాజెక్టు గురించి వేసు అడగలేదు. కాకతీయ కెనాల్ ఎక్స్ టెన్షన్ కి పెండర్స్ పిలిచిన దానికి ఫిరక

ఖర్చుచేశారు? దానికి 1983-84 లో ఎంత కేటాయించారు? 1984-85 లో ఎంత కేటాయించారు అని స్పెసిఫిక్ గా అడిగాను. ఎక్స్ పెన్ డ్స్ కి మాత్రమే అడిగాను. 5 కోట్లు కేటాయించారని నా ఇన్ ఫర్మేషన్.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:— కాకతీయ కెనాల్ ఎక్స్ పెన్ డ్స్ తీసుకుపోయి స్టేజి 1 లో కలపడం జరిగింది. అందుచేత ప్రత్యేక కేటాయింపు లేకుండా మొత్తము కలిపి 1983-84 లో 37 1/2 కోట్లు, 1984-85 లో 40 కోట్లు యవ్వడం జరిగింది. కాకతీయ కెనాల్ కు ఎంత ఖర్చు అయినా ఈ డబ్బులోంచి ఖర్చు పెట్టడానికి అవకాశం వుంది. దానికి ప్రత్యేకముగా కేటాయించవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి:— స్టేజి 2 లేకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారు ఎట్లా ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేశారు? తెలంగాణా ప్రాంతానికి అన్యాయం చేసినట్లుకదా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:— ప్రాంతీయ విభేదాలు రెచ్చగొట్టడం న్యాయంకాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు 234 కి. మీ.లో ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేసిన తరువాత 234 కి. మీ. నుంచి 284 కి. మీ. వరకు స్టేజి 1 లో చేర్చడం జరిగింది. దీనికి ప్రత్యేక కేటాయింపులు లేకపోయినా మొత్తము కేటాయింపు నుంచి ఎంత డబ్బు అయినా భరించడం జరుగుతుంది.

Mr. Speaker:— It is a question hour. You cannot get entire information. This question hour is over. I am going to Short Notice Questions. The answers for the rest of the questions will be placed on the Table of the House.

Sri A. Madan Mohan (Siddapet):— Sir, when the Hon'ble Members got agitated about certain issue - after all, we do not come across every question with such an extraordinary situation. There is a genuine feeling that it is not just a sort of putting a resistance and trying to offer opposition. When there is a genuine fear or misgiving it should be cleared with justified reasons. Now they are asking: "If you have not been able to allot any money for the Second Stage, how come the C. M., to have laid the foundation stone" It is a pertinent question.'

Mr. Speaker:— You must hear the answer. He said twice or thrice that this canal was included in the stage—I, amount was allotted and any amount of money they are going to spend. It is quite clear.

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి:— ఉన్నది వున్నట్లు చెబితే అనుమానాలు రావు. 234 కి.మీ. నుంచి 284 వరకు ఫస్ట్ స్టేజ్ లో కలిపామన్నారు. పెకండ్ పేజ్ అనేది చెబుతున్నారు. ఫౌండేషన్ స్టోన్ ముఖ్యమంత్రిగారు 234 కి.మీ.లో వేశారు. 234 కి.మీ. 284 కి.మీ. వరకు ఏరియాకు ఎంత ఎలాబేమెంట్ చేశారు అంతే జేదన్నారు. ఖర్చు అయినా ఇంట్లో కూడా పోవచ్చు. ప్రాజెక్టు అంటే క్లెయిర్ కెనాల్. తరువాత రివీజ్ కెనాల్

సరస్వతి కెనాల్ వచ్చాయి. లక్ష్మీ కెనాల్ నిజామాబాద్ కు, సరస్వతి కెనాల్ అదిలాబాద్ కు వచ్చాయి. హైదరాబాదు గవర్నమెంటు కాలమునుంచి వున్నది కాకతీయకెనాల్ అది నల్గొండవరకు వెడుతుంది. 234 కి.మీ. దగ్గర పొందేషన్ స్టేన్ వేళారు. 284 కి. మీ. వరకు ఫస్ట్ ఫేజ్ లో కలిపారు. మంచిదే. 233 కి.మీ. నుంచి 284 కి.మీ. వరకు గల మధ్య ఏరియాకు టెండర్స్ పిలిచి డబ్బులేదని ఆపుచేశారు, దానికి ఖర్చు ఏమైనా చేశారా? ఈ సంవత్సరం ఏమైనా చేస్తారా?

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— కాకతీయ కెనాల్ ఎక్స్ పెన్షన్ కి గత సంవత్సరం పెవరేట్ గా అలాట్ మెంటు చూపించారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— లేదు. డబ్బులేదని టెండర్స్ కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. ఏ పరిస్థితులలో అయినానరే చేయాలనే ఉద్దేశ్యములో ముఖ్యమంత్రిగారు పొందేషన్ స్టేన్ వేసిన తరువాత 234 కి.మీ. నుంచి 284 కి.మీ. వరకు ఫస్ట్ ఫేజ్ లో కలపడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా అలాట్ మెంటు అనేది లేకుండా మొత్తము ప్రాజెక్టు కేటాయింపునుంచి ఖర్చు పెట్టుకోవాలని చెప్పడం జరిగింది. 1983-84 లో 37 1/2 కోట్లు, 1984-85 లో 40 కోట్లు యిచ్చాము. ఇందులో కాకతీయ కెనాల్ కు ఎంత ఖర్చుపెట్టుకొన్నా అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :— పోయినసారి బడ్జెటులో శ్రీరామసాగర్ సెకండ్ ఫేజ్ కి డబ్బు అలాట్ చేశారు. 234 కి.మీ. నుంచి 284 కి.మీ. వరకు సెకండ్ ఫేజ్ లో వున్నది ఫస్ట్ ఫేజ్ లో చేర్చారు. ఎంత అయినా ఖర్చు చేయవచ్చును అంటే నల్గొండవరకు పొడిగించే స్కీము మీద ఎంత ఖర్చు పెట్టారు? ఏమీ ఖర్చుపెట్టలేదని మా సమాచారం ఈ సంవత్సరమైనా ఆ ఏరియాలో ఖర్చు పెడతారా లేదా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— వేరే కేటాయించినా కూడా ఫస్ట్ ఫేజ్ లో కలిపిన తరువాత అంతా ఒకటే అయినది.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— 234 నుండి 284 కిలోమీటర్ల వరకు ఎంత ఖర్చు పెట్టారు, నాకు స్పెసిఫిక్ అన్నర్ కావాలి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— 234వ కిలోమీటరు నుండి 271 కిలోమీటరు వరకు 15 కోట్ల రూపాయల పని జరుగుచున్నది. ఎంత ఖర్చు అయినదో వివరాలులేవు. 271వ కిలోమీటరు నుండి 284 కిలోమీటరువరకు 11వ తేదిన టెండర్స్ అందాయి. పని తొందరగా ఎన్ ట్రస్ట్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎస్. జై పాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి) :— గత సంవత్సరం బడ్జెటులో పోచం పాడు ఫేజ్ రెండు క్రింద రూ. కోట్లు ప్రత్యేకంగా కేటాయించబడింది. కాదంటే ప్రివి లేజ్ మోషన్ ఇప్పటికే వస్తుంది. రు. 5 కోట్లకు బదులు రెండున్నర కోట్లకు దానిని తగ్గించి ఫస్ట్ ఫేజ్ 35 ప్లస్ రెండున్నర, మొత్తం ఇప్పుడు ముప్పయిదేడున్నర కోట్లు

అన్నారు. కాని బడ్జెటులో వున్నది 40 కోట్లు. ఈ రెండు పేజులను కలపవలసిన అవకాశము ఎందుకు వచ్చింది? అయిదు కోట్లలో ఎంత ఖర్చు అయింది ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఎప్పుడైతే స్టేజ్ ఒకటిలో కలవడం జరిగిందో అప్పుడే 284 కిలోమీటర్ల నుండి ప్రత్యేక కేటాయింపు లేదు.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :— వాట్ ఎబౌట్ లాస్టు ఇయర్ ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— క్రిందటి సంవత్సరం 40 కోట్ల నుండి ముప్పయిఏడున్నర కోట్లకు తగ్గించడం జరిగింది. ఆ డబ్బు ఖర్చుపెట్టి ఇంకా ఖర్చుపెట్టగలిగితే ఏకే ఇన్ ది బడ్జెటు ప్రొవిజన్ ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా వున్నాము. 1984-85కి రూ. 40 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :— క్రిందటి సంవత్సరము 5 కోట్లు సెవరేట్ గా కేటాయించినమాట వాస్తవమా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ముందు 35 ఇచ్చి తరువాత 5 యాద్ చేశాము.

Sri S. Jaipal Reddy :— Sir, he cannot take the House for granted. I am not prepared to assume that Sri Srinivasulu Reddy being such an experienced Minister would be so innocent about this allotment. A separate allotment of Rs. 5.00 crores has been made for Stage II of Sriramsagar Project.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— స్టేజ్ ఒకటిని స్టేజ్ రెండులో కలిపిన తరువాత 5 ప్లస్ 35 కలవడం జరిగింది. 40 కోట్లలో ముప్పయిఏడున్నర కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. వారు చెప్పేదానికి, నేను చెప్పేదానికి తేడాలేదు.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :— ఫార్మర్ రెండవస్టేజీకి 5 కోట్లు కేటాయించారు. ఆ స్టేజీ రెండు క్రింద 5 కోట్లలో ఈ సంవత్సరం ఎంత ఖర్చు అయింది?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఫలానా ఏరియాకు ఇంత ఖర్చు అయిలేదు.

శ్రీ ఎ. మధన్ మోహన్ :— సెకండ్ స్టేజ్ ఫస్ట్ స్టేజ్ కలిపాము అని చెప్పారు. సెకండ్ స్టేజ్ పేరుపై ముఖ్యమంత్రిగారు ఎందుకు శంఖస్థాన చేశారు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— చేసిన తరువాత కలిపాము అని మంత్రిగారు చెప్పారు.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, then the question remains "Where was the need for the Chief Minister to go and lay the foundation Stone?"

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఇప్పుడు ప్రాజెక్టు 284 కిలోమీటర్లలో పూర్తి కావడంలేదు. ముందు 284 నుండి 349వ కిలోమీటర్లవరకు సెకండు స్టేజ్.

అని అనుకున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు శంఖస్థాన చేసిన రకుదార స్టేజ్ ఒకటి 50 కిలోమీటర్లు అయిన డ్రాగాన్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో 284 పరచా డ్రాగాన్ చేశాము. 284 నుండి 349వ కిలోమీటరు వరకు సెకండు స్టేజ్ క్రిందకు పెట్టుంది అందువల్ల శంఖ స్థాపన చెయ్యడంలో తప్పకేదని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మిగిలిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చేయలేదు పుంజుకొనినవి.

**Running of Vayudoot Feeder Air Service between
Tirupati Cuddapah, Vijayawada, Rajahmundry**

69—

* 2289 Q : Sarvasri Gangineni Venkateswara Rao (Vinukonda K. Ramachandra Reddy :—Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Central Government has decided previously to run Vayadoot feeder air service between Tirupati-Cuddapah, Vijayawada, Rajahmundry ;

(b) Whether the Central Government has allotted H. S. 748 for this purpose ;

(c) if so, whether that proposal has been dropped now ;

(d) the reasons therefor ; and

(e) the steps taken by the State Government to run that service ?

A :— (a) Cuddapah, Rajahmundry and Warangal are the approved stations for the first phase of Vayudoot Expansion programme. Air linking of Cuddapah, Rajahmundry, Warangal, Vijayawada and Tirupati is under consideration of Government of India and traffic survey is being conducted at present. If the survey report indicates that the services are economically viable, further arrangements regarding availability and infrastructural facilities at airport will be made by Government of India.

(b) The State Government are not aware of this.

(c) }
(d) } Does not arise.
(e) }

Availability in Rigs of Govt. and Private Sectors

70—

*2875 Q :— Sri M. Omkar, Smt. Mallu Swarajyam. Sri M. Yerrayya Reddy :— Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) the number of rigs available in our State in the Government sector and Private Sector.

(b) the number of new bore wells contemplated to be undertaken during 1982-93 and 1983-84.

(c) the achievement out of———clause (b) so far; and

(d) the total number of bore wells dug so far; and how many are in working condition as on to-day in the State?

(a) a. Govt. Sector ; 47

b. Private Sector ; 454

(b) No targets have been fixed.

(c) Does not arise.

(d) The total number of bore wells dug so far are 86, 277 and 78, 912 of them are in working condition.

L. A. Q. Postponed 22-3-1983

Purchase of Bharateeya Balasiksha from Scholarship Amount 90—

*No. 412-Q: Sarvasri M. Venkataramanaidu Chandragaru T. Sitarama, (Amadalavalasa) G. Shyamrao, (Palakonda) S. Prabhakar Rao (Narasaraopet) and K. Yerrannaaidu (Harishchandra-puram): Will the Minister for Social Welfare be pleased to State :

(a) Whether the Director of Social Welfare, Hyderabad has issued circular No. D1/123 98/82, dated 29-6-1982 for purchase of “Bharateeya Balasiksha - Part I” for use by the I & II Class S. C. students from the incentive scholarship amount at Rs. 4/- per copy;

(b) if so, under what authority the Director of Social Welfare, Hyderabad has issued such circular; whether the book was approved by the Director of School Education for the use of I & II Class students?

(c) the amounts spent by each District Social Welfare Officer for the purchase of this Book and whether such purchases are approved by the purchasing Committees; and

(d) the usefulness of this book to the I & II Classes S. C. students?

(a) The Director of Social Welfare, in his circular No. D1/12398/82” dt. 29-6-1982 commended the book Bharateeya Balasiksha Part-I published by the World Teachers Trust, Visakhapatnam to all the District Social Welfare Officers to purchase and supply the same to the Ist and IInd classes Scheduled Baste/Harijan Christians students meeting the expenditure from out of incentive scholarships to I & II classes students.

(b) The book was approved by the Director of Public Libraries. Therefore there is no objection for the Director to commend the book. The approval of the book by the Director of School Education is not necessary, as this book is not prescribed as text book for I and II class students and is only a reference book useful to the students.

(c) The amount spent by each of the Deputy Directors of Social Welfare on purchase of this book is as follows :

		Copies	Amount spent
Nellore	...	19,033	76,132-00
Hyderabad	...	12,399	49,596-00
Rangareddy	...	12,500	50,000-00
Medak	...	15,000	60,000-00
Karimnagar	...	10,000	40,000-00
Nalgonda	...	15,000	60,000-00
Warangal	...	5,000	20,000-00
Vizianagaram	...	(report is awaited)	
Other Districts		Nil	Nil
Total	...	88,932	3,55,728-00

The books were purchased with the approval of the purchase Committee and in respect of Hyderabad, Medak and Rangareddy, the books were purchased with the approval of the Collectors also.

d) The book has been written by an eminent scholar of international fame Sri K. E. Krishnamacharya and it is found useful to the I & II class Scheduled Caste Students. The book contains a message to convey to the children which imparts knowledge concerning Character and Indian tradition. The book is useful for all the time.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Closure of Godavari Delta Canals

70-A

S. N. Q. No. 4318-V :— Sarvasri Md. Rajab Ali, G. Malleesh (Asifabad), V. Abbaiah, (Bargam Pahad), B. Bhupati Rao, Ganginnee Venkateswar Rao :— Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Godavari Delta Canals are going to be closed from Mach 22nd to June 15th for the repairs of the canals and drains ; and

(b) if so, is there any proposal to take alternative measures o supply water to see-beds and drinking water purposes ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— ఎ. బి) ముందుగా నిర్ణయించిన కార్యక్రమం ప్రకారంగా 15-3-1984 నుండి గోదావరి డెల్టా కాల్యాలను మూసివేస్తారు చెరువులకు అవసరమన్నపుడు త్రాగే నీటిని సరఫరా చేయటానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

Short Notice Question Postponed from 15-2-1984

Alleged Attempt of Rape by an IAS Officer

30-A

S. N. Q. No. 4813-E :— Sarvasri T. Seeta Ram, (Amadala-valasa), Indrasena Reddy, (Malakapet) :— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that an I. A. S. Officer attempted to rape a house-wife, in Punjagutta, Hyderabad ; and

(b) if so, the action taken against the said officer ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఎ) పదవీ విరమణచేసి మునిసిపల్ కమీషనర్ శ్రీ కె. లక్ష్మణరావు హైదరాబాదులోని పోమాజిగూడలో వుంటున్నారు. ఆయన ఇంటిలో 18 - 19, జనవరి 1984 నాటి రాత్రి ఆయన భార్యపై సాంఘిక సంక్షేమ శాఖలో ఉప కార్యదర్శిగా పనిచేస్తున్న శ్రీ ఎ. పి. రావు అత్యాచారం జరపడానికి ప్రయత్నించారు అన్న ఆరోపణకు సంబంధించి 20-11-84న హైదరాబాదు పోలీసు కమీషనర్ నుండి ఒక నివేదిక అందింది.

బి) లక్ష్మణరావుగారి కుమారుడు చేసిన ఫిర్యాదుపై పంజగుట్ట పోలీసులు ఐ. ఎ. ఎస్. అధికారిని అరెస్టుచేసి ఐ. పి. సి. 442, 384, 511, 341, సెక్షన్స్ క్రింద వేరం నెం. 29-84 గా కేసు నమోదుచేశారు. దర్యాప్తు కొనసాగుతున్నది. ఆ అధికారిని వ్యక్తిగత పూచీకత్తుపై జామీను ఇచ్చి విడుదల చేశారు. దర్యాప్తు జరుగుతూ వున్నందు న్నల్ల 21-1-84 న ఆ అధికారిని ప్రభుత్వం సస్పెండు చేసినది.

Sri A. Madhan Mohan :— Sir, it a fact that Mr. Lekshman Rao has given a representation to the Commissioner of Police which was signed both by him and his wife to say that this Officer was innocent and what all appeared in the news papers, they are not correct and what action did the Government take on this ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఫిర్యాదుదారు దాఖలు చేసిన ఉపసంహరణ పిటిషన్ పై తీసుకున్న చర్యను తెలియచేయవలసిందిగా 10-2-84 న పోలీసు కమీషనర్ ను కోరడం జరిగింది, వారి నుండి సమాధానం ఇంకా రాలేదు.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, here is a question of a young I. A. S. Officers whose career is involved. ఇంకా దర్యాప్తు చేస్తున్నాము అనేది కచ్చితమైనది. As it is, unfortunately a stigma has been attached irrespective of whether it was a fact or not – but one cannot go beyond what the Complainant himself had said. The complainant had given in writing, signed by him and his wife, to the Commissioner of Police, stating that what all appeared in the news papers is not correct and no such incident has taken place. After all the Commissioner of Police stays well in Hyderabad right under the nose of the Chief Minister. I do not find any plausible reason to justify on behalf of the Government to say that it is still under investigation. This does not speak of an efficient administration. If it does not take five minutes for the Chief Minister to call for the Commissioner to ask whether these reports have been correct – call for the Home Secretary – call some people from the G. A. D., and reinstate the Officer. What I am saying is if really this officer is guilty, I am not holding brief for him. If he is feeling guilty or if he is proved guilty, he should be punished. There is no mercy on that part. But supposing if it is otherwise also, the young Officer should not undergo the mental torture and suffering. It certainly tells upon the efficiency of the administration, tells upon the efficiency of the officer who has long innings really to go about.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, ముందు వారి కుమారుడు పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళి రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. ఏదయినప్పటికీ ముందు అత్యాచారం జరిగినప్పటికీ మేము రాజీవదత్తామంజీ అది ఒప్పుకోవడం సమంజసం కాదు. ఆఫీసరు ఒక సీనియరుకుమైన జీవిత విధానాన్ని అలవర్చుకోవలసిన మనిషి యేదో మైకంలో ఉన్నాడని ఆ మైకంలో ఒక గృహిణిమీద అత్యాచారం చేయబోయేదని ప్రభుత్వ వార్యా లయానికి ఒక రిపోర్టు యివ్వబడినప్పుడు దాని విషయంలో దర్యాప్తు పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కేవలం మేము సరిపెట్టకున్నాము కాబట్టి మీరు ఆ కేసు ఉపసంహరించుకోవాలంటే అది సీనియరుకుం కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :— Well, this speech making is all right. I would ask the Chief Minister to confine himself to the rules of law for the time being in force. Under what procedure can the Government proceed against the officer on extraneous circumstances or extraneous circumstantial evidence when there is no complaint? Is there any provision? Let the Chief Minister show the provision. He cannot pre-judge the issue. What is your jurisdiction and what is your competence and to what extent we can proceed under law. I would like to ask the Chief Minister to specify under what law can he proceed in spite of the fact the complaint has been withdrawn.

SRI N. T. Rama Rao :— They themselves went to the police station stating that something is happening in their residence and it has been recorded there. That being so, we must be strict towards such officials, and it should be. I appeal to the House that in such things we must take proper action. Until and unless that takes place, we cannot implement law and order correctly, Sir

శ్రీ టి. సీతారాం :— ముందు ఆమెవర్త పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళి రిపోర్టు యివ్వడం వాస్తవమా? అది వాస్తవం అయితే యీనాడు వారు రాజీ వ్రాసి చాఖా చేసిన తర్వాత దానిపైన యెటువంటి చర్య అయినా తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం యోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఆ కుటుంబ సభ్యులే ఫిర్యాదు చేసినారు. అమాయకుడయిన ఆ విద్వంశి మా తల్లిమీద అల్పావారం చేస్తున్నాడని రిపోర్టు యిచ్చిన దానిమీద ప్రభుత్వం తగిన చర్య తీసుకోవడం ఏద్యుక్త ధర్మం అని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. సీతారాం :— మొట్టమొదటగా ఫిర్యాదువారే యిచ్చినారు. 'మరల వారే రాజీ పడుతున్నారు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని ఫిర్దాస్ కి దించిందివారే. మరల రాజీ పడుతున్నది వారే. అటువంటి న్యక్తులమీద యే చర్య తీసుకోవోతున్నారు?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్ష, యీ విషయాలు యిన్వెస్టుగేషనుతో ఉన్నప్పుడు దీనిని ఖాహాటంగా మాట్లాడడం అంత సమంజసం కాదని, దీని విషయంలో యెప్పటికప్పుడు యే చర్య తీసుకోబడింది తెలియజేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఈ ఐ. ఏ. ఎస్. ఆఫీసరు ఫాదరు, యీ లక్ష్మణరావుగారు ఫ్రెండ్లు. ఆ ఫ్రెండ్ షిప్ వల్ల యీ లక్ష్మణరావుగారి పెద్దబిడ్డను యీయనకు యిద్దామనుకున్నారు. ఈయన చేసుకోకపోతే కనీసం రెండవ బిడ్డను అయినా వెళ్ళి చేసుకోమని అన్నారు. అది కూడా యీయన చేసుకోకపోతే మంచిగా మాట్లాడి యీయనను బదనాం చేద్దామనే ఉద్దేశ్యంతో యీ విధంగా చేసినారనేది వాస్తవమా? ఒక వేళ అదే వాస్తవం అయితే యీ సస్పెన్షన్ ను తీసివేయడానికి, యీయన మెంటల్ టార్పర్ లేకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వం యేమైనా చర్య తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది విజమే. ఈ ఆఫీసరు యిచ్చిన స్టేట్ మెంటులో వారి అబ్బాయికి తన చెల్లెలను యిచ్చి పెళ్ళి చేయడం లేదన్న కారణం దృష్టిలో పెట్టుకొని వారు నన్ను పిలిపించి యీ విధంగా చేసినారని అన్నారు. ఏమీలేని పరిస్థితిలో యీ స్టేట్ మెంటు యెందుకు యివ్వవలసివచ్చిందని అడుగుతున్నాను. కనుక యీ విషయాన్ని మనము చర్చించడం అంత భవ్యంకాదు. సహేతుకమైన కారణాలతో చర్య తీసుకోబడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జయపాలెరెడ్డి :— ఈ విషయంపైన మనము న్యాయాలు చేపేముందు వాస్తవాలు యేమిటి? ఎన్.ఐ.ఆర్.లో ఉండేటటువంటి విషయాలు యేమిటి? ముఖ్యమంత్రి

గారి దగ్గర అ ఎఫ్.ఐ.ఆర్ ఉందా? ఎఫ్.ఐ.ఆర్.లో కంప్లయిండ్ యేమిటి? What exactly are the facts contained in the F. I. R. ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఎఫ్.ఐ.ఆర్. ఉంది నేను చదివి వినిపిస్తాను.

శ్రీ ఎ. మధనమోహన్ (సిద్దిపేట) :— ఈ శాసనం మీరు మేము చదువుకొని రావాలి. లేకపోతే అక్కడ ఉండే శాసన సభ్యులయినా చదువుకొని రావాలి. దయచేసి వారు అర్థం చేసుకోవాలి. ఈనాడు ఉండే శాసనంలో యిది కంపౌండబుల్ అఫేన్స్, ఫిర్యాదును విత్ డ్రా చేసుకొని, కంపౌండబుల్ అఫేన్స్ అని అన్నప్పుడు గవర్న మెంటుకు కాని యితర ప్రాసిక్యూషన్ కు కాని పోలీసు ఎక్స్ ప్లా అధికారాలు ఉన్నాయా? ఉంటే యే శాసనం క్రింద ఉన్నాయి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— ఇప్పుడు విషయం యేమిటంటే ఒక ఆయన ఫిర్యాదు యిచ్చినారు. ఇప్పుడు పీరు కంపౌండబుల్ అంటున్నారు. ఫిర్యాదు యిచ్చినవారు ఉపసంహరించుకోలేదు. ఆయన తండ్రి యేమో యిది లేదని అంటున్నారు. ఏదీ ఉన్నా రాత్రికి గంటలకు ఒక ఐ.పి.ఎస్, అఫీసరు డ్రాగిన మైకంలో ఆ యింటిలో రసిపించి నాడు ఇది నేరమే. ఆయనను పిలిస్తే రాత్రికి గంటలకు యెట్లా పోయినారు? ఇది మొత్తం ఒక విధమైన అనుమాన పరిస్థితిలో ఉంది తప్ప దీనిని మరల రిప్పియ్యడానికి కావలసిన పరిస్థితిలో ఆ అధికారి సృష్టించినట్లుగా కనిపిస్తుంది, ఈ ఐ.పి.ఎస్ అఫీసరు రాత్రికి గంటలకు ఆ యింటికి యెందుకు వెళ్ళవలసి వచ్చింది? యిది చాలా అనుమానం కలుగుతోంది. తనుకే దీనిమీద సమగ్రమైన విచారణ జరగాలి.

(యింటరప్షన్స్)

10a.m. శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఐ. ఎ. ఎస్. అఫీసరయిన ఎ. సి. రాఘవు కౌండరు సపోర్టు చేసేవారున్నారు, వ్యతిరేకించేవారున్నారు. ఎ. పి. రావు కేసుకు సంబంధించిన ఫ్యాక్ట్స్ ని చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— కేసు విచారణలో ఉంది. తరువాత అందజేస్తాను. I won't read the FIR. It is subjudice.

Sri D. K. Samara Simha Reddy (Gadwala) :— I will not go into the merits of the case. ఏవరు వెళ్ళి కంప్లయిండ్ యిచ్చారు? ఎఫ్.ఐ.ఆర్. లో ఏమని వ్రాయబడి ఉంది? అది తెలియజేస్తారా? అనలు ఫ్యాక్ట్స్ ఏమి? Let him not state which are contrary to the records.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— లక్ష్మణ్ రావు గారి అబ్బాయి వెళ్ళి కంప్లయిండ్ యిచ్చారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri A. Madan Mohan :— All right, we will give a Privilege Motion against the Chief Minister.

(Interruptions)

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— మా దగ్గరున్న సమాచారం ప్రకారం పోలీసు అధికారులు లక్ష్మణరావుగారి ఇంటికి వచ్చి, ఎ. పి. రావును తీసుకొనివెళ్ళి అరెస్టు చేశారు. లక్ష్మణరావు గారి భార్య కె. పరంజమను పోలీసులు తీసుకొనిపోయి ఆమెదగ్గర నుండి స్టేట్మెంటు తీసుకొన్నారని అన్నారు. ఆ విధంగా స్టేట్మెంటు తీసుకొన్నారా? లక్ష్మణరావుగారు పోలీసులకు ఇచ్చిన కంప్లయింట్లో ఏముందంటే “నా భార్య perturbed and disturbed మైండులో వున్న సందర్భములో ఆమె దగ్గరనుండి స్టేట్మెంటు తీసుకొన్నారు” అని అన్నట్లు తెలిసింది. అది వాస్తవమేనా? స్టేట్మెంట్స్ పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నట్లు కనబడుతున్నది కాబట్టి మొత్తం కేసును టప్పుతాధికారులచేత విచారణ చేయిస్తారా? ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే, వారు వెళ్ళి కంప్లయింట్ను విత్ డ్రా చేసుకొన్నట్లు తెలిసింది. అది.....

శ్రీ ఎన్. టి. రామరావు :— గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచన బాగుగా వుంది. ఆ విధంగానే ఈ కేసు విషయంలో దర్యాప్తు చేయిస్తారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker :— That is an end of the matter.

Sri D. K. Samara Simha Reddy :— Sir, one point of submission. It involves a young harijan I. A. S. Officer. Let him read the certified copy of the FIR received from the Court. ఆ రీతిని చూపమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రూరొఫండి, చూపిస్తారు.

శ్రీ డి. కె. నరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, తమరి స్థానానికి వున్నతమైన గౌరవ ముంది. వారు * * * చెబుతూవుంటే అది చూస్తూ మేము మాట్లాడకుండా....

(బెల్) (ఇంటరప్షన్స్)

ఎఫ్. ఐ. ఆర్. చదవమనండి. (ఇంటరప్షన్స్) (బెల్)

సభ్యులు, సుప్రీం, హైకోర్టు సుప్రీమోజులు * * * అడుతూ వుంటే మేము వారికే రూరొఫిని చూస్తూవుండాలా? ఎందుకు ఎఫ్. ఐ. ఆర్. చదవరు?

Mr. Speaker :— I am expunging the remarks made by Sri Samara Simha Reddy.

(Interruption)

* * * * Expunged,

Privilege Motion ;
re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

PRIVILEGE MOTION

re : Resolution of the Legislation for the dissolution of the
Legislative Council by the A. P. Legislative Assembly.

Mr. Speaker :— I have received a notice of privilege motion.

Sri M. Kishan Rao :— Before this august House, I am moving
the Privilege motion.

Sir, I beg to move : “Where the Legislative Assembly of the
State of Andhra Pradesh passed a Resolution in exercise of its
power under Art. 169 of the Constitution urging the Parliament to
make the necessary Law for abolition of the Legislative Council of
this State on 24-3-1983 and

Whereas neither under the provisions of the Constitution nor
any law a Minister or Council of Minister of the Government of
India are legally competent to scrutinise the above Resolution and
reject it ; without placing it before the Parliament, and Whereas
the Constitution does not enable the Government of India to act
as intermediary between the Parliament and the State Legislature in
the context of the abolition of the Legislature substituting itself for
Parliament.

This House views with intense concern Sri Jagannath
Kaushal, the Union Law Minister's unauthorised and illegal
rejection of the Resolution of this House without the said resolu-
tion having been placed before the Parliament, committed the
gross breach of privilege of this House, and accordingly it be
referred to the Privileges Committee of this House for appropriate
action to vindicate the dignity of this House.”

Sir, I may be permitted to give a brief note on it.

“In this august House with great regrets, I moved the privilege
motion to enable the world to know the Congress (I) at the Centre
with vindictive attitude without any sanctity...”

Sri A. Madan Mohan :— Point of order, Sir,

Mr. Speaker :— What is your point of order ?

Sri A Madhan Mohan :— The Member, as far as reading a
note is all right while moving the resolution. But while explaining,
he shall not read what is before him and he has to make an oral
statement. You may kindly see the Business rules. He is not
allowed to read a statement.

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

Mr. Speaker :— Speaker can permit. What is this? A member can read in the House with the permission of the Chair.

Sri A Madan Mohan :— Kindly bear with me, Kindly go through the rules. Normally, it is not done. At the commencement of the Sessions, we were generous enough to allow the Chief Minister to read his statements. Now, we are in the fourth session. Since the Chief Minister was new to the functioning of the Legislative Assembly, we allowed it and have shown our generosity. But to allow that privilege to every Member of this House after three sessions, is not correct and it is not possible, I have got fifty pages of my speech prepared to-day to initiate the discussion on Budget. If you allow me, I will read the entire thing. There is no need to speak here.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఇప్పుడు మదన్ మోహన్ గారు చెప్పినది సబబుగా ఉంది. ఎందుకంటే సభ్యుడు ఏదైనా ఒక పేటమెంటు వ్రాసినది స్పీకరు అనుమతితో చదువవచ్చును గాని ప్రెవిలెజ్ మోషన్ మీద తాను చెప్పదలచిన అభిప్రాయాలు వ్రాసుకొని వచ్చినవి చదవకూడదు. ప్రెవిలెజ్ మోషన్ మాత్రము చదవవచ్చును, దానికి అభ్యంతర పెట్టడానికి వీలులేదు. ఇప్పుడు సభలో ఆ అభిప్రాయానికి డివియేట్ అవుతూ తాను చెప్పదలచుకొన్నది వ్రాత ప్రతి చదువుతున్నారు. అందువల్ల యిక్కడ మనము సాంప్రదాయాన్ని డివియేట్ అవుతున్నాము. కిషన్ రావుగారు అనుభవం గల వ్యక్తి. వారు విదేశాలలోకూడా చదువుకొని వచ్చినవారు. ఈ విధంగా వ్రాసుకొని చదువుతూ ఉంటే యిప్పుడు మదన్ మోహన్ గారుకూడా తన బడ్జెటు ప్రసంగాలలో తాను పెట్టుకున్న పేటమెంటు అన్నీ చదువుతానంటే అసన్నీ కూడా వినడానికి యిక్కడ సభ్యులకు ఓపిక ఉండదు.

Sri N. Venkataratnam :— Point of order, Sir. Rule 169 reads like this : “169. A member wishing to raise a question of privilege shall give notice in writing to the Secretary before the commencement of the sitting on the day the question is proposed to be raised. If the question raised is based on a document, the notice shall be accompanied by the document.” The question is based on the document, which is in support of the privilege motion given by the Member. So, the Member is at perfect liberty to read the document because the Speaker has allowed the motion as well as the document.

Mr. Speaker :— He is feared to read the document but he should not read his opinion.

Privilege Motion :
re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

Sri Jaipal Reddy :— I agree with both of my colleagues Mr. A. Madan Mohan and Mr. Venkaiah Naidu. Earlier, when Mr. P. Ranga Reddy was the Finance Minister, he was reading a statement prepared by himself, we have raised a point of order and it was upheld that his statement or document cannot be read out the notes could be referred to. There was a specific case and ruling that the speech cannot be read out. So, unfortunately, the Member from the Ruling party can table a Motion but cannot make a speech.

Sri D. K. Samara Simha Reddy :— Sir, in this case, Rule 168, 169 and also 171, have to be carefully taken into consideration. For moving a privilege motion under Rule 169, 168 and 171 should also be gone through and the Speaker should give his consent. For the benefit of the House, I will read out Rule 168 and 171, which are as follows:-

“168. A member may, with the consent of the Speaker, raise a question involving a breach of privilege either of a member of the House or of a Committee thereof”

So, as per this rule, the Speaker must give his consent, Whether he has given consent or not should be informed. Secondly, Rule 171 reads like this :

“171.(1) the Speaker, if he gives consent under Rule 168 and holds that the matter proposed to be discussed is in order, shall after the questions and before the list of business is entered upon, call the member concerned, who shall rise in his place and, while asking for leave to raise the question of privilege, make a short statement relevant thereto;

Provided that where the Speaker has refused his consent under rule 168 or is of opinion that the matter proposed to be discussed is not in Order, he may, if he thinks it necessary, read the notice of question of privilege and state that he refuses consent or holds that the notice of question of privilege is not in order: ”

So, we would like to know whether the Speaker has exercised his mind over this?

• Mr. Speaker :— Yes. I have done it.

Sri D. K. Samara Simha Reddy :— We raised this point because we wanted to know, whether the Speaker has exercised his mind over these points, or not. Since you said you have exercised your mind, we would be within our limits to raise certain points.

Privilege Motion :

21st February, 1984. 123

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

Sri M. Kishan Rao:— As per Rule 171, you have permitted me to the short statement on the issue so, I request you that I may be permitted to give the short statement on this issue and in this regard I may be permitted to read the order issued by the Government of India, by the Hon'ble Law Minister, Sri Jagannath Kaushal:

Ministry of Law, Justice
and Company Affairs,
New Delhi -110 001 (INDIA)
Dated: December, 31, 1983.

D.O.NO. 7(16)/83-Leg. II.

My dear Chief Minister,

Kindly refer to your D.O. Letter No. CMP-1426/1983-I, dated the 9th August, 1983 on the subject of the abolition of the Legislative Council of Andhra Pradesh.

The Government of India have carefully considered the matter. They have not found it possible to agree to the proposal for undertaking legislation for abolition of the Legislative Council in Andhra Pradesh, with regards.

Yours sincerely,

Sd.

(Jagannath Kaushal)

Shri N.T. Rama Rao,
Chief Minister of Andhra Pradesh,
Hyderabad.

This is the order passed by the Central Government, once this august house has passed a Resolution as per the provision of Article 169 of the Constitution of India, this Order clearly shows that it is a childish and immatured order. Why I am saying that this order of the Central Government is childish and immature; because when this august House has passed a resolution under the provision of the Article 169 of the Constitution of India, cannot they understand the difference between the Government and the Parliament? The Article 169 says that the Parliament may reject or accept it. That was the condition laid down in the Constitution. Why deviation?

Mr. Speaker, I would like to bring to your notice how the Parliament passed a bill abolishing the Legislative Council of west

Privilege Motion
re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

Bengal in the year 1969. Eminent Parliamentarian Sri S. M. Benerjee stated as follows :

Sri S.M. Banerjee while congratulating the West Bengal in passing the Resolution said: "I still feel that the Upper House was created in this country to rehabilitate politically some people and it has been proved beyond doubt. This has also given rise to corruption. We have seen the big business house being represented in the Upper House. Anybody who can spend Rs. 3 lakhs can be seated there. But, here, even after spending money, we are defeated. I feel that the Congress Government in power here should ask their counterparts in other States to follow this and abolish the Councils there. After all Upper House is not an Employment Exchange."

This is the view expressed by Sri S. M. Benerjee. Then, in regard to abolition of West Bengal Legislative Council, Sri P. Rama Murthy said: "Government could give a lead and bring forward a constitutional amendment and abolish the Upper Chambers in all the States."

Sri Surendernath Diwivedy said: "there was a great necessity in the whole country for economy, that all the second Chambers should be abolished. He also said that "Demolishing or trying to demolish the Second Chambers would discourage a very wrong tendency in the country as if second Chambers are useless ; let them go."

Sri M. Venkayya Naidu :— If the Member is quoting every thing in support of his argument and in support of his privilege motion, it is not correct. If the Member is discussing about the justification or merits of the case of abolition of the Council. I feel it is out of order and irrelevant at the present stage. I request the Speaker to advise him to confine to the issue. Let the House take a decision on the issue.

Sri M. Kishan Rao :— According to the provisions of the Constitution of India, this Resolution should have been referred to Parliament and the Parliament should have been taken a decision. But they failed to do so, inspite of this August House passed a resolution abolishing the Legislative Council. What happened about the abolition of West Bengal Legislative Council and why they have not referred this resolution ?

Mr. Speaker :— You please enlighten the House as to how the breach of privilege has been committed.

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

Sri M. Krishan Rao : | Sir, the then Union Law Minister. Sri Govinda Menon while introducing the Bill for abolition of Legislative Council in West Bengal said : "That now, the matter is clear. In Article 169 of the Constitution, it is stated that if this resolution is passed by the Legislative Assembly, then it is open to Parliament to pass the Bill. No Constitutional amendment is necessary. This Bill has been brought accordingly, and I hope entire House will support the Bill. Further more personally expressed that he hold the view that Second Chambers are unnecessary, particularly in the States of India. In conclusion, he said since the West Bengal Assembly passed the Resolution and the Government here thought that it is our duty to respond to their demand of the elected members of West Bengal Assembly and introduced the Bill,

Here, this August House has passed the Resolution and it is the duty of the Central Government to introduce that Resolution, in the Parliament and the Parliament would have taken a decision. Whether they may abolish the Council or not that is a different question. But instead of doing that, the Government of India has taken a unilateral decision while considering the State as a glorified Municipality. If this the case, whether the Parliamentary democracy is going to be sustained? or, whether this Congress-I Government at the Centre has got any faith in democracy or in the State Governments? That we have to see. Mr. Speaker, Sir under the Constitutional provisions, the Government of India has no right whatsoever in not placing this before the Parliament. They have not given any respect to this august House. They have treated this as a glorified Municipality. They have not followed the obligations under the Constitution. Under these circumstances, I feel that the Central Government and Mr. Jagan Nath Kaushal, the Union Law Minister has committed a breach of privilege and he may be dealt with as per law. So, under Rule 172, I have moving this Motion to refer this matter to the privileges Committee and his motion may be taken for vote.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— విషయం సంక్షిప్తంగా చెప్పారు. పద్దిక్కులర్గా ఎవరిమీద హక్కుల తీర్మానాన్ని విశేషాధికారాల సమితికి వివేచించవలసిందిగా ఉందో ఆ రెలవెంట్ వర్డ్స్ను చదివితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. కిషన్ రావు :—అద్యక్ష, 24-3-84న ఈ రాష్ట్ర శాసనసభ కౌన్సిల్ను రద్దుచేస్తూ చేసిన తీర్మానాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం పార్లమెంటుకు సమర్పించకుండా, దానిని

Privilege Motion :
re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

శ్రోశ్శిచ్చినందుకు, ఈ సభా గౌరవాన్ని చూడా పూర్తిగా విస్మరించినందుకు, వారిపైన
ఈ యొక్క అభిశంసన తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదిస్తూ, ప్రెవిలెజ్ కమిటీకి ఈ విషయాన్ని
రెవర్ డేయాుని ప్రవేశపెడుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మోషన్ ప్రతిపాదించబడింది.

10 a.m.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :— There is an objection for
me. and also on behalf of my party on this issue. My friend has
that in his own way. He said it as a glorified municipality. Prob-
ably he feels that it consists of many Municipal Councillors. While
moving this privilege motion my learned friend did not mention as
to where the breach has occurred ? What is the privilege ? He did
not mention any constitutional provision as to make it a condition
precedent on the Central Government to put it before the House
whatever is passed by the State Legislature. In this regard I invite
your kind attention to Article 106 (3) of the Constitution of India
which deals with Powers, privileges etc. of the House of Parliament
and of the members and committees thereof.

Sri M. Omkar :— I would like to seek one clarification, Sir.
ఇవ్వరు దీనిలో చివ్ కషనా : పాయిండ్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమిటిఅందీ.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— సమరసింహారెడ్డిగారిని మాట్లాడమివ్వండి. తరువాత మీ
దొట్టు.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :— I have taken an objection,
because under the Rules the objection has to be considered. Let
the Speaker decide after wards. Article 105 deals with the powers,
privileges and immunities of Parliament and its Members. Now the
present privilege motion is against one of the Central Ministers,
who is a Parliament Member. Subject to the provisions of the Con-
stitution of India; 'no member of Parliament shall be liable to any
proceedings in any court in respect of anything said or any vote
given by him in Parliament or any Committee thereof, and no person
shall be so liable in respect of the publication by or under the autho-
rity of either House of Parliament of any report, paper votes or
proceedings.' You may see 105 (3) also which says. 'In other res-
pects. the powers, privileges and immunities of each House of
Parliament, and of the members and the committees of each House,
shall be such as may from time to time be defined by Parliament by
law; and, until so defined, (shall be those of that House and of its
members and committees immediately before the coming into force
of Section 15 of the Constitution...' Well, everyone of us know

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

there is no codified law of privileges. We are governed by the House of Commons precedents. In this connection I would invite your kind attention to Article 105 (3) as well as 105 (2) of the Constitution.

(Interruptions)

కుమారి టి. వెంకటరత్నం :— పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషను సర్. అధ్యక్ష, ఇక్కడ గౌరవ సభ్యులు కిషన్ రావుగారు రాజ్యాంగ బద్ధంగా ఆర్టికల్ 169 ప్రకారం రెజిస్ట్రేటివ్ అసెంబ్లీ 'మెజారిటీతో' రాజ్యాంగంలో ఏదయితే సూచించారు, దానిని ఇక్కడ సూచించారు. దీనిని పాస్ చేయనప్పడు పార్లమెంటులో పెట్టకుండా లా డిపార్టుమెంటుకు పంపించింది. ఆ విధంగా సభను ఆగౌరవ పరచినప్పడు ప్రివిలెజ్ మోషనుకు పెట్టారు. చాలా రూల్సు పుస్తకాలు పెట్టుకుని సమరసింహారెడ్డిగారు సభను, సభ్యులను తప్పదోచన పట్టిస్తున్నారు, అనిచెప్పి నేను చునవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— అందరూ కన్'ఫ్యూజిన్ అయ్యారో తేదో కాని వెంకటరత్నంగారు అయినట్లు తెలుస్తున్నది. I invite your kind attention to the Practice and Procedure of Parliament by Kaul and Shakhder. This is relevant. I am not trying to make a debate. I am producing the proceedings of the Parliament at page 262 which deals with similar situation. Under complaints against Members of officers of the other House you will see 'neither House of Parliament can claim or exercise any authority over a member of the other House. Consequently, neither House can take upon itself to punish any breach of privilege or contempt offered to it by a member or officer of the other House. No case of a breach of privilege or contempt of the House can be found on a speech made by a member in the other House or in any State Legislature in India, because the proceedings of each House of Parliament and all Legislatures are privileged and no action can be taken in one House for anything that is said in another House. On March 26, 1959, a member drew the attention of the House...'

Mr. Speaker .— You confine to the facts. When the Law Minister says something in Parliament then it applies... ..

(Interruptions)

Sri D. K. Samarasimha Reddy :— As M. P. he enjoys certain immunities. I will take you to that.

(Interruptions)

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

It is not that I am supporting it. A convention is developed
to the effect when a question of breach of privilege has arisen....

(Interruptions)

There is no question of placing it before the House. This is
the precedent. I am quoting from Kaul and Shakhdar.

శ్రీ చనంత నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్ష, కిషన్ రావుగారు ఒక అభింసన తీర్మానము ఈ సభలో పెట్టడం గురించి వచ్చిన దానితో సమరసింహారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, పార్లమెంటు సభ్యుడి మీద ఈ ప్రెవిలెంట్ మోషన్ వర్తిస్తుందా అన్నారు. ఇది కేవలం ఈ సభయొక్క, ఈ సభ చేసిన తీర్మానం యొక్క, ఈ సభా గౌరవానికి సంబంధించిన విషయం. అధ్యక్ష, మాట మాట్లాడితే మనం చూస్తున్నాము ఈ సంవత్సరాలంగా, ఈ సభ గౌరవాన్ని కాపాడాలని. సమరసింహారెడ్డిగారు గానీ, మదన్ మోహన్ గారు గానీ కోట్లా ప్రజల గౌరవాన్ని మంటకలిపినవాళ్లే, సభా గౌరవాన్ని మంటకలిపినవాళ్లే వనడంలో ఏ మాత్రం ఆలోచన లేదు. సభయొక్క గౌరవాన్ని, ప్రతిష్ఠను, నియమాలు గురించి రూల్సు చదివే పెద్ద మనుషులు వారిలో కూర్చుని ఉన్నారా? లేదా అని కాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ విధాన సభ తీర్మానం చేసి పంపిన తీర్మానం, కనీసం పార్లమెంటులో పెట్టకుండా, ఇంతకు ముందు వెస్టుమింజ్టర్ సంబంధించి, పంజాబుకు సంబంధించి ఆయా ప్రభుత్వాలు పంపించిన తీర్మానాలు పార్లమెంటులో పెట్టి వెంటనే చర్య తీసుకున్న పార్లమెంటు, మొత్తం ఆంధ్రప్రజల గౌరవాన్ని మంటకలిపే విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క తీర్మానాన్ని ఆమోదించలేదు. ఇవ్వాలి కాంగ్రెసు అనికాదు, తెలుగుదేశం అనికాదు, ఒక ఎమ్. ఎల్. ఏ. గా విధానసభకు చేసిన తీర్మానము అగౌరవ పరచిన విషయం అందరికీ వర్తిస్తుంది. మొత్తం విధానసభను అగౌరవపరచిన పద్ధతిలో కిషన్ రావుగారు మాట్లాడుతూ కేంద్ర ప్రభుత్వ న్యాయశాఖ మంత్రిగారి మీద ఈ సభ యొక్క తీర్మానాన్ని అగౌరవపరచిన అభిశంసన తీర్మానం ప్రవేశపెడితే, దానిని నేను ఆమోదిస్తూ ప్రెవిలెంట్ కమిటీకి ఈ తీర్మానాన్ని చేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి జి. మాధవి :— అధ్యక్ష, గౌరవనీయులైన శాసనసభ్యులు మరి హౌస్ ఆఫ్ పార్లమెంట్ ప్రెసిడెంటు చదివి వివిపించే ముందు, ఈ శాసనసభా గౌరవ, మర్యాదల గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. ప్రెసిడెంట్స్ ఎక్కడైతే చదివి వివిపిస్తారో, ఏ ప్రెసిడెంట్ ఆధారంగా పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టకుండా ఈ బిల్లును తిరిగి పంపించారో, ఆ ప్రెసిడెంట్ కూడా చదివి వివిపిస్తే చాలా బాగుంటుంది. శాసన సభ లోంచి ఒక మునిసిపాలిటీ క్రిందో, ఇంకో విధంగానో వర్తించేప్పుడు ఆ శాసనసభతో

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

వున్న ఆ సభ్యుడికి కూడా అది వర్తిస్తుందని, దానిని ముందు ప్రీవిలెజ్ మోషన్ మూవ్ చేసేప్పుడు కనీసము సభ గౌరవాన్ని కాపాడవలసిన అవసరం ఈ సభలోని సభ్యులందరి బాధ్యతగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్.జె. థామస్ చౌదరి (పిచ్చిపల్లి) :— మన సమరసింహాద్వైతగారు కన్ వెన్షన్ ఆర్టికల్స్ ను అన్నిటిని రెఫర్ చేశారు. It should be applicable before the court and not before the House. This is the book on Practice and procedure of Parliament, under privilege of freedom of speech and immunity from proceedings it is given that the privilege of freedom of speech of members of Parliament is embodied in clause (1) and (2) of article 145, reproduced below :

(1) Subject to the provisions of this Constitution and to the rules and standing orders regulating the procedure of Parliament, there shall be freedom of speech in Parliament.

(2) No member of Parliament shall be liable to any proceedings in any court in respect of anything said or any vote given by him in Parliament or any committee thereof, and no person shall be so liable in respect of the publication by or under the authority of either House of Parliament of any report, votes of proceedings. The privilege motion can be moved against an M.P. before the House, and it cannot be before the court.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— అసలు విషయం అంతా సూక్ష్మకంగా ఆర్డంచేసుకున్నాం. చాలా కన్ఫ్యూషన్ జరుగుతుంది. అందులోదే Article 169 is the base. 169 ప్రకారం ఈ ప్రెసిడెంటు జరిగిందా లేదా అన్నది మనం చూడాలి. ఇందులో కిషన్ రావుగారు చాలా చక్కగా ఇంగ్లీషులో చెప్పారు. అయినా ఆర్థము కాలేదేమో అని చదివి వినిపిస్తున్నాను. ఇందులో గత ఆర్టికల్ మీ చేతిలో వుంది. 'Not with standing anything in Article 168, Parliament may by law provide for the abolition of the Legislative Council of a State having such a Council కంటెషన్ ఏమిటంటే we have got a privilege on passing resolution and we did it ఒక ప్రొసీజర్ అయిపోయింది. ఇంత అయిన తరువాత What is the duty cast on the Parliament? మనం రిజల్యూషన్ పంపిన తరువాత వాళ్ళు పార్లమెంటులో పెట్టితీరాలి, పార్లమెంటులో వాళ్ళకు ఇష్టం లేకపోతే అది రావచ్చు. రాక పోవచ్చు. అంతేకాని గవర్నమెంటు రిజల్యూషన్ వెళ్ళిన తరువాత దీనిని చేయడానికి ఏలులేదని చెప్పే అధికారం కేంద్రప్రభుత్వానికి లేదు. లా మినిష్టర్ గారు దానినేమో రిజక్ట్ చేశారు. చదువుకున్నవారు, విజ్ఞులుగా వున్నవారు కనీసం మర్యాదకోసం అయినా

re : Resolution of the Legislation for the dissolution of the Legislative Council by the A. P. Legislative Assembly

ఈ కారణంతో ఇది పార్లమెంటుకు చట్టం చేయడానికి మేము పంపించడం లేదు. అని చెప్పి వుండేవారు కారణం ఏమి చూపించకుండా, ఇది చేయడానికి వీలు లేదని చెప్పి పెంట్రల్ గవర్నమెంటు దీనిని రిజక్ట్ చేయడం పట్లనే నిరసన తెలిపాము. 189 ఆర్టికల్ ప్రకారము గవర్నమెంటు అనే మాటకానీ, గవర్నమెంటుకు వున్న అధికారం కానీ కాన్స్టిట్యూషన్ లో ఎక్కడా లేదు. రెండో పాయింట్ ఏమిటంటే, ఇతర రాష్ట్రాల విషయంలో చాలా లిబరల్ గా చేయడం జరిగింది. మూడవది ఏమిటంటే రెజిస్ట్రేషన్ పాస్ చేసినప్పుడు అన్ కండిషన్ గా పార్లమెంటుకు పంపించకుండా రిజక్ట్ చేసినటుంటివి వున్నట్లయితే, ఇతర సభ్యులకు మనం చూపించవచ్చు. దిసిట్ అన్ ప్రెసిడెంట్ కాన్ టెంట్ అగినెస్టు దిస్ హౌస్. ఇటువంటిది చరిత్రలో ఎప్పుడు జరగలేదు. కాబట్టి మేము అగ్గ్ చేస్తున్నాం. కేవలం నిర్లక్ష్య వైఖరితోటి కాని ఈ హౌస్ ని, దేశాన్ని మన ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని సిగ్గు పరచాలనే పుద్గేశ్యంతోచే ఇది జరిగిందనే విషయం మన అందరికీ తెలుసు. మనమంతాకూడా తెలుగు వాళ్ళమే మేమంతా కంటెంట్టు జరిగిందని తల వంచుకొని బాధపడుతూ వుంటే కొందరూ చాలా సంతోషంగా వున్నారు. గొప్ప పని జరిగిందని ఫీల్ కావడం అనేది చాలావరకు రాష్ట్రానికి సిగ్గుచేటని, హీనమని నేను భావిస్తున్నాను. ఇది స్పష్టంగా కంటెంట్టే. ప్రెవెలెంట్ మోషన్ ప్రచేశపెట్టడానికి నేను బలపస్తున్నాను.

Sri D. Narayanaswamy (Anantapur) :— Mr. Speaker the learned Members took objection to the fact that there is a privilege of the M. P. and therefore it will not amount to a contempt of this House. The matter is now at this stage, whether prima facie, contempt is made out against Sri Jagannadh Kausal who refused to put the matter? Whether we should pursue the matter or not is for the Privilege Committee to decide. Let us now examine whether there is contempt, then the Privileges Committee will sit and decide. First you refer it to the Privileges Committee and it will say 'yes', it is a breach of privilege. Let us now say whether prima facie, there is contempt and whether the matter is worth referring to the privileges committee.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :— I am on a point of order Sir. He can continue later on after I speak. I am a liberty to raise a point of order.

(Interruptions)

Mr. Speaker :— That is the privilege of every Member.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :— Right or wrong a resolution has been passed by this Legislature. Who is the authority to

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

communicate it to the Central Government? This is a relevant point.

(Interruptions)

I am making a relevant point of order. The resolution has been passed by this House. The resolution, who is the authority to communicate it to the Central Government? Is it the Chief Minister or the Speaker? If it is communicated by a person who has no authority to communicate, can this House discuss on that matter? It has arisen consequential to that.

Sri M. Kishen Rao :— I am giving a ruling.

Sri D. K. Samara Simha Reddy :— When I raised a point of order. I request you to give a ruling. The Govt. whip says 'I am giving a ruling' what is this? Whether it is the Speaker or the worth-while that should give the ruling.

Sri D. Narayana Swamy :— Sir, the points now raised by all the Hon'ble Members of opposition can be raised in the Privileges Committee. The point to be examined is whether a prima facie is made or not—that is for this House to refer the matter to the Privileges Committee. We are at that stage. We are not at the stage to know as to whether there is any defence or not etc. That will be examined by the Privileges Committee as to whether any procedure is followed or not. Now, at this stage the point is whether there is any contempt of this House. If they made out, then we should refer it.

In my humble way and as they made out and rightly said, no Minister of the Central Government has no right to "Not to bring-forth the matter before the Parliament", when this House requested him to put it before the august body of the Parliament. Therefore he is not bringing the matter is not only the privilege of the House, but also the Privilege of the Parliament. It is a contempt of Parliament in my opinion. The learned members should speak truth of the matters. This is a contempt to the Parliament also. This man has no right—not to bring the matter before the House. Supposing the Parliament says "What we have, said you are bound to respect,"—then that is not correct. They have no right to say, because it is an august body, like Parliament. They cannot say about the word used in the article i.e., "May Pass". No Constitution say "Shall Pass"—because it is an august sovereign body. So, all these matters have to be examined by the Privileges Committee.

Privilege Motion
re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

Then at that stage if the Members say 'No'—all that can be thrashed out. So, let us now put in before the Privileges Committee and let us proceed.

Sri M. Omkar :— Sir, we have got certain rules and procedures and also Constitution provisions. We have been discussing this matter in the light of new situation. If you refer to rule 170, this privilege motion is in order. Now the point is whether this House has got any right to move such motion. As some of the Hon'ble Members from the main Opposition Benches raised some objections, we have to see as to how far they are valid.

Referring and basing mainly on Article 105, they have raised that this House has no right to express their privileges against a Parliament Member. But Article 105 is mainly referred to protect the privileges of Members in matters raising this issue in the Court... and only. it is protecting from the prosecution or launching a prosecution. But our House will not be prevented under this article.

Coming to the main points article 169, under which we passed a resolution, requesting the Parliament to accord their permission to abolish the State Legislative Council. Under that article, it is said :—“(2) Any law referred to in clause (1) Shall contain such provisions for the amendment of this Constitution as may be necessary to give effect to the provisions of the law and may also contain such supplemental, incidental and consequential provisions as Parliament may deem necessary... (3) No such law is aforesaid shall be deemed to be an amendment of this Constitution for the purpose of Article 368.

First of all, let us examine this article, 169 (3). Whatever the resolution passed by the House and placed in the Parliament, it is not deemed to be an amendment to the Article 368. It is not an amendment. So, under Article 169 (2), there is no option to the Parliament to accept, according to their permission. More so, the Government has no right or business to interfere with the matters in between the State Legislature and the Parliament. At best, what the Government has to do is, they should frame in a legal form and they must introduce this in the Parliament and the Parliament has got full right to debate thereon and what will be position is a different matter. As our Hon'ble member, Mr. Narayana Swamy has raised correctly, that the Central Government has not only committed a breach of privilege against our House but also against the Parliament.

re : Resolution of the Legislation for the dissolution of the Legislative Council by the A. P. Legislative Assembly

So, in this case, I appeal to the House that this resolution must be adopted and referred to the Privileges Committee.

My last point is that under our Rule 173, "Notwithstanding anything contained in these rules the Speaker may refer any question of privilege to the Committee of privilege for examination, investigation or Report. So, under that rule 173, you have got exclusive powers and you can refer matter straight away to the privileges Committee. whereas once this matter is placed in the House, it has become the property of the House so that this House, under Rules 171 and 172 and discuss and pass a Resolution.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— అక్కజే, సభలో ఒక వివాదాస్పదమైన విషయముపై చర్చ జరిగేటప్పుడు మూవ్ చేసినవారి అభిప్రాయం తెలియచేసిన తరువాత ప్రతిపక్ష నాయకుడు, మిగతా ప్రతిపక్షం నాయకుల అభిప్రాయం కనుక్కొన్న తరువాత మిగతా సభ్యుల అభిప్రాయం కనుక్కొంటే సంప్రదాయముగా వుంటుంది. I have no objection if you have the opinion of all the 295 member. No problem. డిఫరెంట్ షేడ్స్ ఆఫ్ ఒపినియన్స్ ని ప్రొజెక్టు చేస్తున్నప్పుడువారికి అవకాశం యిచ్చి వారి అభిప్రాయం వింటే బాగుంటుంది. ఇక ఈ విషయములో మనము అందోళన చెంది, ఉద్రేకపడి రాష్ట్రము, కేంద్రము అనే రాజకీయాల దృష్టితో కాకుండా సభయొక్క గౌరవాన్ని కాపాడుకొంటూ, సభకు తిరిగి వచ్చేవిధంగా మనము చేసే చర్యలు చేయవలసి వుంటుంది. మిత్రులు కిషన్ రావుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము క్రింద మన సభ విశేషాధికారాలు, ప్రీవీలెజెస్ దెబ్బతిన్నవని లేదా అనే విషయం చర్చి నప్పుడు రెండవ అభిప్రాయానికి తావులేదు. ఈ సభ సర్వసత్తాక పార్లమెంటు అధికారము క్రింద ఈ తీర్మానమును పాస్ చేసినది. మా పార్టీ అభిప్రాయం క్రింద ఆనాడు మేము దానిని వ్యతిరేకించాము. ఈ సభ తీర్మానమును పాస్ చేసి పార్లమెంటుకు పంపినప్పుడు రాజ్యాంగంలోని అధికర్షణము ప్రకారం తప్పనిసరిగా పార్లమెంటు ముందు వుంటుంది. పార్లమెంటు దానిని అంగీకరిస్తుందా, త్రోసిపుచ్చుతుందా అనేది పార్లమెంటు తేల్చాలి కాని ఎగ్జిక్యూటివ్ తేల్చువలసిన విషయం కాదు.

అందువల్ల రాష్ట్ర శాసనసభ పాస్ చేసిన పంపిన తీర్మానాన్ని పార్లమెంటు ముందు పెట్టకుండా కేవలం మంత్రిగారు మంత్రివర్గ సమావేశంలోనో, మంత్రి హోదాలోనో, వ్యక్తిగత హోదాలోనో నిర్ణయం తీసుకుని, ఆ నిర్ణయాన్ని ఉత్తరం ద్వారా ముఖ్య మంత్రిగారికి తెలియచేయడం విచారకరం. అది స్పష్టంగా ఖండించవలసిన విషయం. అందులో రెండవ అభిప్రాయం లేదు. అయితే మంత్రిగారు ఈ చర్యవల్ల ఎనంగ్లి యొక్క విశేషాధికారానికి, పార్లమెంటు యొక్క విశేషాధికారానికి గట్టి దెబ్బ తగిలింది.

Privilege Motion :
re : Resolution of the Legislation for
the dissolution for the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

మంత్రిగా వుండి పార్లమెంటు అభిప్రాయం చెబుసుకోకుండా తన అభిప్రాయాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆయన తెలియచేశారు. మనం పాస్ చేసిన తీర్మానాన్ని పార్లమెంటు ముందు పెట్టకుండా తనంతటతానే సమాధానం ఇవ్వడంవలన మన హక్కులకు వంగం కలిగింది. కనుక దీనిని కమిటీకి నివేదించవలసిన అవసరం వుంది. నాకు పార్లమెంటు ద్వారా, న్యాయశాఖామంత్రిగా కూడా “నాకు ఆ అధికారం వుంది. ఆ అధికారవ్రతారం ఈ విధంగా చేశానని” ఆయన మెల్టర్ తీసుకుంటే అప్పుడు మన పరిస్థితి ఏమిటో కూడా పరిశీలించాలి. ఈ సందర్భంలో ఒక మాట చెప్పదలచుకున్నాను. అధిక మంత్రిగా వున్న నాదెండ్ల భాస్కరరావుగారు ఈనాడు పత్రిక తనపై ఏమో వ్రాసిందని దానిని సభాహక్కుల కమిటీకి నివేదించటానికి నోటీసు ఇచ్చారు. సభలో జరిగిన విషయాలపై, వాటిని ప్రకీకరించి, విమర్శించి తప్పుదారి పట్టించే విధంగా వ్రాస్తే రక్షణ వుంది కాని వ్యక్తిగత విషయాలపై, ఆయన సీనినిజాయితీలపై ఒక పత్రిక గాని, ఒక వ్యక్తిగాని కామెంట్ చేస్తే అది సభాహక్కులకు భంగంకాదు కనుక దానిని గ్రోసి పుచ్చాలని చెప్పాను. శాసనసభ్యుడు శాసనసభలో తనపాత్ర నిర్వహిస్తూ చెప్పే మాటలకు రక్షణవుంది తప్ప outside the purview of the Legislature or the Parliament, if something is said, the Minister has to be made responsible. He is solly and wholly responsible for that particular act or word said by him or committed by him. ఇక్కడోక విషయం మనవి వాక్ పాఠ్యగారు రాజస్థాన్ శాసనసభ్యుల గురించి ఒక రకమైన విమర్శ చేశారు. రాజస్థాన్ ఎసెంబ్లీ వాక్ పాఠ్యగారిని హక్కుల సంఘం ముందుకు రమ్మని హాజరు కావలసిందని ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. ఆ విషయం ప్రస్తుతం చర్చ జరుగుతున్నది. అదే విధంగా ఇక్కడ సభ్యుల హక్కులకు భంగం కలిగిందని భావిస్తే కేంద్ర న్యాయశాఖా మంత్రిని మనం పిలువవలసి వస్తుంది. కేంద్రమంత్రిని, అక్కడ విశేషాధికారాలు వున్న మంత్రిని ఇక్కడకు పిలిపించి ఇక్కడి కమిటీ నిర్ణయంపై ఆయనమీద చర్య తీసుకొనటానికి మనం ప్రయత్నిస్తే దానివల్ల రాజ్యాంగపరమైన సంక్షోభం కలిగే ప్రమాదం వుంది.

శ్రీ డి. నారాయణస్వామి :— సభ్యులు చెప్పదలచుకున్న విషయాలు ప్రివి లేజెన్ కమిటీలో చెప్పవచ్చు.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :— శాసనసభలో వున్న ప్రతి సభ్యుడు ప్రివి లేజెన్ కమిటీలో సభ్యుడుకాదు. అందువల్ల ఇక్కడ కూడా అభిప్రాయాలు చెప్పే అవకాశం వుంది. రాజ్యాంగపరంగా వుండే చిక్కులను, ఇటువంటి అసాధారణ పరిస్థితిలో ఉత్పన్నమయ్యే సమస్యలను దృష్టిలో పెట్టుకుని న్యాయశాస్త్ర నిపుణులతో, మేధావులతో చర్చించి వారి అభిప్రాయాలను కూడా తెలుసుకోవడంలో తప్పలేదు. సభాహక్కుల

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

కమిటీకి దీనిని నివేదించటానికి మాకు అభ్యంతరము లేదు. 171 శాసనసభా నిబంధనల క్రింద, రెండవ సూత్రం క్రింద ఒకసారి అభ్యంతరం లేవదీసిన తరువాత ఆ అభ్యంతరాన్ని త్రోసిపుచ్చాలంటే తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి. లేకపోతే సభలో ప్రవేశ పెట్టారు కనుక దీనికి మద్దతు ఇస్తూ 25 మందికంటే ఎక్కువ సభ్యులు తమ అంగీకరాన్ని తెలియచేస్తూ నిలబడితే దీనిని కమిటీకి పంపాలి. శాసన అభ్యంతరాన్ని త్రోసిపుచ్చాలి. ఈ రెంటిలో ఒక పద్ధతిని పాటించి తాము తుదినిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ సభలో ఒక తీర్మానం పాస్ చేసి పార్లమెంటుకు పంపిన తరువాత దానిని పార్లమెంటు ముందుకు పంపకుండా మానుకొనే అధికారం కేంద్రమంత్రికి వున్నదో లేదో అనేది సమస్య. మనం పార్లమెంటును ఉద్దేశిస్తూ ఒక తీర్మానం చేశాము. మీరు ఆమోదించండి అని పార్లమెంటును కోరుతూ తీర్మానం చేశాము. దానిని పార్లమెంటుముందు వుంచకుండా మధ్యలో తిరిగి పంపటం జరిగింది. అది మా హక్కులకు భంగం కలిగించబడేనని చెబుతున్నాను. దీనికి ఒక చిన్న అనుమానాన్ని సమరసింహారెడ్డి లేవదీశారు. ఈ సభచేసిన తీర్మానాన్ని స్పీకరు గారి ద్వారా కాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారి ద్వారా పంపటం అనేది సబబా అని వారు ప్రశ్నించారు. దానిపై తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి.....

శ్రీ ఎమ్. కిషన్ రావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు పంపలేదు. రిజల్యూషన్ ను ఇంప్లిమెంట్ చేయండి అని డి.ఓ. లెటర్ వ్రాయడం జరిగింది. ఆ డి. ఓ. లెటర్ కు సమాధానం వచ్చింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఈ సభలో పాస్ చేసిన తీర్మానం పార్లమెంటు ముందుకు పోకుండా మధ్యలో ఆపడం ఎంతవరకూ సమంజసం? ఈ సభా అధికారాన్ని భంగపరచడం క్రిందకు వస్తుంది కనుక దీనిని కమిటీకి రిఫర్ చేయవలసినదే, దీనిలో లీగల్ ఇస్సుయ్స్, కాన్స్టిట్యూషనల్ ఇస్సుయ్స్ ఇన్ వాల్వ్ అయివున్నాయి కనుక ఎడ్వోకేట్ జనరల్ ని విలిపించి వారితో సంప్రదించి నిర్ణయం తీసుకోవడం మంచిది. బెంగులో ఆనాడు తీర్మానం చేసినప్పుడు ఇందిరాగాంధీకి మెజారిటీ లేదు. అందువల్ల విధిలేక చేసింది. ఓహారులో, యు.పి. లో వత్తిడి వస్తే తప్ప చేయలేదు. ఎక్కడ వత్తిడి వస్తే అక్కడ చేయడం జరిగింది తప్ప శాసనసభ్యుల అభిప్రాయాన్ని గౌరవించేటట్లు చేయలేదని చూస్తూనే వున్నాము. ప్రజాస్వామ్యాన్ని భంగపరచే సాంప్రదాయాన్నే కాంగ్రెసు అనుసరిస్తున్నది. ఎనంబ్లీలను గౌరవించడం, పార్లమెంటును గౌరవించడం, ఎమర్జెన్సీని విధించడం ఇవన్నీ రాజ్యాంగాన్ని పాటించి చేసినవి కావు. కేంద్రంలో అధికారంలో వున్న పార్టీ ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడి, రాజ్యాంగాన్ని కాపాడి, శాసనసభలను కాపాడి గౌరవించలేని స్థితిలో మనం అధగవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. దీనిని తప్పుని సరిగా కమిటీకి రిఫర్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

re : Resolution of the Legislation for the dissolution for the Legislative Council by the A. P. Legislative Assembly

11-10 a.m

Sri A. Madan Mohan :—Sir, on a point of clarification. Some of the Members instead of confining to the subject matter of discussion before the House are beating about the bush and some are going on attributing motives to the party and that too to a party to which I belong. Well, you wanted me not to raise any question and I have been doing it, on your own direction. I will have to answer all their points which are outside the ambit of the subject matter of discussion.

శ్రీ వి. వి. నారాయణరెడ్డి (మార్కాఫూర్) :— ఒక శాసనసభలో ఆన్ సెల్యూట్ మెంబర్స్ లో ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించిన తర్వాత ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డరుతో ఒక అసెంబ్లీ చేసినటువంటి తీర్మానాన్ని తిరిగి పంపడం అనేది యోగ్యతకు సంబంధించిన అన్నది ముఖ్యమైన సమస్య. ఇది కాన్స్టిట్యూషన్ లోగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రెసిడెంట్ మోషన్ కాదు. దీనిలో యే అసెంబ్లీ అయినా సరే రెజిస్ట్రేటివ్ అసెంబ్లీ అయినా సరే ఒక రిజల్యూషన్ ను పాస్ చేసినప్పుడు దానిని ఒక మంత్రిగారు తన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డరుతో యిటువంటి రిజల్యూషన్ ను రద్దుచేసే ఏర్పాటు ఉందా? రెండవది, యీ సభ ఆన్ సెల్యూట్ మెంబర్స్ లో ఆమోదించిన తర్వాత అది కాంగ్రెసువారు కూడా ఆమోదించినట్లే. ఒక శాసనసభలో ఒక తీర్మానం ఆమోదించిన తర్వాత సభలోని పృథ్విలందరూ సభకు సంబంధించిన గౌరవ సభ్యులందరూ ఆమోదించినట్లే. కాబట్టి దీనిని గురించి కాంగ్రెసువారు భుజం తడుముకోవలసిన అవసరం లేదు. ఏదయినా ప్రెసిడెంట్ పాయింట్ ఉంటే ప్రెసిడెంట్ కమిటీకి తప్పకుండా వివేచించి ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

نہری سلطان ملاح الدین لویسی - حجاب انگریز صاحب - یہ جو برطانوی
نومین رولنگ پارٹی کے جانب سے ہے، کیا کیا میں اسکی سپورٹ کرتا ہوں؟
میں جانتا ہوں کہ اسکی پریولج کمیٹی کو پیش کیا جائے کہیں یہ پریولج
آئندہ برطانوی کے عوام کے لئے ہے - جب یہ ریزولوشن پیش کیے تو اسکا
حساب پڑا حیلہ کہ ایک آفیس کے اندر ایک معمولی آدمی کوئی درخواست
دیکھ رہا ہے تو اسکی پیش کو پھینٹ دیا جائے اسے اس طریقہ سے اس
ریزولوشن کو پارلیمنٹ میں پیش نہیں کیا گیا جس سے برطانوی آئندہ برطانوی
کے عوام کی تو میں نے میں جانتا ہوں کہ اس کے اندر پارٹی کو نہ
دیکھا جائے بلکہ پوری آئندہ برطانوی کے عوام کی حیثیت سے اس کا
جس طریقہ سے ایک سنٹرل منسٹر نے تو میں نے اس کے لئے اس
پریولج کمیٹی کو پیش کیا جائے - واقعی اس مسئلہ کو
جیتا بھی جیتا منسٹر سخت سے سخت اقدام کریں تو ہم آپ کا
پیشہ کے اس طریقہ سے ہم کو تخریب آواز نہیں کرنا چاہیے -

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

Sri S. Jaipal Reddy:— Sir the issue raised in the Privilege motion is in my view very simple. This House, under the Provisions of the Constitution is competent to pass a resolution recommending the abolition of the Legislative Council. The only other body which is competent to sit in judgement over this is the Parliament. There is no other institution or individual who can sit in judgement over the resolution of this House. In the instant case, what happened? The Law Minister assumed the role of a Judge and sat in judgement and negatived the resolution of this House. In regard to the point made by my Hon. friend Sri Samarasimha Reddy that the Law Minister is also a Member of Parliament and therefore a privilege motion cannot be tabled against him, he quoted from Kaul and Shukder, which is also with me. If Mr. Jagannadh Kaushal Union Law Minister made a statement to this effect in the Lok Sabha or Rajya Sabha, it would have been totally different matter. What did the Law Minister do? He wrote on his own. If I level allegations against anybody as a Member of the house in the precincts of the House, I am Protected by the immunities and privileges of the House. Though I may be a Member of the Legislative Assembly if I make a statement outside the House, I become liable for prosecution as much as any citizen in the country. The question today is whether Mr. Jagannath Kaushal has written this particular letter negating the resolution of the Assembly in his capacity as Member of Parliament or in his capacity as the Law Minister. As Law Minister, he is a member of the Executive and he is a Member of the Government of India. The Executive under the Constitution does not enjoy the privileges or immunities of a Member of Parliament or Legislature. Mr. Jagannath Kaushal in the instant case acted in his capacity as Member of the Government of India, as a Member of the Executive. Therefore, he is not all protected by the immunities or privileges enjoyed by the India Parliament. Therefore, in my view there is a clear prima facie case in this privilege motion. And as Mr. Venkaiah Naidu rightly pointed out after reference to the Privileges Committee, the Committee has to function with circumspection, with caution, with dignity and sobriety.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ :— అధ్యక్ష, యీ సమస్య కాంప్లెక్స్ మంత్రి వర్గాలపైన అనుసరిస్తున్నటువంటి ఒక చెడ్డతో కూడిన విధానంగా కనపడుతోంది. ఎందు చేతనంటే లాస్టు యియర్ కాంగ్రెసు గవర్నమెంటును చిక్కుగా ఓడించి 2/3 మెజారిటీతో ఎలివిన యీ ప్రభుత్వం మాకు కౌన్సిల్ అవసరంలేదని ఒక తీర్మానం చేపట్టి వదిలివే నారు. ఆ తీర్మానాన్ని పార్లమెంటులో పెట్టి విల్లుచేసి దానిని వద్దటని గతములో

Privilege Motion :
re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

చేసినటుంటి అనవాయితీతో దీనిని కూడా చేయవలసిన అవసరం ఉంటే దీనికి బదులు పార్లమెంటుకు చెల్లకుండా దీనిని విచారించి కేవలం అధికారులచేత అంటే అపిలేట్ కోర్టులు డెసిషన్ గా చేయడం యే మాత్రం సమర్థనీయం కాదు, ఎందుచేతనంటే యిది కేంద్రం విషయంతో చూస్తోంది. ఆర్థిక విషయాలలో, రాజ్యాంగ పరమైన విషయాలలో కూడా తలదూర్చి కాంగ్రెసేతర మంత్రి వర్గాలు యేర్పడినచోట మొట్టికాయలు వడ్డింపులు చేసేటటువంటి కార్యక్రమానికి వచ్చిందనేది తెలిసినదే. కనుక దీనిని మీమాంసలతో లెక్కపెట్టకుండా మనకు కల్గినటువంటి అవమానాన్ని కేంద్రం మనకు చూపిన ఈయొక్క అవలక్షణానికి మనము తీసుకోవలసినచర్య, ప్రధానమైనది కనుక దీనిని ప్రీవిలేజ్ కమిటీకి రిఫర్ చేయడం న్యాయం. ఈ రకంగా సభ్యులు నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పినారు. వాస్తవానికి మనము 2/3 మెజారిటీతో చేసిన తీర్మానాన్ని గౌరవించడం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న ప్రజాసేవాన్ని గౌరవించడమే. బ్రిట్యునల్ లాగా వ్యవహరించడం అనేది అది పార్లమెంటరీ, డెమోక్రసీసీ ఖాసీ చేయడమే అవుతుంది. అందువల్ల ఆ రకమైన వైఖరిని సభలో అందరూ ఫీల్ కావలసిన విషయం. దీనిలో ఉన్నటువంటి సున్నితమైన బెక్గ్రౌండ్ లో, లీగల్ యాస్పెక్టు యీనాడు బాగా మాట్లాడవలసిన అవసరంలేదు. ఈనాడు మాకు కౌన్సిల్ అవసరం లేదు అంటున్నారు. 2/3 మెజారిటీ కల్గినటుంటి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యిక్కడ తీర్మానం చేసింది పైకి పంపించింది. ఆ పంపిన దానిని త్రిప్పికొట్టడంలో క్రమంలో త్రిప్పి కొట్టడం కాదు. గతములో బెంగాలులోని, ఇతర ప్రాంతాలలో గాని చేసిన తీర్మానాన్నీ పార్లమెంటుకు సబ్మిట్ చేసినదానిపై, కలెక్టివ్ డిసిషన్ పార్లమెంటు తీసుకొన్న వుదంతము వున్నప్పుడు, ఈ ప్రభుత్వము తీసుకొన్న రెజల్యూషన్ పై వ్యతిరేకంగా ఇంత పెద్దగా ఎక్స్ ప్రోజ్ చేయవలసిన అవసరము కేంద్రానికి వుండకూడదు. వారు ఆ విధంగా ఎక్స్ ప్రోజ్ కావడం మంచిది కాదనేది ఇందులో స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. గనుక, ఈ విషయాన్ని ప్రీవిలేజ్ కమిటీకి పంపవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. మృత్యుంజయం (కరీంనగర్) :— అధ్యక్ష, కిషన్ రావుగారు సభాముఖంగా ప్రతిపాదించిన ప్రీవిలేజ్ మోషన్ విషయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ తగినంతగా మెజారిటీతో తీర్మానముచేసి పార్లమెంటుకు పంపగా, అది పార్లమెంటు దృష్టికి పోకుండానే కేంద్ర మంత్రి దాన్ని నిరోధించారనేదానిపైన ప్రీవిలేజ్ మోషన్ మూవ్ చేయడం సమంజసమని భావిస్తున్నాను. కాకపోతే ప్రీవిలేజ్ మోషన్ మూవ్ అయినట్లా కానట్లా? అనేది తెలియాలి.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— మోషన్ మూవ్ చేశారు. దానిమీద చర్చ జరుగుచున్నది. మీ అభిప్రాయం చెప్పండి.

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

శ్రీ కె. పుత్యంజయం :— ప్రివిలేజీ కమిటీకి సంపదలనిన అనునందున
మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి ఎన్ రాజకుమారి (నత్తెనపల్లి) :— ప్రజాస్వామ్యం గురించి తరచు
మాట్లాడుతూ పుంటారు కాంగ్రెసు (ఐ) సభ్యులు. ప్రజాస్వామ్యం అంటే అర్థం
తెలిస్తే, ఇలాంటి అభ్యంతరము చేసి వుండేవారు కారు. ఏదీ న్యాయమో, ఏదీ అన్యాయమో
సూటిగా అలోచిస్తే, ఈనాడు కేంద్రం నుండి వచ్చిన లెటరువల్ల ఆంధ్రుల ఆర్థిక
గౌరవానికి ఎంత దెబ్బ తగులుతుందనేది క్లియర్ గా అర్థమవుతుంది. అధికారములో
ప్రభుత్వము ఏమిచేసినా దానిని వ్యతిరేకము చేయాలి కాబట్టి వ్యతిరేకిస్తున్నామని చెప్పడం,
ప్రజాస్వామ్య లక్ష్యం కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఏ. మదన్ మోహన్ :— నేను ఈ ఇన్క్వీరీ నోరే తెరవలేదు. ఏందుకు
ఈ విధంగా పుహించుకొంటున్నారో అర్థము కాకుండా వుంది.

Dr. N. A. Krishna (Secunderabad, Contonment) :— Sir; I
heartily support the privilege motion moved by Sri Kishan Rao
because of various reasons. as per the Constitution, the Upper
House is not existing in all the States. Apart from that, if you go
through the Constitution, there is a provision that if the State
Government does need the Legislative Council, it can be abolished.
Usually is is misused by the ruling party. Previously it was misused
by the ruling party in the sense that the seats were meant for intelle-
ctuals, scientists. But previously it was used as a political asylum...

Sri A. Madan Mohan :— Point of order. He is going into
the merits of the case. Here we are concerned about the admissibi-
lity of the privilege motion. He is narrating facts and justifies...

Dr. Sri N. A. Krishna :— When the Legislative Assembly
passes the resolution, it has to go to the Parliament. Without the
resolution being discussed in the Parliament, the State Government
has received the reply from the Law Minister. entirely agree with
the mover of the motion.

కుమారి కె. ప్రమాన (సనత్ నగర్) :— అధ్యక్ష, ఆంధ్రప్రదేశ్ విధాన సభ
చేసిన తీర్మానాన్ని ఏ మాత్రము కూడా పార్లమెంటు అమోదానికి పెట్టకుండా మధ్యలో
న్యాయశాఖమంత్రి త్రిప్పి కొట్టడం అనేది ఈ విధాన సభలో అందరి గౌరవ సభ్యుల
యొక్క గౌరవానికి, సంబంధించిన విషయం. అంతేకాకుండా, మనము తీసుకొన్న
విజ్ఞప్తీలపై కేంద్ర ప్రభుత్వము అనుసరిస్తున్న ఇలాంటి వైఖరికి, ప్రజల్లోవున్న
ఫెడరల్ వైఖరికి పూర్తిగా ముప్పు తెచ్చే విషయంకనుక, ఈ రోజు తీర్మానము ముఖ్యంగా

re : Resolution of the Legislation for the dissolution of the Legislative Council by the A. P. Legislative Assembly

చీన్ని whether we will have to refer this matter to the Privileges Committee or not, అనే దానిపై ఎవరైనా కమిటీకి రిఫర్ చేయకుండా అంచాలని అంటే, వారు విజంగా పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్య చ్యవస్థలమీద, విధానసమీద, ప్రజాస్వామ్య సాంప్రదాయాల మీద నమ్మకములేని చ్యత్తులుగా ప్రజల దృష్టిలో కనబడవారని మనవి చేస్తున్నాను. కనుక తప్పనిసరిగా ఈ తీర్మానాన్ని we have to refer this matter to the Privileges Committee. ముఖ్యంగా పెడరర్ చ్యవస్థను గౌరవించుకుందని కోరుతున్నాను,

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఈ సభ చేసిన తీర్మానాన్ని సెంట్రల్ మినిస్ట్రీ రెజెక్ట్ చేస్తూ వ్రాసిన రుతుపై ప్రభుత్వము ఎమి చేయాలంటే ప్రెవిలేజీ కమిటీకి సంపించండి అది అవసరమే గాని, దానివల్ల ప్రాల్లం సార్వీ రాదు. మరల అది అక్కడే వుంటుంది. ప్రెవిలేజీ కమిటీ ఏ ఆధిప్తాయం తీసుకొన్నా, పార్లమెంటుకు రెడొల్యూషన్ తీసుకొని పోయే ఆధికారము కమిటీకి లేదు. You must use your judicious and give a decision. దానికి ప్రధానంగా చేయాలనింది ఏమిటంటే the royal course for the Government is to go to the Supreme Court against the order letter issued by the Central Minister. అప్పుడు సుప్రీంకోర్టు డెసిషన్ ఇస్తే, దాన్ని పార్లమెంటు విధిగా కన్ఫిడర్ చేస్తుంది. ఇక్కడ అసెంబ్లీలో చేసిన తీర్మానము కాబట్టి, సుప్రీం కోర్టు the Supreme Court will naturally respect the resolution passed by this Assembly. అది చేస్తే ప్రాల్లం సార్వీ అవుతుంది. ప్రెవిలేజీ కమిటీకి రిఫర్ చేస్తే ఇన్ఫ్యూ రెండు ఏండ్లు వడుతుంది. ఇక్కడ రెజొల్యూషన్ ని ఎగ్జిక్యూట్ చేయడానికి మార్గం సుప్రీం కోర్టు వుంది. సుప్రీంకోర్టుకు విధిగా ప్రభుత్వము వెళ్లాలి. ఇప్పటివరకు సుప్రీంకోర్టుకు పోసేందుకు విచారకరం. ఈ లైన్సు మీద ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. నమ్మయ్య :— అద్యక్ష, ప్రజాస్వామ్య యుగంలో ప్రజా ప్రతినిధుల యొక్క గౌరవాన్ని నిలబెట్టడానికి ఈ అసెంబ్లీ నుండి ఒక తీర్మానముచేస్తే, పార్లమెంటు ఏదో రెజెక్టు చేసిందనే భావనగా ప్రెవిలేజీషన్ మోషన్ మూవ్ చేస్తున్నారు. అధికారపార్టీ సభ్యులు అయితే (ఇంటరప్షన్)

మిష్టర్ స్పీకర్ :— పార్లమెంటు రెజెక్ట్ చేసిందని ఎవరు చెప్పారు? ఎక్కడ చెప్పారు?

శ్రీ బి. నమ్మయ్య :— కేంద్ర ప్రభుత్వము రెజెక్ట్ చేసిందని చెబుతున్నాను. ఈరోజు కౌన్సిలు రద్దు తీర్మానాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం రెజెక్టు చేసిందంటున్నారు. ఈ విషయంలో మనము ఒక రూల్ రివెల్ పోయి ఆలోచనచేస్తే యిక్కడ తీర్మానము చేసిన

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

తరువాత దానిని ఆమోదించడమా లేదా అనేది కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క విస్మయకరమైన పనిగా ఉంది. దీనిలో ఉండే గ్రౌండ్ను, దుంచి చెడులను ఆరోపించబడినది వెంట్రో గుర్తించుట. మన రాష్ట్రంలో చూడ కొన్ని జిల్లా పరిషత్తులలో చూ ప్రభుత్వానికి పదవి జిల్లా పరిషత్తుల చైర్మన్ చేసిన ఆర్డర్ను చూడ యొక్కత మంత్రులు కాదని బ్రాన్స్ ఫర్స్ అచ్చేసిన సందర్భాలను చూడండి. దీనిని ఆచరణగా తీసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వం చూడ మరొక విధంగా ప్రవర్తించాని కాదు దాని....

శ్రీ పి. రామస్వామి :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. సభ్యులుగారు మాట్లాడినది రికార్డు నుంచి తొలగించాని తోరుతున్నాను. (దెల్)

శ్రీ బి. సభ్యులు :— నేను మాట్లాడింది ఎందుకు రికార్డునుంచి తొలగిస్తారు ?

శ్రీ బి. గోపాల్ (పుంగుపూరు) :— అధ్యక్ష, దొడ్డిదారిన కొన్నిటికు ప్రవేశించే విధానాన్ని రద్దు చేయడానికి యొక్కత ఉన్న 202 మంది సభ్యులు కొట్టి జనాభాను ప్రాతినిధ్యం వహించేవారు ఏకగ్రీవంగా కొన్నిటిను రద్దుచేయాలని తీర్మానించడం జరిగింది. ఆ సమయంలో ఏ ఒక్క ప్రతిపక్ష సభ్యుడూ చూడ సభలో లేకుండా వాటో చేసారు. 202 మంది సభ్యులతో చేసిన తీర్మానాన్ని పార్లమెంటు ఆమోదించకుండా ఉంచేయడం ఆంధ్రుల ఆత్మగౌరవానికి, వారి అభిమానానికి చెప్పు కాదా? ఇటువంటి పన్నాగాలు పన్నేవారిమీద ప్రివిలీజ్ మోషన్ మాత్రమే కాకుండా ఇంకా ఏమైనా మోషన్ ఉంటే మూవ్ చేయాలని కోరుతూ శలపు తీసుకుంటున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :— Mr. Speaker, I am under your protection. If the Hon'ble Member have really understood the the procedure, it is good. Whenever a permission is sought to move a motion of privileges and if any of the Members of the House has got any objection to raise, he should be allowed first to put forth his objection, It is not a mere debate where in support of the Resolution people can talk about. Here there were certain doubts raised by Members and naturally we are within our rights and your are within your competence to allow us. I do not understand the strange procedure that some of the Members are insisting that they should speak first. Perhaps they may be having the brute majority; but if this is functioning of the House, we are sorry that we have no other option left out except to boycott the proceedings. This is not certainly the way that they should act. They must know whether they have got a right to speak first or not. Well we are with in our right and we are objecting the very admissibility of the privilege motion. I am not going into the competence or otherwise of this

re : Resolution of the Legislation for the dissolution for the Legislative Council by the A. P. Legislative Assembly

ouse to pass a Resolution. Assuming for a moment or conceding e point that this House has got competence to pass this Resolution am not questioning that. Here, we are not at that stage. Now, motion of privilege has been moved by the Government Whip against the Law Minister, Government of India,

The issues involved were serious and also sensitive and certain points raised in the course of the discussion such as whether the House could take action against a Member of another sovereign legislature and also whether such resolution was contemplated whether the permission of the Speaker of the House of which the person against whom the privilege move was sought to be raised was member are worth pondering. Let us consider all issues.

He has moved this motion. I would like this House in its collective wisdom really to ponder over whether it is objectionable to discuss or to adopt the privilege motion at this stage. I am hearing the tone and tenor. Everybody is speaking about the honour, self-respect of 6 crores of Andhras and these things. I am also equally interested in the honour and self respect of 5 crores of Andhras and the collective wisdom of the Legislature and its deliberations on this issue. Equally I am concerned and even more, what I am trying to say that in a situation like this unless you really apply your mind properly nothing could come out. Merely trying to be emotional, and giving sensational speeches, etc. without having once own jurisdiction and trying to step into the prohibitive grounds is not a correct approach. In order to satisfy your ego, your emotion, probably, you are trying to throw stones at the Central Government for confrontation or you are itching the Central Government for confrontation without applying any reasonable basis. If you go ahead like this, you have to pay costly price...

Sri V. Lakshminarayana Rao (Kodada) :— Point of order, Sir. It is almost a threatening speech. Just now he said that "you are going to pay costly price...What is this ?

Mr. Speaker :— How is it wrong? There is no point of order.

Sri V. Lakshminarayana Rao (Kodada) :— He is threatening, Ho can it be allowed? At one side, the Hon'ble Leader of the Opposition is preaching; sermonising us and telling so many things and at the same time he is threatening that the Central

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

Government is there and we must be careful. This is not the way that we should conduct the deliberations in this House. He must be responsible and he cannot speak in this manner.

Mr. Speaker :— If there is some thing derogatory, I can do some thing. What is that I can do.

Sri V. Lakshminarayana Rao :— Let him confine to the subject. He is speaking about so many things. Is it not objectionable. He is threatening. He is making a political speech.

Sri A. Madan Mohan :— I have to learn from him, as to how to speak in the House. I know well and I am well within my limits and rights.

Sri V. Lakshminarayana Rao — I am not questioning your wisdom. But this is not the way that you should seek.

Sri A. Madan Mohan :— He is nobody to dictate me He should mind his own business. He or his mentor need not dictate me. It is the Speaker or the Presiding Officer who has to say any thing. He is nobody for me. What is competence? What is his authority to dictate me.

Sri V. Lakshminarayana Rao :— I am not dictating. I am trying to refer the remarks of the Hon'ble Leader of the Opposition that one should confine to the objection only nothing less and nothing more. They said "We have a right to raise an objection". Let them raise their objections. But he is going in a different way and out of the matter. That is why I am requesting that he should confine to the speech and there should not be any threats.

Mr. Speaker :— There is no point of order.

Sri A. Madan Mohan :— What is his tenor? Is he competent to raise an objection while I am speaking? Can he stop me? Can he prevent me from what I wanted to say? This is a matter on a privilege motion and as a Leader of the Opposition and as a Legislator, it is my right to speak on this. What is this interruption? What is his authority?

(Interruptions)

Mr. Speaker :— No interruptions. Let Mr. Madan Mohan continue.

Sri A. Madan Mohan :— The whole question revolves around the matters whether the Resolution passed was unanimous or with dissent and whether the letter written to the Union Law Minister

Privilege Motion :
re : Resolution of the Legislation for
the dissolution for the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

was written by the Hon'ble Speaker or the Chief Minister. This is the subject matter of discussion in this House. The Legislature proceedings or deliberations or the decisions, if any are to be communicated by the Presiding Officer who is the Speaker here and the Chairman in the Legislative Council. But not by the Political Executive who is the Chief Minister. This aspect has also to be gone into while considering this issue. They are talking of self-respect and honour of 6 crores of Andhras and I am also equally sharing their sentiments. Let the collective wisdom prevail upon before taking this matter before the Parliament or public. The Constitutional Experts are watching our proceedings. I do not want to say any thing. Naturally when you are discussing a matter which does not have the clarity, it is better to seek the assistance and discuss it further with the Legal and Constitutional Experts available with us. There are several authoritative quotations, precedents and remarks over this issue. May's Parliamentary practice, the Procedure laid down by Koul and Shekdar, deliberations in the Parliament; etc, are extensively quoted by our Hon'ble Member Mr. Samara Simha Reddy. When there is serious doubt whether this House has got competence to refer the matter to the Privilege Committee and whether the House has got any power to admit the privilege motion, this matter has to be considered in depth. The second aspect is that the Law Minister is also a Member of the Parliament and he is a dual personality. Mr. N. T. Rama Rao is a Chief Minister and also an M. L. A. Here is an integrated personality. If he is an M. L. A., he can become a Chief Minister if not within 6 months he should be elected as a Member of either of the House. So, he is an integrated personality. The functioning of a Minister is only executive functioning. According to Koul and Shekdhara, it is very clear and the matter shall not be raised or discussed. We must clearly know whether this House is competent to discuss about it or not. This matter when brought to the notice of the Hon'ble Speaker, he has necessarily to write to the Hon'ble Speaker, Lok Sabha about the matter and then it would come up for discussion there. Unfortunately, we are trying to beat around the bush. It is not merely the emotion that makes you perfect. The emotion has to be coupled with reason, prudence, wisdom, sincerity, intelligence, fore-thought, vision, etc. Otherwise, it is a fall for us. People are there. They will look back the records; they will see what are our criticisms; our doings; whether we have exercised our collective wisdom, stretch of imagination or not. The people will realise these gimmicks, commissions and omissions,

re : Resolution of the Legislation for
the dissolution of the Legislative
Council by the A. P. Legislative
Assembly

later. You are going to satisfy with your ego, your vagaries and you are going to denigrate somebody by doing all these things. If people come to know about all these things, they will not tolerate and they will teach a lesson.

We are all elected by people. In order to solve the problems of the people, in order to focus the problem of the people, in order to reflect their aspirations, I don't think this assumes greater importance. Now that you have taken up, I have no objection. You are trying to take a decision in haste. Please coolly think about it, seek further legal advice. If it is necessary let the Advocate General come and explain the facts whether this House is competent to take up such things and ultimately if the constitutional experts and authorities on whom you rely opined that this House has the competence to pass that resolution, then I have no objection. You have got so much majority. You can pass a resolution. You can by pass. This speaks of maturity and Parliamentary functioning, legislative functioning. People are watching you and us. Everybody is looking. The image of this House shall not be spoiled, the collective wisdom shall not be questioned by the people. My submission is either the presiding officer refer it to the presiding officer of the Lok Sabha or if the presiding officer still feels it is not necessary, I am nobody to question. Let the Presiding Officer seek the wisdom, guidance and advice of the Constitutional experts including to Advocate General and also satisfy the Members about the admissibility. This is what I want to say.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్ష, గౌరవనీయులైన సభ్యులందరూ చెప్తున్నటువంటి సూచనలను అభిప్రాయాలను ఎంతో శ్రద్ధగా వింటున్నాను. నేను ఈ విషయముతో ఇంకా ఒక నిర్ణయం తీసుకోలేదు. ఇది అనుకున్నంత తేలిక విషయం కాదు. ఎందుకంటే ఈ నాడు అధికారంలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వంగా మాకు ఒక భార్యత ఉన్నది. ఏమంటే ఈ నాడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించవలసి ఉన్నది. మన రాష్ట్ర గౌరవాన్ని నిలబెట్టాలని అనుకుంటున్నారు. గౌరవనీయులైన సభ్యులు, తెలుగువారల ఆత్మాభిమానానికి ప్రతీకగా ఈ తెలుగుదేశం నిలబడాలి. అందుకే ఈ నాడు నేను ఆందరు చెప్పినవి. వారు ఇచ్చిన సూచనలు అన్నీ కూడా గుంభనముగా, ఎంతో శ్రద్ధగా వింటున్నాను. అయితే నిర్ణయం తీసుకోవాలంటే అది అంత తేలికైన పని కాదు. ఏది అయినా సరే, ఏ నిర్ణయం అయినా సరే, ఎంత కఠినమైనా సరే తీసుకోవలసిన అవసరం వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా అది కేంద్ర ప్రభుత్వం కానీ, ఏదైనా కానీ, నేను ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టుకోవడానికి తప్పకుండా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని

re : Resolution of the Legislation for the dissolution of the Legislative Council by the A. P. Legislative Assembly

మేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకా దీని విషయంలో కొంత న్యాయాధిపతుల యొక్క విజ్ఞానయొక్క. వారి వారి అభిప్రాయాలను సేకరించవలసి వున్నది. ఒక్కటి మాత్రము నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నాడు ఈ సభ ఈ విషయాన్ని అలోచించవలసిన అవసరం ఎంత అయినా ఉందని మాత్రం నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఒకప్పుడు ఒక విషయంతో ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చినప్పుడు, ఒక నిర్ణయం చేసినప్పుడు, ఆ నిర్ణయానికి పరిపూర్ణ మైనటువంటి న్యాయం జరగనప్పుడూ, ఆ హోనుకు అధికారం ఉన్నది ప్రివిలేజ్ మోషను లేదీయడానికి. దానిలో మాత్రం విభేదం రానీ, చిన్నాచిప్రాయం రానీ ఎంజ కూడదని నేను అనుకుంటున్నాను. నేను విజ్ఞానిని కాకపోవచ్చు. నాకు లా తెలియక పోవచ్చు, కానీ ఒకటి మాత్రం ఉన్నది. మనసారా పవిత్రమైన ఈ హోనుకు మాత్రం గౌరవభంగం కలిగించే విధానాన్ని నేను సహించను అని మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం పదవికోసం కాదు, అధికారం కోసం నేను ఇక్కడకు రాలేదని, ఏదైనా సరే ఒక సక్రమమైనటువంటి మార్గాన్ని అన్వేషించి ప్రజాస్వామ్యానికి ఒక విధమైనటువంటి గౌరవం కల్పించాలనే బాధ్యతతోనే ఈ నాడు నా ప్రభుత్వం పని చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పరంగా ఈ నాడు ఈ హోను విధులను గుర్తించే విషయంగా కారణబద్ధంగానే తుజ్జంగా ప్రభుత్వానికి అందజేయడం జరిగింది. ఈ సభవారు చేసిన నిర్ణయాన్ని చీఫ్ సెక్రటరీగారికి పంపడం, వారి ద్వారా యూనియన్ ప్రభుత్వానికి దీనిని గౌరవించులసినదిగా కోరడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవం అనే పదాన్ని మరి మరీ వాడుతున్నాను. గౌరవాన్ని చెప్పగొడితే ఈ రాష్ట్రమునకు మంచిది కాదని గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రగులుతున్నాయి మంటలు, ఈ నాలుగు గోడలపడ్య కూర్చోని మనము నిర్ణయించడం కాదు. మన బాధ్యత ఉన్నది 6 కోట్ల ప్రజాసీకానికి ఈ 294 గురు సభ్యులు ప్రతీకగా నిలబడాలని, ఆ విషయాన్ని ఈ సభద్వారా తెలియ జేస్తున్నాను. ఇది మా ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విషయం మాత్రమే కాదు, వారి పార్టీలకు, దారి సిద్ధాంతాలకు సంబంధించిన విషయం. దీని విషయంలో ఏమైనా అన్యాయం జరిగితే, తర్జితే అది సిగ్గుతో తల వంచుకోవలసి వస్తుందని మాత్రం నేను మనవి చేస్తున్నాను. నేను అత్యాభిమానాన్ని అమ్ముకోను. నేను పదవి కోసం రాలేదు. నేను అనుకున్నది జరిగే చరకు, అవసరమయితే ఈ ప్రాజాన్ని సమర్పించడానికి చూడా సిద్ధంగా ఉన్నాడని సవినయంగా మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker :— I am putting the motion for leave.....

SRI A. Madan Mohan :— I am want one for clarification. The letter written by the Chief Minister and the reply that has been given by Law Minister are not placed on the Table of the House. We are completely put in dark. We don't know what has transpired between the Chief Minister and the Law Minister.

re : Resolution of the Legislation for the dissolution for the Legislative Council by the A. P. Legislative Assembly

Mr. Speaker .— He read the letter while moving the motion.

శ్రీ డి. కె. నమర సింహారెడ్డి :— నేను ఒక ఫాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు రెయిట్ చేసినప్పుడు రూలింగు ఇవ్వవచ్చును. రూలింగు ఇచ్చి పేయండి.

Mr. Speaker :— Copy will be sent to you. Are you withdrawing the objection? Alright. I will put the motion.....

Mr. Speaker :— Sending the resolution to the Government of India has nothing to do with the motion.

(interruptions)

Sri A. Madan Mohan ;— Against this unilateral attitude we are saying this is not correct. An adamant view is taken by the Treasury Benches and the Chief Minister. As a protest our party is staging a walk out.

(At this stage all the Congress (I) Members staged a walk out)

Mr. Speaker .— Now I put the motion to vote.

The question is :— "Whereas the Legislative Assembly of the State of Andhra Pradesh passed a Resolution in exercise of its power under Act. 169 of the Constitution urging the Parliament to make the necessary law abolition of the Legislative Council of this State on 24-3-1983 and

Whereas either under the provisions of the Constitution nor any law a Minister or Council of Minister of the Government of India are legally competent to scrutinise the above Resolution and reject it ; without placing it before the parliament, and

Whereas the Constitution does not enable the Government of India to act as intermediary between the Parliament and the State Legislature in the context of the abolition of the Legislature substituting itself for Parliament

The House views with intense concern Sri Jagannath Kaushal the Union Law Minister's unauthorised and illegal rejection of the Resolution of this House without the said resolution having been placed before the Parliament, committed the gross breach of privilege of this House, and accordingly it be referred to the Privileges Committee of this House for appropriate action to vindicate the dignity of this House."

The motion was adopted and the matter referred to the Privileges Committee.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఇప్పటి విషయం మనము చాసనసభ హక్కుల సంఘానికి నివేదించాము. ఈ హక్కుల సంఘానికి సలహా ఇచ్చేటటువంటి యొక్క అధికారం గానీ, అవకాశం గానీ, స్పీకర్ కు గానీ. సభకుగాని ఉందా ?

Mr. Speaker :—Whether they require the advise of the Advocate General or any person, will be decided by the Committee.

12 noon

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— నేను తమకు మనవి చేస్తున్నది ఏమంటే, ఈ విషయంలో సెకండ్ ఓపీనియన్ లేదు. ఇది రాష్ట్ర ప్రజలయొక్క, చాసనసభ యొక్క డెన్టర్వారికి, గౌరవానికి సంబంధించిన విషయం. అందువల్ల నేను ముఖ్య మంత్రిగారితో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇది అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన సమస్య దానిమీద ఒక నిర్ణయానికి వచ్చేమందు చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచించావి. ఈ కోర్సు చాలా జాగ్రత్తగా అలోచన చేయవలసిన అవసరముంది. నేను ముఖ్యమంత్రిగారితో ఏకీభవిస్తున్నాను. I myself is not clear. I am not having clarity. I don't know whether I can really advise the Government. మనం చేసే నిర్ణయం ద్వారా, ఒక సంఘర్షణ ఏర్పడి, సంక్షోభము ఏర్పడి సమస్య పరిష్కారం కాకుండా ఈ విధంగా ప్రజలమందుకు తీసుకొని వెళ్ళి మంత్రిలు ప్రభుత్వము అనుసరిస్తున్న వైఖరికి, వ్యతిరేకంగా ప్రజాస్వామ్య అభిప్రాయాన్ని సమీక్షించడం పేరు. లేవు ప్రివిలేజీ కమిటీ లా మినిష్టరు వ్రాసిన లేఖరుపై లా మినిష్టరును కమిటీమందు హాజరుకమ్మని....

Mr. Speaker :— Leave it to the Privileges Committee.

Sri M. Venkaiah Naidu :— That is why I am requesting the Speaker to guide the Privileges Committee. There is nothing wrong in Speaker guiding the Privilege Committee. పార్లమెంటు స్పీకరుయొక్క అనుమతి కావలెను. Let the Government examine all those things

Mr. Speaker :— Alright.

MATTER UNDER RULE 329

re : Threatening strike by hoteliers from 15-2-1984.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— హోటల్ యాజమాన్యముతో ప్రభుత్వము ఎన్ని దఫాలు చర్చించింది? హోటల్ యాజమాన్యము ప్రభుత్వానికి చేసిన సూచనలేవి? హోటల్ యాజమానులు వారి వారి కష్టసుఖాలను, యిబ్బందులను ప్రభుత్వము దృష్టికి తెచ్చారా? ఆ అంశాలను పరిష్కారము చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి? ఇవి సభకు సవివరంగా ముఖ్యమంత్రి తెలియజేస్తే, తరువాత చర్చించ వచ్చు. ప్రభుత్వము ముందు వారితో చర్చలు జరిపి, మరల 28వ తేదీ వరకు ఆలోచించు కోదానికి మేము సమయము ఇస్తున్నాము అని చెప్పిన తరువాత హోటల్ వాళ్ళు ప్రభుత్వ

సలహాను ఖాతరుచేయకుండా సమ్మెకు పోవడం పొరపాటే. ఈ నాడు రేట్లు అదుపుచేయ వలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వము మీద ఉంది. తగ్గింపుపై ప్రభుత్వపు చర్యను నేను అంగీ కరిస్తున్నాను. అయితే ప్రభుత్వము ప్రివేట్‌కి పోకుండా, హోటల్స్ యిబ్బందులను కోరికలను విన్న తరువాత న్యాయసమ్మతమైన కోరిక ఏదైనా ఉంటే దానిని పరిష్కరించాలని, ఒక అగ్రిమెంటుకు రావాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వము యొక్క చర్యను ప్రజలు సమర్థిస్తున్నారు. ప్రివేట్ క్రింద తీసుకున్నట్లయితే, సామాన్య ప్రజలు ఇప్పటికే చాలా ఇబ్బందులకు గురయ్యారని, మనవి చేస్తున్నాను. Don't take it as a prestige matter. 10-20 పైసలు తేడాలు వస్తే దాన్ని అంతగా పట్టించుకోవద్దు. కనుక వారిని తిరిగి పిలిపించి, వారి డెమాండ్ గ్రీవెన్ సెస్ కనుగొని, పాశ్చాత్యులనంత చరకు సెటిల్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. యింకో విషయం ఏమిటంటే రాష్ట్రాన్ని రెండు జోన్స్ చేయడం అంటే Classification must be done on the basis of business and on the basis of turn over. ఉదాహరణకు గుంటూరు వుంది. గుంటూరును తీసుకునిపోయి ఏకడవతోనో లేక ఆలాంటి మరొక జిల్లాతో ముడిపెట్టి చూస్తే, వ్యాపారము ఎట్లా ఉంటుందో తెలుస్తుంది. హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణం, తిరుపతి ఇది యాత్రికుల కూడలి ఇటువంటి చోట ఉన్న బస్స్టాండ్లు పేరు పేరుగా వుంటుంది. బస్స్టాండ్ ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ బట్టి రేట్లను నిర్ణయించాలి. కనుక ప్రభుత్వము చొరవ తీసుకొని దీనిని పునరాలోచన చేయటకు చర్యలు ప్రారంభిస్తారా? There is nothing to feel prestige. When we are going to have a dialogue with Pakistan and China and other countries which have waged a war against us, there is nothing wrong in having a dialogue with the hoteliers. వారు బయటనుండు సచ్చినవారు కాదు. Government has a right to fix the prices. ఆ పర్యవర్తనము ప్రభుత్వము చేస్తుందా?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అధ్యక్ష, సామాన్య ప్రజల, అల్ప ధుగున ఉన్న ప్రజల సౌకర్యార్థం హోటల్స్‌లో సప్లయచేసే తీసుబంధాల రేట్లను ఫిక్స్ చేయడం న్యాయ సమ్మతమైన చర్యయని నేను భావిస్తున్నాను. అలాగే హోటల్ యజమానులకు రేట్లపై ఎటువంటి కంట్రోల్ లేనట్లు కనబడుతున్నది. వారికి అన్ని సదుపాయాలు కలుగ జేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వపు చర్యను యీనాడు సామాన్య ప్రజలు బలపరుస్తున్నారు. అయితే యీ చర్యకు వ్యతిరేకంగా హోటల్ యజమానులు అన్ని హంగులు ఉపయోగించి తెరిచేటటువంటి హోటళ్ళను మూసివేస్తూ, రాష్ట్ర ప్రజాసౌకర్యానికి ఇబ్బందులు కలుగ జేస్తున్నారు. హోటళ్ళను మూసివేయడంలో కూడా విచిత్ర పరిణామాలు జరుగు తున్నాయి. పెద్దపెద్ద హోటళ్ళవాళ్లు లక్షలు అర్జిస్తున్నారు. వారే హోటళ్ళను మూసి వేయడానికి ఒక ఉద్యమాన్ని లేవదీసి దానికి నాయకత్వము వహిస్తున్నారు. కొంతమంది సంఘ వ్యతిరేక శక్తులను కార్గిలో, జీపులలో పంపి తెరచిన చిన్నచిన్న హోటళ్ళను

మూసివేస్తూ, టిఫిన్ చేస్తున్నవారిపై దౌర్జన్యము సాగిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు సనత్ నగరులో గూండాలు దౌర్జన్యము చేస్తే, అక్కడి కార్మికులు చొరవతీసుకొని దౌర్జన్య కారులను అణచివేశారు. గత ప్రభుత్వము యొక్క అనుభవము మనకు ఒకటుంది. హోటల్ రేట్లను నిర్ణయించిన తరువాత ప్రభుత్వము హోటల్ యజమానులతో కుమ్మక్కయి, ఏవిధంగా చాటు వ్యాపారం చేశారో ప్రజలకు తెలుసు. హోటల్ యజమానులు చేయూచూపారు చివరకు.

(మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ ఇన్ ది చైర్)

అలాంటిది యీ ప్రభుత్వములో జరుగకూడదని కోరుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వము ఎలాంటి పత్తిడికులకు లొంగకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. హోటల్ యజమానులను షరల పిలిపించుకొని వాళ్ళ గ్రీవెన్స్పెస్ ఎమిటో తెలుసుకోవలెను. వాళ్ళకు సప్లయిచేసే బియ్యం, షుగర్, వంటనూనెలు కంట్రోల్ రేటు మీద అందజేయండి, చిన్నచిన్న హోటళ్ళను తెరవకుండా చేస్తున్న దుష్టశక్తులను అణచివేయవలసిందని కోరుతూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వనంత్ నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్ష, రాష్ట్రములో యివాళ హోటల్ ఓనర్స్ అంతా సమ్మెచేయడం, ప్రభుత్వం వారికి గడువు యివ్వడం విషయానికి సంబంధించి 2, 3 మాటలు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. నగరములో 3 వేలమంది హోటల్స్లో పనిచేసే కార్మికులు ఉన్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. మీరు అనుసరించే పద్ధతి తప్పు. ఇంతవరకు నోటీసుపైన సంతకం వున్నవారిని ముందు మాట్లాడనిచ్చే సంప్రదాయం వుండేది. ఆర్డర్ ఆఫ్ ప్రచారిటీ అయినా ఫారో కావాల్సివుంటుంది. ఈ రెండింటిని మీరు తప్పారని మనవిచేస్తున్నాను.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— (స్పీకర్ డిస్క్రిషన్ కలిగి ఉంటారు.)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అయితే అది అట్లాగే వుంచండి.

Sri M. Venkaiah Naidu :— Sir, I only make a humble suggestion to the Hon'ble Deputy Speaker that you got right even to admit in the last moment also but that should not come in the way of by-passing the order of the members. వారిని బైపాస్ చేసి స్పీకర్ గారు తరువాత వున్న పేరు ముందుకు తీసుకురావచ్చు ననేది సంప్రదాయానికి మంచిది కాదు. చరునక్రమములో పిలవండి. వారి పేరుకూడ వుంటే వారిని తరువాత పిలవండి.

శ్రీ వనంత్ నాగేశ్వరరావు :— నగరములో హోటల్స్లో పనిచేసే కార్మికులు 3 వేల మంది వరకు ఉన్నారు. రాష్ట్రము మొత్తముమీద చాటామంది ఉంటారు. వారంతా ముందుకు వచ్చి చిన్నచిన్న టీ స్టాల్స్ని పెట్టుకోవాలనే ఆలోచన వుంది. అట్లా

టీస్టాల్స్ పెట్టకొంటామని ఎవరు ముందుకు వస్తారో వారికి ప్రభుత్వం నిత్యావసర వస్తువులను సరఫరా చేసి ప్రోత్సహిస్తే ప్రజలకు ఆసాకర్యము తొలగుతుంది. ఎట్టి పరిస్థితులలోను ప్రభుత్వం తీసుకొన్న స్టాండ్ నుంచి తొలగవలసిన పనిలేదు. సామాన్యునిపైన భారమును తగ్గించడానికి తీసుకొన్న ముఖ్యమంత్రిగారి చర్యను ప్రజలందరూ ఆదరణ దిస్తున్నారు.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :— అధ్యక్ష, హోటల్స్ కో నిన్ని చినుదించారా? పైన ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్య సమంజసముగానే ఉంది. హోటల్స్ సమ్మె చేస్తున్నందున రాన్ని ప్రత్యేకమైన చిక్కులు ఏర్పడినాయి. ఆ చిక్కులను అధిగమించటానికి ప్రభుత్వం నిర్దాక్షిణ్య వైఖరి అవలంబించకుండా వారు కోరిన సమస్యలలో సహేతుకమైనవాటిని పరిశీలించి సామరస్య పరిష్కారానికి మూడుకోవాని చునవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భములో సామాన్య ప్రజల కెదుర్కొంటున్న యిబ్బందులను తొలగించటానికి ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేయాలని చునవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్ష, హోటల్ వ్యాపారమనేది క్రమముగా గుత్తాధిపతుల చేతుల్లోకి పోయింది. దీనికి ప్రభుత్వమే కొంత కారణం. ప్రభుత్వం లోలాది రూపాయలు వారికి అప్పలిచ్చి పైవ్ స్టార్ హోటల్స్ ని పెంచినకొద్దీ చిన్నచిన్న హోటల్స్ దెబ్బకొన్నాయి. మేము అనుకొన్న రేట్స్ వుంచేతప్ప హోటల్స్ ని నడపము అనే పద్ధతిలో ప్రభుత్వంపైన, ప్రజలపైన తిరుగువాటు చేసే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఫలానా టైములో ఫలానా ఫదార్థములు అమ్మాలని ప్రభుత్వం చేయడమనేది కొంత యిబ్బందికరమైన విషయం. 1, 2 వదర్థాలు సామాన్య ప్రజలకు యీ రేట్స్ కి అమ్మాలని పెదలే సమంజసముగా వుండేది. దానిని లోజుఅంతకూ వర్తించేవిధంగా చేయాలి. హోటల్ యజమానులు చేస్తున్న సమ్మెకు వ్యతిరేకముగా ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్యలను తీసుకొనుచుంటుంది. చిన్నచిన్న హోటల్స్ పెట్టకొనేవారికి అప్పులిచ్చి, నిత్యావసర వస్తువులను సరఫరా చేస్తే కొంతమరకు సమస్య పరిష్కారమవుతుంది. ప్రజలు చిను తినకుండా ఎట్లా వుంటారు? హోటల్ యర్స్ తో జరిపిన పంపా మును, తీసుకొన్న చర్యలకు మార్గాలు ఏమిటనేది ప్రభుత్వం చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. ఏదో మొదైర్ హోటల్స్ ని పెడతే సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఎక్కువగా ప్రజలకు అంటువాటలో వుండే చర్యలను తీసుకోవాలి. చరింబరీ లర్గనై జేమన్స్ ని ప్రోత్సహించాలి. చిన్న వ్యాపారులను ప్రోత్సహించాలి. బ్యాంక్ అప్పుతో పాత ఎం. ఎల్. ఎ. క్లబ్బర్స్ దగ్గర చిన్న డబ్బాకొట్ట పెట్టించారు. హోటల్ బిజినెస్ అంత బోనెర్ జరుగుతున్నది. ఇలాంటివాటిని ప్రోత్సహించండి. చీల్లించి పెద్ద వగరాలలో కూడి పెద్ద లభిచారులనుంచి అందరూ బండ్లమీద వదిలే స్టాల్స్ నుంచి కొనుక్కొని తనే వడ్డత వుంది. ఒక పాలసీగా నీటిని ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తే తప్ప యీ పరలు ప్రజలకు అందుబాటులోకి రావు అని చునవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. కైపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్ష, ఈ సమస్య చూడడాన్ని గత శి సంతకం రాసుంది చెప్పిస్తూ ఉన్నాను. వెంటిలస్వామిగారు సివిల్ సర్వయస్ చుంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక ఆర్డరును చేయడం, దానిపైన హోటల్ వారు హైకోర్టుకు వెళ్ళారు. చదువత సుప్రీమ్ కోర్టుకు వెళ్ళారు. కోర్టుకు వెళ్ళారనే పేరుపైన ఆ ఆర్డరు అమలు కాకుండా పోయింది. చివరకు వారు సుప్రీమ్ కోర్టులో ఓడిపోయారు. సుప్రీమ్ కోర్టులో ఓడిపోయిన తరువాత ప్రభుత్వంచేసిన ఆర్డరుకు వ్యతిరేకంగా యినాను హోటల్ యర్స్ సమ్మె చేస్తున్నారు. ఇంతవరకు కోర్టులో ఈ వ్యవహారం సాగిస్తున్న ప్రభుత్వానికి హోటల్స్ పున్న లినుబంచారాల రేట్లను ఫిక్స్ చేసే అనివారంలేదని వారు వాదించారు. ఆ వాదన విగిపోయింది. రేట్స్ సక్రమముగా ఫిక్స్ చేయలేదని చెబు చున్నారు. దాని విషయంలో ప్రభుత్వం పరిశీలించటానికి వెనుకంబు చేయవలసిన పని లేదు. వారి పత్తికి లొంగవలసిన పనిలేదు. ప్రతిష్టాకరముకాని వారిలో రాయచారం చేయకుండా వుండడానికి వీలులేదు. Once what John Kennedy said was—“never negotiate out of fear—never fear to negotiate”. కనుక ఈ ప్రతిష్టంభనను తొలగించవలసిన అవసరం వుంది. ఈ విషయములో స్థూలముగా విచారణ నిర్ణయాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకొనవలసిన అవసరం వుంది. చిన్న హోటల్స్ ని ప్రోత్సహించే పద్ధతి టూరిజం క్రింద గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు ఎంకరేజీ చేస్తున్నారు పెద్ద హోటల్స్ వారిని. ఫారిన్ ఎక్స్ చేంజి కోసం ఎంకరేజీ చేస్తున్నారు. జన్ స్టార్ హోటల్స్ అయితే ఫారిన్ ఎక్స్ చేంజి వుండదు. పెద్దవారికి తక్కువ ఇంక్రెంట్లు పైన పెట్టబడి యిస్తున్నారు.

جواب میں میں نے کہا ہے کہ یہ مسئلہ اس وقت تک حل نہیں ہو سکتا جب تک کہ حکومت اس مسئلہ کو حل کرنے کے لیے اقدام نہ کرے۔
اس مسئلہ کا حل یہ ہے کہ حکومت اس مسئلہ کو حل کرنے کے لیے اقدام کرے۔
اس مسئلہ کو حل کرنے کے لیے حکومت اس مسئلہ کو حل کرنے کے لیے اقدام کرے۔
اس مسئلہ کو حل کرنے کے لیے حکومت اس مسئلہ کو حل کرنے کے لیے اقدام کرے۔
اس مسئلہ کو حل کرنے کے لیے حکومت اس مسئلہ کو حل کرنے کے لیے اقدام کرے۔

శ్రీ కె. మృత్యుంజయం :— అధ్యక్ష. ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా హోటల్ యజమానులు సమ్మె చేయడం దురదృష్టకరం. ప్రభుత్వ రేట్లు నిర్ణయించి వాటిని అమలు జరపకపోతే చట్టరీత్యా చర్య తీసుకుంటామని ప్రకటించినం

దుకు అభినందిస్తున్నాను. హైదరాబాదు నగరంలో ఇతర చట్టదాండ్ల జేబులో పెన్ను డబ్బు చూసుకుని హోటలుకు వెళ్లే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రభుత్వం చక్కని నిర్ణయం తీసుకున్నది. హోటల్ల యజమానుల చెవింటింటికి రాంగక ప్రభుత్వం తన నిర్ణయానికి కట్టుబడి ఉందాలని కోరుతున్నాను.

కుమారి టి వెంకటరత్నం :— అధ్యక్ష, నేను ముఖ్యంగా మూడు విషయాలు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాదలచాను. ఈరోజు హోటల్ల మూసివేసినందుకు చాలా చోట్ల మహిళామండలులు, విద్యార్థుల సంఘాలవారు జననా హోటల్స్ నిర్వహిస్తున్నారని. అనకాపల్లి, విజయవాడ, హైదరాబాదు వంటి ప్రదేశాల్లో గుర్తుచెంటు ఫ్యాక్టరీ చేసిన రేటుకంటే తక్కువకు కూడా అమ్ముతున్నారు. అప్పుటికి వారికి లాభాలు ఉన్నాయని హిందూ పత్రికలో వార్త వచ్చింది. తక్కువ ధరకు మీరు అమ్ముతుంటేనే మీరికి లాభాలు ఉన్నప్పటికీ హోటల్ల వారికి ఎందుకు నష్టం ఉన్నట్లుంది? హోటల్స్ మూసివేసినందువల్ల దాదాపు 3 వేల మంది కార్మికులు నిరాశ్రయులు అవుతున్నారని చెబుతున్నారు. వారు సహకార సంఘాలుగా ఏర్పడి హోటల్స్ నిర్వహిస్తామని ముందుకు వస్తే వారికి ఆర్థికంగా సహాయపడటానికి ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందా అని అడుగుతున్నాను. చిన్న చిన్న బడ్డీ దుకాణాలు నడుపుతున్నవారిపై హోటల్ల వారు దౌర్జన్యం చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే అటువంటివారిపై ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా? వీటికి ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్ష, మా పార్టీకి చెందిన సభ్యులు కాకుండా రాఘవరెడ్డిగారు, జై పార్టీరెడ్డిగారు, వెంకయ్యనాయుడుగారు, ఓంకార్ గారు, ఓవై సిగారు, మత్తుంజయగారు అమూల్యమైన అభిప్రాయాలు తెలిపినందుకు వారికి నా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. నేను హోటల్ల వారిని కలిసినప్పుడు నేను చెప్పాను, ఇది కేవలం అంతస్తులలో వున్నవారికోసం అభ్యర్థించడంలేదు అని, ఈరోజు స్వల్పంగా వలహారం తీసుకోవడం, కాఫీ త్రాగడం ఒక నిత్య అవసరంగా సమాజంలో మారిపోయింది, ఇది పేదవారి విషయంగా గుర్తించాలి, మీరు పేదవారి గురించి ఆలోచించనక్కరలేదు, వారు చేసే విలాసవంతమైన భోజనం గురించి మీరు ఆలోచించనక్కరలేదు, కానీ పేదవారికి సంబంధించి, అదికూడా కొన్ని అంశాలమీదనే మీరు సహకరించి పుణ్యం కట్టకోండి అని నేను వారిని కోరాను.

(మిష్టర్ స్పీకర్ :— ఇన్ ది ఛైర్)

ప్రభుత్వ పరంగా అదిరించడంకానీ, బెదిరించడంకానీ జరగలేదు. ఈ ప్రభుత్వం పేదలకు కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు అందజేస్తున్నది. ఏడు అంతస్తుల భవనాలలో వున్నవారు కిలో నాలుగున్నర రూపాయల బియ్యంతో విలాసవంతమైన జీవితం నడుపుతూ వున్నప్పుడు ఆ ప్రక్కనున్న పేదవాడు కూడా కనీసం తన పొద్దునింపుకునే

అనురాగం వుంటాలి అనే భావంతోనే ప్రభుత్వం ఆ నిర్ణయం తీసుకున్నది. నేతి పలహారాలు, మసాలాదోశ, మసాలా వడ, మైసూరుపాకల ధర మేము నిర్ణయించలేదు. ఇడ్లీ, చికెన్, ఉప్పా, సాదాదోసె, కాఫీ, టీ, ఒక ప్లేటు భోజనంకు మాత్రమే నిర్ణయించాము. భోజనం కూడా విస్తరించిందా భోజనం పెట్టటానికి నిర్ణయించలేదు. ఒక ప్లేటు భోజనం కోసం వస్తున్నారు అంటే దానితో పూర్తిగా కడుపునిండదని అందరూ తెలుసు ఎవరు ఆకిలితో అన్నార్తితో ప్రస్తారో వారికి కొంత ఆకలి తీరటానికి మీరు ఈరాస్త సహకారం ఇవ్వండి అని వారిని కోరాను. అధికారికంగా శాసించడం నా ఉద్దేశ్యంకాదు. ఇది ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన విధానం, దానిని మీరు గౌరవించాలి అని నేను వారికి చెప్పని చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వ పరంగా పడకొండు సమావేశాలు జరపబడ్డాయి. నేను రెండు సమావేశాలు జరిపాను. రెండవ సమావేశంలో నేను వారికి మరీ మరీ విన్నవించడం జరిగింది. 15 వ తేది నుండి ఆషలు పరుద్దామనుకున్న రేట్లను 23 వ తేది వరకూ ఆపుతాము. 20 వ తేది సాయంత్రం అయిదు గంటలకు సమావేశం అవుదాము అని వారికి చెప్పినప్పుడు బాలకోటయ్యగారు, సీతారామయ్యగారు ఒంటి పెద్ద హోటల్లు నిర్వహించేవారు ఒప్పుకొని ఆ రోజు సాయంత్రమే మీటింగు పెట్టుకుని మేము 15 వ తేది నుండే సమ్మె చేయడానికి పూనుకున్నామని చెప్పడం ఎంత దురదృష్టకరమైన విషయమో ఆలోచించాలని సభ్యులను కోరుతున్నాను. వ్యాపారస్తులను, పెద్దవారిని నమ్మి ప్రభుత్వం ప్రజలకు అసౌకర్యం కలిగించరాదని కొన్ని చర్యలు తీసుకున్నది కాబట్టి కొంతవరకూ సమర్థించుకోగలిగాము. ఆ ప్రయత్నాలే చేయకపోతే ఈనాడు ప్రజలు ఎంతో అసౌకర్యాలకు గురిఅయ్యేవారిని మనవిచేస్తున్నాను. నేను గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేసేది ఈనాడు హోటల్లు పెట్టుకున్న పెద్దవారు తమ స్వంత డబ్బుతో వాటిని పెట్టలేదు. ప్రభుత్వ పరంగా, పబ్లిక్ సెక్టరు నుండి డబ్బు తీసుకుంటున్నారు. వారి వలతుబడి ప్రవయోగించి ప్రభుత్వం నుండి డబ్బు తీసుకుని ఈనాడు ప్రభుత్వ విధానాన్ని సమర్థించకుండా కేవలం ఆశతో, వ్యాపారపరంగా లాభాలు సంపాదించుకోవాలని ఆలోచిస్తున్నారు. అంతేగాని ప్రజల విషయాన్ని గుర్తించకుండా, వారి పరిస్థితిని అంగహన చేసుకోవడంలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఎందుచేతనంటే కేవలం 4 బయ్యె కొన్ని నిర్దిష్టమైన కాలాలలో మాత్రమే అనుసరం పడుతుంది. ఎవరయినా ఆ కాలంలోనే చుట్టగా ఉన్నందుని వచ్చి తింటారు. ఎంతోమంది శ్రామికులు, కార్మికులు ఉన్నారు. వారి విషయం ఆలోచించాలని చెబితే వారు పెదచెవిని పెట్టినందుకు చాలా బాధపడుతూ సభవారికి ఒక్క క్షం చేస్తున్నాను. వారు కూడా యీ సమాజంలో సభ్యులై యీ సమాజం శ్రేయస్సును కొంతవరకు అయినా తిరిగి ఆలోచించి పట్టుదలను విడిచిపెట్టి యీ ప్రభుత్వంలో సహకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇకపోతే యీనాడు 2 జోన్స్ యెందుకు పెట్టినారని గౌరవ సభ్యులు వెంకయ్యనాయుడు గారు అన్నారు. 'ఈనాడు హైదరాబాదులో ఎన్నోమిషన్లుంటాయి. ఈనాడు సామాన్య

మైనటుంటి పట్టుకాంతో ఉండే ఎస్టాబ్లిష్మెంటు వేరు. రాబట్టి పట్టుకంబో ఉండేవారికి యేమైనా ప్యాన్స్ మున్నగు సాకర్లైన యేర్పాటు చేయడంబో వారికి చెప్పుకు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఇద్దు ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో యీ రెండు జోన్స్ గా విడిచించడం జరిగింది. కానీ చూడక ఉద్దేశ్యంతో రాదు. ఓరిచ్చిన సూచన మరొకసారి ఆర్డర్స్ తాము. గౌరవ సభ్యులు ఏ. నాగేశ్వరరావుగారు, త్రిపురాని వెంకటరత్నంగారు చెప్పినారు. సోదరీమణి కార్మికుల సంక్షేమం గురించి చెప్పినారు. కార్మికుల సంక్షేమం విషయం ప్రభుత్వం విస్మరించడంలేదు. ఏదైనా దురదృష్టకరమైన నిర్ణయానికి కనుక హోటల్ యజమానులు వస్తే గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను ప్రభుత్వం వెనుకకు మళ్లడం అనేది ఉండదు. ఆ సందర్భంలో కార్మికులకు సహకార జనరా సలహాసౌలలు వారుడక సహకారపరంగా పెట్టుకోవలసి వారికి అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించామి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. అది కాకుండా నిర్వాహక సభ్యులు సభ్యుల విషయంలో యిదింటికు ఒక ప్రకటన చేయడం జరిగింది. ఈనాడు జనరా కే.ఎస్. పెట్టుకొన్నటుంటి వారికి చూడ గోమఘంటసన్న కాని, గోధుమ విండికాని యీ ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన పిలుపు సుఖరా చేయడం జరుగుతుందని తెలియజేయడం జరిగింది. ఈనాడు కార్మిక సోదరులు ఏచ్చి వారికి వారే యిండిపెండెంటుగా వ్యాపారం పెట్టుకుంటామంటే వారికి అన్ని సౌకర్యాలు అందించడం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను. ఇకపోతే పెద్ద హోటల్స్ నిర్వహించడానికి కొట్ల రూపాయ ప్రభుత్వ పరంగా ముట్టినప్పుడు యీనాడు జీవనోపాధి పోగొట్టుకున్నటుంటి కార్మికుల పిల్లలు వారు యిండిపెండెంటుగా చిన్నచిన్న హోటల్స్ పెట్టుకోవడానికి వస్తే సాఫ్ట్ వేయంతటకు ఆర్థిక సహాయం అందించడానికీ ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు క్రొత్తగా హోటల్స్ పెట్టడానికి, ప్రభుత్వ విధానాన్ని సమర్థించడానికి మెన్లో సేవా సంస్థలు, చుహాళా సంఘాలు, చివిలి యువ బృందాలు, ముస్లిం లొంతుండి ఉన్నాయి. అంచేతాకుండా వారు ప్రజలకు తక్కువ రేట్లకు అందిస్తామని అన్నారు. ఏదైనా సామరస్య దృష్టితో పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం అన్నివిధాల కృషి చేస్తుందని, ప్రభుత్వ విధానంలో వెనక్కు తిరగడం ఉండదని మనవి చేస్తూ యీనాడు ప్రజలకు, కార్మికుల యొక్క సంక్షేమాన్ని ప్రభుత్వం యే మాత్రం విస్మరించడం జరగదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఇప్పుడు చెప్పడానికి సమయం తక్కువగా ఉంది. అసలు ప్రశ్న యేమిటంటే వారు మిమ్ములను యేమి అడిగినారు? వారికి మన ప్రభుత్వపరంగా యిచ్చిన సమాధానం యేమిటంటే, ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానంలో యేమీ చెప్పలేదు. పరిస్థితి అంతా సంతృప్తికరంగా ఉందని అనుకుంటే చాలా పొరబాటు. ప్రజలు కూడా ఓర్మితో ప్రభుత్వంతో యెందుకు సహకరిస్తున్నారంటే అనకలవారు కక్ష సాధింపుతో హోటల్ల మూసీవేసినారు కాబట్టి మనము కొన్ని రోజులు కష్టపడతాము, ప్రభుత్వంతో సహకరిద్దామనే ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నారు కాని దీనివల్ల ఆల్టర్

నేటికీ అంతా అంతా ఆ పేద అనేది వాస్తవానికి దూరం అయిన విషయం. ఆ
తర్వాత హోటల్ యజమానులు కొంతమంది క్రింద స్థాయిలో ఉన్న జిల్లా కేంద్రాలలో,
తాటాకాలో హోటల్ వారిని నిన్ను చెప్పే పదవలో, అనంతపురంలో నేను అక్కడకు
చెళ్ళినప్పుడు ఏం చేసి చెప్పినాంటే అలా ప్రభుత్వం మాతో సంబంధించి ఉంటే
ఈ పంట అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని, యిప్పుడు పెట్టిన నిబంధనలవల్ల
హోటల్ యజమానులు చెప్పినట్లు ఉంటుంటే భావం వారు వ్యక్తం చేయడం జరిగింది.
సి. ఎం. గారికి ఒకటి చెబుతున్నాను. మేరెన్ని నిబంధనలు పెడతారో అంత యెక్కువ
రిస్క్ జరుగుతుందని, అందువల్ల ఒక ఎక్స్ మైన సెటిల్ మెంటుకు వచ్చి వారు ధరలు
అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉంటే ఉన్న చెకింగ్ అథారిటీని మినిమైజ్ చేసి 4, 5 ఏజెన్సీలు
రాకుండా ఒక యేజెన్సీకి పరిమితం చేసి ఆ యేజెన్సీ ద్వారా చెకింగ్ జరిగే విధంగా ఒక
సెటిల్ మెంటుకు వచ్చే దానికి అవకాశం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ చొరవ తీసు
కోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— నేను ఎది దాగా జరుగుతుందని అనలేదు. ఇది
ఆలోచించే విధానం అని అనుకోవడం లేదు. వారికి నేను చెప్పేదేమిటంటే
యానాడు ఉన్నట్లుంటే యిబ్బందులు గుర్తించే రూ 1 లక్ష 50 లక్షలైన వ్యాపారం
చే. హోటల్లు మే మాత్రం హోటల్లు యిప్పుడలసిన అవసరంలేదని ఆదేశాలు జారీ
చేయడం జరిగింది. ఇదివరకు 4, 5 ఏజెన్సీలు వారిమీద యెప్పటికప్పుడు దాడులు
చేయడంతో యిబ్బంది కలుగుతున్నదని వారు చెప్పినప్పుడు యానాడు కే.లం సివిల్
సప్లయ్ శాఖవారు, అక్కడ ఉన్నటుంటే రెవెన్యూ శాఖవారు తప్ప మరి యెవరూ
యిబ్బంది కల్గించకుండా ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. ఇదివరకు చెప్పినాను. స్టేట్
విజిటెన్సు బోర్డు కనుక ఒక విజిటేషన్ రిపోర్ట్ ప్రభుత్వం యిటువంటి శాఖలను
వియమించుకుంటే అవసరం ఉండదు. ఆ శాఖ ఒకటి నిర్వహించగలుగుతుంది. అంత
జరకు కేవలం ఈ రెండు శాఖలు సివిల్ సప్లయ్ శాఖ, అక్కడే ఉండేటటువంటి
రెవెన్యూ శాఖ అధికారులు ముఖ్యం కనుక వారిద్దరి పర్యవేక్షణలో యివి చూడబడుతున్నా
యని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :— ఈ బంద్ ఆరంభం అయిన తర్వాత మీరు ఆ
హోటల్ యజమానులను చర్చలకు పిలవడం జరిగిందా? పిలవకపోతే యెందుకు
పిలవడం లేదు? ఈ విషయంలో యెందుకు చొరవ తీసుకోవడంలేదు? ఈ సందర్భంగా
ఆ స్థానిక న్యాయస్థానాలకు చెక్ చేసే అధికారం మీరు యిచ్చినారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఈనాడు హోటల్స్ మీద పెత్తనం చేయమని
పోలీసులకు అధికారం యివ్వలేదు. గౌరవ పక్షులకు మనవి చేస్తున్నాను. అనాడు
అందరూ ఒప్పుకున్నారు. రెండున్నర గంటలు నా కాలాన్ని క్షమించి మేము 20 వ

Statement made by the Chief Minister : 21sts February, 1984. 157
re : Attempt to rob various Banks

కేదీని కలుస్తామని చెప్పి వెంటనే ఓటింగు పెట్టకొని మరునాడు నుంచి సమ్మెచేస్తామని ప్రభుత్వాన్ని యిబ్బందిలో పెట్టిన వారి విషయంలో నేను అత్యంత ప్రాధాన్యం యివ్వను. ఎందుచేతనంటే యిది ప్రతిష్ఠాకరమైన విషయం కాదు. ఏదైనా ప్రభుత్వం అంటే దీనికి ఒక గౌరవం ఉంది. ఆ గౌరవాన్ని యీనాడు యె.ఆర్.ఎస్. అమ్మకొనే స్థితిలో ప్రభుత్వం లేదు. వారు కనుక వస్తే నేను మాట్లాడడానికి సిద్ధమే. ఏదైనా వారు యిచ్చిన మాటకు విరుద్ధంగా ప్రభుత్వానికి అసంతృప్తి తేవడానికి వారు యీ నిర్ణయం వెంటనే తీసుకున్నారని అనుకుంటున్నాను. వారు వస్తే గౌరవంగా వారిని ఆహ్వానించి వారితో సమావేశం జరుపుతాను.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— మా రాకెట్స్ ప్రతి, చెరకు, పొగాకు పీటి ధరల పైన 5, 6 రోజుల నుంచి వాయిదా పడుతూ వస్తోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ గ్రూప్ ఆఫ్ మెంబర్లు యీ రోజు లేరు. కనుక యిది రేపు ఉన్నది.

Sri M. Venkaiah Naidu :— Sir, I have given a notice under Rule 329.

Mr. Speaker :— Sarvashri M. Venkaiah Naidu, A. Narendra B. Sammaiah, Y. S. Rajasekhara Reddy etc. :— Gave notice under rule 329 to raise the dacoits attempt and stabbing bank personnel by armed youth at the State Bank of Hyderabad, Vidyanagar on 16-2-1984 at 1 a. m.

శ్రీ ఎం. కెంకయ్యనాయుడు :— మా వరకు దీనిని రేపు ఉదయం తీసుకున్నా ప్రమాదం లేదు. ఎందుచేతనంటే వారు మాట్లాడటం ఉంది. కరీంనగర్ జిల్లాలో మొన్న సాయంత్రం జగత్యాలలో పబ్లిక్ గా ఇద్దరిని, తాలూకా కిషాన్ అధ్యక్షుని, ఎడ్వకేట్ ను నరికివేసి బాంబులతో కాల్చివేసి వెళ్ళిపోయినారు. నిన్న ప్రొద్దున నోటీసు యిచ్చినాము. ఇది చాలా దారుణమైన విషయం. మొత్తం తాలూకా టెన్షన్ గా ఉంది. If something is not done, there is every possibility of the situation going out of control. మన ఇండ్రస్ట్రీగారు కూడా అక్కడకు వెళ్ళవచ్చినారు. కనీసం దీనిని రేపు ఉదయానికి అయినా వచ్చే యేర్పాటు చేయాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది రేపు చేద్దాము.

STATEMENT MADE BY THE HON. CHIEF MINISTER

re : Attempt to rob various Banks.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్ష, నేనొక ప్రకటన చేయాలి. మొన్ననే చేయవలసి వుండింది. అభినందించవలసిన ఒక విషయాన్ని మళ్ళీ వివేచించడానికి

సంబంధించింది. 16వ తేదీన స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, దివ్యానగర్ ప్రాంచిలో దోచుకోవాని ప్రయత్నంపై లక్ష్మణ పనిచేసే నిబ్బందిని క్రిందపై గురిచేసి, లండన్ లోని కుంగ్ జేసు నిందితులను నగు పోలీసు అధికారులు మొన్న అరెస్టు చేశారు. స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, దివ్యానగర్ ప్రాంచి నల్లబయి రోడ్డుపై దురి అదై ఇంటిలో రెండింటిలో నుండి పుంది. ఆ ప్రాంచి జయం 8-30 గంటల నుండి 11-30 గంటల వరకు, సాయంత్రం 4-30 గంటల నుండి 6-30 గంటల వరకు రెండు షిఫ్టులో పని చేయవచ్చుంది. ఈ నెం 16వ తేదీన ఉదయం 8-30 గంటలకు ఈ ప్రాంచి అరెస్టు అయిన తె. రాజశేఖర్ తెచ్చారు. పి. బుచ్చయ్య ప్రాంచి కార్యాలయాన్ని సుద్రు సు చేస్తున్నాడు. ఇ. శ్రీనివాస్, మెదంబర్ కౌంటర్లపై నెత్తులను అడుగుస్తున్నాడు. క్లార్క్ కెమ్ క్యాషియర్ అయిన సుధాకర్, ఎన్. ఎన్. రాజు క్లార్క్, సుయు వై. వి. ప్రభాకర్ అప్పారావు క్లార్క్ పేగంటివారు ప్రాంచిలో పనిచేస్తున్న పీరు కన మెట్రాని రిపరేటులుగాను వచ్చి, విజిటర్స్ కు కేటాయించిన సోపాపై కూర్చుని ఉన్నారు. 13-20 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సుగల ముగ్గురు సబ్ గుర్తో స్ట్రక్టు ప్రాంచి అయిపోతే ఎయం 3-30 గంటల ప్రాంతంలో ప్రవేశించారని చెప్పబడింది. వారి దగ్గు, రెండు ఇంకెక్స్, పెఫెక్ట్ ఇంకెక్స్ ట్యాగ్స్ ఉన్నాయి. వారిని బుచ్చయ్య నిరోధించడంతో కత్తి పొట్టర్ పొట్టడం జరిగింది. బుచ్చయ్యను దగ్గులో ఉన్న గదిలో పుంచి అతనికి కాపలాగా ఆ రూమ్లో ఒకరిని ఉంచారు. బుచ్చయ్య కేకలు పెట్టగా ఇతరు ఉద్యోగులు సుధాకర్, శ్రీనివాస్, బుచ్చయ్య పైపు పట్టెత్తారు. వారిని రూదా కత్తులతో గాయపడి, వారి రూదా బుచ్చయ్యను ఉందించాలి పుంచారు. అప్పుడే బ్యాంకులోకి వెళ్లిన శ్రీనివాస్ కు కత్తితో పోడివారు. ఇంతలో కొంతమంది ఖాతాదారులు, మిగిలిన నిబ్బంది బ్యాంకు లోకి రావడంతో నిందితులు పరారయ్యారు. పరారయ్యే సమయంలో తొందరలో వారి క్లాస్టిక్ బ్యాగ్ ను నిరంబిలు, కొన్ని ఇంకెక్స్ అక్కడే పడుపెట్టి వెళ్లారు. బ్యాంకు నుండి కబ్బుగాని ఏ విధమైన సస్తువులుగానీ దొంగిలించబడలేదు. తీవ్రంగా గాయాలు తగిలిన బుచ్చయ్యను, సుధాకర్ ను చికిత్స విమిత్తం గాంధీ ఆసుపత్రిలో చేర్చారు. బుచ్చయ్య పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా వుంటే, ఇద్దరు క్రమంగా కొలుకొంటున్నారు, స్వల్పంగా గాయాలు తగిలినవారు డౌట్ పేషెంట్లుగా చికిత్స పొందుతున్నారు. సమాచారము అందడంతో పోలీసులు అధికారులు హుటాహుటిన బ్యాంకును చేరి, దర్యాప్వ ప్రారంభించారు. నగర పోలీసు పరిశోధన కొనసాగించి, వివిధ ఆధారము లతో గత రాత్రి ముగ్గురు నిందితులను అరెస్టు చేశారు. వారిపేర్లు గొల్లపల్లి ప్రివెన్ ఆమూల్యకుమార్, సుమారు 20 సంవత్సరములు, గాంధీనగర్ వివాసి, సికిందరాబాదు లోని ఒక ప్రయవేటు ఇన్ స్టిట్యూటులో ఎ. ఎం. ఐ. ఇ. విద్యార్థి, రెండవ అతను, దాసరి ఐజాక్ న్యూటన్, వయస్సు 19 సంవత్సరములు సికిందరాబాదులోని ఒక ప్రయవేటు ఇన్ స్టిట్యూటులో ఎ. ఎం. ఐ. ఇ. విద్యార్థి, చింతలబత్తి వివాసి, మూడవ వ్యక్తి

సమస్యలూరి నాగదేవిరాజ్ ఉరవ్ నాగరాజ్, సుమారు 18 సంవత్సరములు, మార్కెటింగ్ రివాసి, పికిందరాచాడులోని ఒక ప్రయత్నం ఇన్స్టిట్యూట్ లో ఎ. ఎం. ఐ. ఇ. విద్యార్థి, ఇతనికి కరాచీ విజ్ఞాన కలదని చెబుతున్నారు. వీరిని అరెస్టు చేసిన పోలీసులు వారి నుండి కత్తులను, నాంచాకల (కరాచీ ఆయుధము) రక్తసిక్తమైన దిస్తులను, ఇతర సేరాన్ని బలపరచే దిస్తులను స్వాధీనము చేసుకొన్నారు. దుర్లభాన్ని రోనైన స్టివెన్ అమూల్యకముగ త్వరితగతినే ఛనార్జన చేయటానికి ఇచ్చాక సులభమార్గముని తలపెట్టి, ఇద్దరి సహచరులను చూర్చుకొని, వారితో కలిసి ద్యాంకు దోపిడీకి ప్రయత్నించారు. కత్తిని చూపి దెదరించి ద్యాంకు పిట్టనిదికి పాచ్చిప్రిన్ ఇంజెక్షన్స్ ఇచ్చి నగలను దోచుకోవలెనని వారియొక్క పథకమట. శ్రీ బువ్వయ్య వారిని నిలిపివేయడంవల్ల వారు అతనిని పొట్టలో పొడిచారు. ఇతర ఉద్యోగులను కత్తిపొట్లకు గురిచేశారు. చాని తమ పథకాన్ని అమలు చేయలేకపోయారు. నగర పోలీసులు ఒక ముఖ్య ఆచారాన్ని పట్టుకొని పరిశోధన చేసి, ఎంతో చాకచక్యంగా ఈ కేసు విషయాలను సేకరించారు.

2) ఈ నెల 8వ తేదీన, నల్గొండ తూప్రాన్ పేట గ్రామ సరిహద్దులో జరిగిన ఇండియన్ ఓరీసీన్ బ్యాంకు వ్యాన్ దోపిడీ కేసులో నగర పోలీసులు ఎంతో చాకచక్యముతో, ఐదుగురు నిందితులను పట్టుకొని అరెస్టుచేసి 20 లక్షల 57 పేల రూపాయల నగదును స్వాధీనము చేసుకొన్న సంగతి గౌరవ సభ్యులకు విదితమే. కుతిల్ గూడా నివాసి సుమారు 25 సంవత్సరాలు అయిన బి. మదన్ 8వ నిందితుని గత రాత్రి అరెస్టు చేసి, మరో రు. 30,260 లను పట్టుకొన్నారు. ఇది సభాపాకి తెలియజేస్తున్నాను. దీనితో ఈ కేసుకు సంబంధించిన నిందితుల సంఖ్య ఆరుకు చేరుకొంది. పట్టుకొన్న మొత్తము 20,87,260 రు. లు అయింది. క్రైం ట్రాంచి సి. ఐ. డి. కేసు దర్యాప్తు కొనసాగిస్తున్నారు. విద్యానగర్ బ్యాంక్ దోపిడీలో ఆందోళన కలిగించిన నిందితులను ఇంత స్వల్ప వ్యవధిలో చాకచక్యముతో పట్టుకొన్న నగర పోలీసు శాఖ అధికారులను, వారి నాయకుడుగా వ్యవహరించిన కమీషనర్ విజయరామరాజుగారిని హృదయ పూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. అదే విధంగా మిగిలిన కేసులను పరిష్కరించడంలో త్వరలో చొరవ తీసుకొని, విజయం సాధించి సామాన్య ప్రజానీకంలో మనోహర్యాన్ని కలిగిస్తారనే భావం దీనివల్ల కలిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, I cannot stop my friends because they have to ask their relevant questions. I am not objecting to that. What I am saying is, I am asked to initiate the discussion on the Budget and I am afraid there will not be enough time.

Mr. Speaker :— You can initiate to-day and continue to-morrow. Or you might continue for some time to-day. We can extend the time of the House beyond 1:30 p. m.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ముఖ్యమంత్రిగారు తూప్రాన్ దగ్గర జరిగి ఇన్సిడెంటును కలిపి యింకొకరు దొరికారని కలిపి చదివారు. ఏ అధికారి అయితే ఈ మద్యాయిని పట్టుకొన్నామని చెప్పారో ఆ అధికారిని అధినిందించులసినదే రాదని అనను ఆ తరువాత జరిగిన బర్కత్పూరా బ్యాంకు దోపిడీ దానివిషయంలో మీరు సహదృష్టి తీసుకొని రాలేదు. అది చేరే సంఘటన. పేరే నోటీసు ఇవ్వాలని అనవచ్చు. మీర ఇప్పుడు పాత సంఘటన కూడా చెప్పారు. కాని అసెంబ్లీ సెషన్ జరుగుచున్నప్పుడు బ్యాంకుల్లో రోజురోజుకూ దోపిడీ జరుగుతూ వుంటే, ఈ విచిత్రమేమిటో నాకు అర్థము కావడం లేదు. What is wrong with this system or people, we are unable to understand. 18, 20, 23 సంవత్సరాలు పయస్సుగల యువకులు దోపిడీ చేస్తున్నారంటే మనకేమీ కాదు అనే ధోరణిలో ఈజీగా చచ్చు సంపాదించుకో దానికి యీనాడు ప్రయత్నిస్తున్నారు. After this incident, there was another attack on another Bank in Barkathpura area. I do not know whether it has come to the notice of the Hon. Chief Minister or not. ఏ ఏరియాలో అయితే ఇవి జరుగుతాయో, ఆ ఏరియాకు సంబంధించిన పోలీసు అధికారులు పట్టుకుంటే వారిని తప్పకుండా అప్రిసియేట్ చేయండి, అధినిందించండి. వారికి సర్టిఫికేట్ కూడా ఇవ్వండి, తప్పలేదు. కాని ఇది జరిగిన ఏరియాకు సంబంధించిన పోలీసు అధికారులు పెయిల్వార్ అయితే, వారిని అందుకు బాధ్యులుగా చేయండి. దీనిని నేను మొదటనుండి చెబుతున్నాను; టైం ఎండ్ ఎగైయిన్. ఇది ప్రయత్నము చేయ నంతవరకు ఈ డెకాయాటీస్ జరుగుతూనే వుంటాయి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— గౌరవ సభ్యులతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఈ విషయం పోలీసు శాఖకు చెప్పాను. కేవలం బ్యాంకులను దోచుకోడానికి అక్కడ కనిపించి అయిదం పుచ్చుకున్న రక్షకుడు లేకుండా కోట్లు, లక్షలు పోతున్నాయని అనడంలో ఏమీ అధారం లేదు. వెంటనే తగినరక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత. అవసరంగా కన బడుతున్నది. 18, 19, 23 ఏండ్లు పయసుగల సిల్లలు ఈ విధంగా దుశ్చర్యలకు పాల్పడుతున్నారంటే, నైతిక విలువలను పోగొట్టే విధానానికి దారి ఏర్పడుతున్నది. గౌరవ సభ్యుల సూచనను నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఏమైనా యీనాడు యీ నేరాలు సంఖ్య పెరుగుతున్నది. ఈ దౌర్జన్యాలు అరికట్టడానికి తగిన ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఈ బ్యాంకు దోపిడీలలో కత్తిపోట్లకు గురిఅయి వారికి ప్రభుత్వము ఏమైనా సహాయం అందిస్తున్నదా? తరువాత యీ దోపిడీలలో పట్టుబడ్డ దబ్బులంతా కూడా బ్యాంకులవారికి యివ్వడం కాని, కోర్టులలో జమకట్టడంకాదు వేస్తున్నారా? అట్లా చేస్తుంటే ఎంతదబ్బు ఎక్కడ జమచేపారు?

Announcement :

21st February, 1984. 161

re : Laying of Papers on the Table
of the House (Agenda dt. 20-2-1984)

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— మామూలుగా ఉన్న విబంధనల ప్రకారం ఎప్పటికప్పుడు గాయపడినవారికి సహాయం చూడతూనే ఉంది. తరువాత చొరికిన డబ్బు బ్యాంకులవారికి అందజేయడం జరుగుతుంది. ఎంత డబ్బు అందజేయబడింది. ఇంకా అందజేయాలి అనే వివరాలు ప్రస్తుతం నా దగ్గర లేదు.

PAPERS LAID ON THE TABLE

re : Annual Report of the Nagarjuna Fertilisers and
Chemicals Limited for the year 1982-83,

Sri N. T. Rama Rao :— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Annual Report of the Nagarjuna Fertilisers and Chemicals Limited for the year 1982-83 together with the Audit Report and the Comments of the Comptroller and Auditor General of India thereon, in compliance with Section 619-A (3) of the Companies Act, 1956.

re : Annual Report of the Republic Forge Company Ltd.,
for the year 1981-82.

Sri N. T. Rama Rao :— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Annual Report of the Republic Forge Company Limited for the year 1981-82 together with the Audit Report and the Comments of the Comptroller and Auditor General of India thereon, in compliance with section 619-A (3) of the Companies Act, 1956.

re : 21st Annual Report of the A. P. Small Scale Industrial
Development Corporation for the year 1981-82.

Sri N. T. Rama Rao :— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the 21st Annual Report of the Andhra Pradesh Small Scale industrial Development Corporation for the year 1981-82 together with the Audit Report and the Comments of the Comptroller and Auditor General of India thereon, in compliance with Section 619-A (3) of the Companies Act, 1956.

Mr. Speaker :— Papers laid on the Table.

ANNOUNCEMENT

re : Laying of Papers on the Table of the House
(Agenda dt. 20-2-1984).

Mr. Speaker :— I am to announce to the House that all the papers included in the Agenda dated 20-2-1984 for laying on the Table of the House are deemed to have been laid on the Table.
(Circulated Separately)

MESSAGE FROM THE GOVERNOR

Mr. Speaker :— I am to announce to the House that I have received the following letter from the Governor of Andhra Pradesh :

“I write to acknowledge with thanks the receipts of your D. O. Lr. No. 58/Legn. / 84-2, dated: 15-2-1984 with which you were good enough to send me a copy of the Resolution adopted by the Andhra Pradesh Legislative Assembly thanking me for my address to the Joint Session of both the Houses of Legislature on 9th February, 1984. I am extremely grateful to the House for the Resolution.

With personal regards,

Yours,

Sd.

(RAM LAL)

GOVERNMENT BILL

The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1984.

Sri Ch. Venkata Rama Jogaiah :— Sir, I beg to move :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1984.”

Mr. Speaker :— Motion moved.

The question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1984.”

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET)
FOR 1984-85.

Mr. Speaker :— Mr. A. Madan Mohan will initiate the discussion.

Sri A. Madan Mohan :— We have heard the Hon'ble Finance Minister presenting a 30 pages Budget for the year 1984-85. Whether it is superficial or otherwise has to be looked into carefully. I would like to point out various lapses and jugglery of figures which he has tried to mislead the House. I would like to point out

in this connection certain Editorials written by well established Newspapers of Andhra Pradesh. It is not one Newspaper which has written Editorial on the Budget performance or the presentation of the Budget vis-a-vis 1984-85. You may kindly look into the Editorials written by Eenadu dated: 17-2-1984 Deccan Chronicle, dated: 17-2-1984, Andhra Jyothi, dated: 18-2-1984, Andhra Bhoomi, dated: 18-2-1984 and Hindu dated: 18-2-1984, The News paper 'Eenadu' which is said to be the mouthpiece of the Telugu Desam Party also has been very critical in this and pointed out various lapses and the lacunas in the Budget. This Budget gives us an impression and makes us to feel and think whether we are moving in the forward direction or backward direction. The impression one gets is that the whole thing has been reversed and probably, the State is going back by 10 years rather than moving forward. This is really unfortunate. The people of Andhra Pradesh are suffering. The people who have voted the party into power have ultimately have to accept for their commissions and omission. The people are feeling like that. Now, the economy of the State is in shambles. The agricultural production has come down, The revenue receipts have not been able to make a mark.

Coming to the Industrial production. out of 45 industries, nearly 23 industries are far behind the production. The bakery industry has suffered a steep fall in production by 77.5 per cent. The Glass Industries has got the decline in production by 43.5 per cent. When you look into all these things, to what extent the State Government is sincere in its efforts really to improve the production, is clear. There are 4 sectors which are important, namely, agriculture, industry, irrigation and power. What is the allocation being made by this Government in respect of Power, Agriculture and Industry? As far as the Industry is concerned, it has been cut by Rs. 3 crores then what it was earlier. Then, in regard to number of man-days lost, when we compare the figures of 1982 with the figures of 1983, it is really growing. In the year 1982, the man-days lost were only 10,82,000 and whereas in the year 1983, after the advent of this Government, it was 20,15,000. The fall and stagnation in industrial production coupled with industrial unrest is the achievement of the present Government in one year. During our Government, only 10 lakhs of man-days lost due to the best of the relations we have maintained both with the Management and Industrial labour. We have been able to establish the peace in the industrial sector. If you want to compliment my Government, you can do so. If you accept the realities, then, you concede that you have miserably failed in keeping industrial peace in the State with the result the figures, has doubled and we have lost 20 lakhs of man days.

Then, Sir, what is the unemployment position? What number has been registered with the Employment Exchanges in the name of youth in our State? There was 18 lakhs unemployed youth in the live registers in the Congress (I) Government's as you said this rule. When you came to power, what is the position? You said "When we come to power, we will remove unemployment and provide employment to all the youth in our State." What has happened? What is that you have done? You have added the figures. It went on now to 20 lakhs. Have you fulfilled the promise given to the youth of our State?

1-00 p.m.

You are trying to reach the target of Rs. 680 crores during 1984-85 in respect of commercial taxes and you could not keep up your target of Rs. 535 crores earlier. I am doubtful whether you would be able to recover because of your unimaginable policies, uneconomic policies and inefficient policies. The bad economic management had a direct effect on the financial policies of the Government and it was incapable of making both ends meet in other ways had found recourse to huge taxation. But again it exposed its administrative bankruptcy in managing the finances. Firstly it had promised in the budget to 1983-84 the deficit would be made up by economies in expenditure and on account of the buoyance of the economy; but ultimately the State Government realised that it had no other go but to go in for taxation. While the tax burden on the people was increased, it did not yield the desired results because when a taxation was high it would be counter-productive. For example, the tax on foreign liquor in neighbouring States of Maharashtra and Karnataka was less than in our State with the result there was a lot of smuggling and the tax yields were going down. That was the reason behind the huge deficit despite back breaking taxation. In fact, we pointed out as responsible opposition to this Government during the last Budget Session in the matter of economics. In regard to economic policies and taxes, it requires study by experts. We want that all such things should be referred to a panel of Experts. Wherever and whenever taxes are increased, let it be referred to experts. Our Government, which Government, ruled continuously for 35 years never committed such mistakes. When the State's economy has to be increased, little more taxation is necessary. But we did refer this to the Experts Panel. We tried to implement that policy. Unfortunately, this State Government neither believes the Experts nor has a policy of its own. This is in an unfortunate position that the State is travelling.

(Interruptions)

Sri M. Venkaiah Naidu :— Sir, when the Leader of the Opposition is speaking, either the Leader of the House or the Finance Minister should be here. Here, nobody is taking notes, Sir.

Sri A. Madan Mohan :— It is a serious matter, Sir. This is not the convention. No Minister is here to take the points and to convey to the concerned. When the Leader of the Opposition initiates the discussion on the Budget, it is the convention either the Chief Minister or the Finance Minister should be present in the House as pointed out by my colleague Mr. Venkaiah Naidu. If this is the courtesy shown to the conventions and traditions, I am sorry to say Sir, it is because of the total lack of experience or... ..

(శ్రీ ఎం. ఎం. జి. థామస్ చౌదరి :— ఇన్ ది చైర్)

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :— అధ్యక్ష, ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడేటప్పుడు మంత్రులు సభలో లేకపోవడం బాగాలేదు.

రవాణాశాఖా మంత్రి శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ :— పైనాన్స్ మినిష్టర్ గారు కౌన్సిల్ లో ఉన్నారు. నేను నోట్ చేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్ష, ఈ విషయంలో స్పీకర్ గారికి డై రెక్షన్ ఏమి ? ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడే టప్పుడు కనీసం దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు ఉండాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా లేరు. సంవత్సరానికి కౌన్సిల్ రోజులు మాత్రమే సమావేశం అవుతుంటాయి. బడ్జెటు మీద సంవత్సరానికి ఒకసారే చర్చకు వచ్చేది. అటువంటప్పుడు ఏ విషయాలు చర్చించబడుతున్నాయి ? సమస్యలేమిటి ? అనే విషయాలు తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కౌన్సిల్ లో ఉన్నారంటే టైము అడ్జస్ట్ చేసుకోవాలి. రవాణాశాఖ మంత్రిగారు నోట్ చేసుకోలేరనీ, వారికి సామర్థ్యం లేదని కాదు, ఈ పద్ధతి మంచిది కాదు. అపోజిషన్ లీడర్ గారు మాట్లాడుతున్నప్పుడే, ఆర్థికశాఖా మంత్రిగారు సభకు వచ్చేట్లుగా చూడండి.

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ :— పిలిపిస్తాము.

Sri A. Madan Mohan :— The political populism leads to economic populism. Indulging in political populism has forced you to take populist economic measures which had resulted in a set back to economy. You talk of increase in plan outlay for the year 1984-85. It is increased to Rs. 978 crores ? What is this jugglery of figures ? You go through the Budget document given to us.

Sri A. Madhan Mohan (Contd.):— See Page 1, under open market loans. It means your borrowing capacity of the State Government. We have increased it to Rs. 152.64 crores. This was originally Rs. 91 crores. Today it is raised to Rs. 61 crores in addition

to what you have borrowed last year. No body can take credit of this increase plan outlay. I can understand this if you have the imagination as to mop up the resources, if you have plugged the loopholes and if you had really adopted some good methods. to see that the common does not suffer. What is your increase when compared to the figures that have come out in the newspapers in respect of the various States. Your figure has not touched 10% increase in the total plan. I don't think you really deserve any encomiums. When you look to page 70 in the same document, you see the open market borrowings to the tune of Rs. 154.63 crores. It has to be met by the Andhra Pradesh State Electricity Board from its internal resources and open market borrowings. I don't know in what bitter terms can I say this. What is your resources and what is the functioning of the electricity board? What are its internal resources. You have asked the Housing Board people to go into open market borrowings to the tune of Rs. 81 lakhs and you have asked the Municipalities to go for open market borrowings to the tune of Rs. 2.33 crores. This has to be met by municipalities in respect of their Water Supply Schemes. from out of the L.I.C. loan assistance. This included Rs. 21.35 crores to be met by the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation from its internal resources. R. T. C. is in shambles now. I don't think they have enough money to replace old vehicles with new vehicles. You are unable to cater to the needs of the people of this State. How can this R. T. C. can mop up its resources? What would be the credibility of this Government. Once the Government loses its credibility in the people, there will be confusion and mis-trust and that the Government shall not move smoothly. I am only asking it understand how badly they have been running the State. When we handed over the State we gave them Rs. 37 crores on the plus side. Still you are saying that Congress had ruled for the past 38 years. It is something like a gramophone record. No drilling or exercise has been made. They have been saying so many things and we have been swallowing. Even if you try to shut our mouths people have come to know all these things and are revolting against you. Let us not go into that.

శ్రీ పసంత వాగేశ్వరరావు :— రెండు సంవత్సరాల జనతా ప్రభుత్వం పరిపాలన తప్ప. 35 ఏళ్లుగా కాంగ్రెసు ఎన్ని తప్పులు చేయలేదు.

శ్రీ ఎ. ఉదయ్ మోహన్ :— వాగేశ్వరరావుగారు చూడా మా కాంగ్రెసులోనే జన్మించి, పెట్టెపెరిగి, అన్ని అవకాశాలు సాధించి, ఏదో అవకాశం వచ్చిందని అన్నగారి గోబి వట్టుకుని పోయారు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— కాంగ్రెసు కుళ్ళిపోయిందని తెలుసుకుని అక్కడకు పోయాను.

Sri A. Madan Mohan :— This is the position in which we are really going about. My fear is that when you double the entire figures it comes to 215 crores and without raising any loans on borrowings in the open market I don't think you will be able to push through. That is the position with the minus balance of 113 crores. You have acknowledge in your own figures. The Rural Water supply here, you could give Rs, 22 crores. Earlier the allowance Rs. 43 crores. You said in your Telugu Desam election manifesto that after 35 years of Congress rule our people are not in a position really to get a pot of water and they have to travel miles and get a pot of water. You have promised that after you come to power you will not allow any village to go without any drinking water. I can understand the gap between the promise and performance. When it come to the question of the performance, then only you are exposed to the realities, but the gap should not be so much as to really make one to think something else. Today the Telugu Desam or its Government is really shutting its own ears to what it has really told to the people. Where is your promise of providing drinking water to every village ? You are not able to do that. What have you done ? Now you have reduced from 43 crores to 22 crores under Rural Water Supply Scheme. Does it speak of your pious intentions. You have to assert your position as to what promises you are able to fulfil. Is there any seriousness in the exercise of the budget estimates. For instance you have confused the plan priorities. When you came to power you said you are allocating more to the social welfare schemes and to the weaker sections. But in reality it is not done so. This approach is going to be suicidal. You are floating in the air. You are not going to comprehend till the opposition pointed out this mistake. The 84-85 budget gives an impression of total confusion. It is something like a prover. గుర్రం అంటే నాడుక పదము. చాలా చక్క భాష మాట్లాడాలని అశ్వం అంటే బాగుంటుంది అనుకుని అశ్వం అశ్వం అనుకుంటూపోయి ఆ తొందరలో గుశ్వం అన్నారట. గుర్రం అనలేదు. అశ్వం అనలేదు. చివరికి అది గుశ్వంగా మారింది. Your confusion about the whole planning, priorities is like this. You have not paid any heed to our saying. You are not able to do justice the social services. In the social service whether you thought of welfare weaker sections, Backward Classes, Scheduled castes, Scheduled Tribes. In respect of scholarship to the boys of economically weaker sections what is it that you have done. You have reduced six crores when compared to last year. My firm conviction

is this Government lacks political will, political philosophy, political theory and lacks human sympathy. It only preaches and still) continue to preach. They want to perpetuate in power. They are not interested in the people, in the future of the State. That is my charge against this Government.

Regarding the so called education, I would read an extract from the manifesto with your permission. "Chaos and confusion which is prevailing in all the educational institutions right from the primary school to the university level will be removed. Importance will be given to vocational and technical education, uniform curricula will be framed for all universities. Scholarships will be extended to S.Cs, S.Ts, B.Cs and economically weaker section." You try to search your own conscience and find out whether they were fulfilled. On the contrary you have reduced for technical education. You said something and you are doing something. Regarding literacy aspect, what is the percentage of literacy that we have been able to increase. Unfortunately our State stands perhaps the 10th place in the entire country. We hardly touched 29% in literacy. It is really miserable and unfortunate. It is the constitutional obligation that people of 14 years should be covered under universal education. I leave it to your imagination. Coming to education of women, you take great pride and say that you have been able to introduce a University for women education. Don't think it is a matter of pride at a time when so many doury deaths are taking place, specially among the educated women. Unfortunately we have not bestowed any attention on these things. Even now in our State there are about 10,000 villages which have no school. Out of the total allocation of Rs. 451 crores, primary education gets not more than Rs. 210 crores. It is not even 50% of it. Now when it comes to the question of changing the pattern of education of Universities, have you really made any effort? If so, what have you done? The Education Minister should be able to answers these questions. If I am asked to tender an advice to the Government, I would say till next June you give holidays to the universities. Take those lecturers and students who will impart literacy among the people, so that you may be able to keep pace with the other States where the literacy has increased. Our percentage of literacy when compared to our neighbouring States like Tamilnadu, Karnataka you are far behind. You are much less to Kerala where it has touched 69% of literacy. You tell me in what field you can really vouchsafe bhfore the people of Andhra Pradesh and say that you have been doing better than the Congress Government. In fact we have done far better things. The economy of the State Government was in a sound condition when we left. To-day you have made it a bankrupt position.

Regarding Mid Day Meals programme I would like to say one word. What is this? I would not like to speak about the practical difficulties. It's for the Government to sort it out. I know there is a lot of mis-managemnt. Even two days back there was lot of protest in the House stating that the cooks have not been paid their salaries. The Mid Day Meal Scheme has done one good thing. It has tried suceessfully to convert some teachers into professional cooks, beyond that I don't think it has really served the purpose. First it was introduced by our Government, but the way you are carrying it is not correct. At the time of elections you said you are going to give mid day meal to all people. When you came to power you categorised the people in the name of S.Cs, S.Ts and B.Cs, thereby you are trying to vertically and horizontally divide the younger generation. This as a whole has been playing dirty casteism. You are making those young minds at an impressionable are get divided with case hatred. I don't think any civilised society with a dynamic bent of mind would stoop down to this level of thinking. It is very unfortunate. I would not like to say further on the mid day meal. You are speaking about the welfare of S.Cs, S.Ts, B.Cs. What is the welfare you have got at the bottom of your heart?

Regarding electrification of Harijanawadas, I will give some particulars. What was the target that was fixed and how much you are able to do? 1,800 Harijanawadas were to be electrified during 83-84. You are not able to touch 50%.

Coming to the S.Ts sub plan, how many villages you could take up? If you looks at the figures it is not only shattering but it is a total disappointment. What is the number of scholarships that you are able to increase of S.Cs, S.Ts, B.Cs and other weaker sections. You are not able to do anything, but on the contrary, my information is, you have been able to deprive the scholarships even to those boys who were getting right from the Government. This is the unfortunate position.

Coming to the backward classes, the Chief Minister has made a wide proclamation stating that he will be implementing the Mandal Commission Report. I wish the Chief Minister read it. Without reading the report, without knowing the pros and cons of it, without understanding the sections he is simply making a statement stating that he is gning to implement the Mandal Commission report in letter and spirit. By that he is,doing greater injustice to backward classes than justice. I have always a scientific bent of mind and I do not believe in casteism at all.

10 p.m.

Unfortunately many people may not agree with me,..... I would really say for any type of reservation. It is only trying to make then with a sense of childish mentality, that many of my friends themselves may not agree. That is my individual opinion. You are trying to humiliate the persons by not allowing them and trying to forget them constantly about his inferior position in the society. My views may be my views. But when this Government has taken this decision in order to do it - what is that it has done? Now you have increased the castes. In the Mandal Commission there are about 292 castes which you have shown as Backward classes and you what are the castes?.....I am only quoting from Mandal Commission's Report.

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ :— ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పినట్లు ఫార్వర్డ్ కాస్ట్స్ అన్నీ ఆ రిపోర్టులో ఇన్ క్లూడ్ అయినవి. అందువల్ల స్టేటు గవర్నమెంటు అప్రూవ్ చేసిన లిస్టుని పంపుతూ మిగతావి మండల్ కమిషన్ సిఫార్సులను రికమెండ్ చేయడం జరిగింది.

Sri A. Madan Mohaa ;— Sir, I only go by what the Chief Minister has made a statement which appeared in the news papers. I would not go to listen to him. Naturally all these came in the news papers and I read it like any other common man in this country. How can I think as to what is working in the minds of the Chief Minister and in the mind of the Minister for Transport?

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ :— జనవరి 9వ తేదిన యిచ్చిన వారి స్టేటుమెంటులో క్లియర్ గా వుంది. స్టేటు లిస్ట్ అవి చెప్పి మిగతా సిఫార్సులను యాక్సెప్ట్ చేసినట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు వదిలిన దానిలో వుంది.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, that I do not know. If that is the case I would like to remind this Government that Muralidher Commission was appointed by our Government. He has also submitted his recommendations and Report. I do not know that prevents the State Government in really looking into that because a Commission has been appointed by a senior I.A.S. Officer of the State and the person who belongs to this State, who knows the social fabric of the State, who knows the social structure of the State, who can certainly bestow the best of attention and try to improve upon as to what was existing then. If that has to be accepted and if you are having the sincerely about public well being, you can place that Report on the Table of the House and after carefully going through, it will certainly suggest certain improvement in the existing system. Naturally I will certainly give that credit to this Government to say "Yes, here is a Government atleast in one sector it is sincere in its approach." Without doing that you

only said that the Mandal Commission Report is going to be accepted in toto This is the statement of the Chief Minister... "Mandal Commission's Report is going to be implemented in its letter and spirit and in toto". In that list I have seen and now my friend has made a statements; I would not like to further stress upon. Otherwise, the castes that were enumerated into the Mandal Commission Report probably has not left any caste in our State, which cannot be treated as B. Cs. including Brahmins, Kammas, Reddies, Telagas, Kapoos and every body, This is the situation- I am only trying to tell you.

Now the welfare programmes are really in the very bad stage as far as our state is concerned. About the women, recently it was said that they were going to give 30% jobs to the women and they are going to have reservations. Sir, you and I know, and probably many members here who were the students of the Constitution and who have been in the politics and who had the occasion to go through the Constitution, all of them knew that under the Constitution it will not be able to specifically make any distinction between the race, religion and sex. Naturally this reservation which is sought to be given by the Government to the women of our State as a special concession - something unimaginable for me as to how they are going to really implement it. Because there is a hurdle. I am not saying that it should not be given. You are saying about 30% - left to myself I would say 50%. I plead for 50% reservation to women, but I should also know my own limitations as to whether I would be in a position to implement. Not that we had shared the sympathies of women less than what you are trying to project yourself. No. But we also knew the sense of responsibility, the limitations under the Constitution, as to what extent we can stretch our hands and which is the prohibitive ground we are not supposed to enter and that is the reason that has pulled us down and has really killed our enthusiasm. Don't think that you are the only enthusiastic people, heroically coming out and making a statement that "here, we are going to make reservation of 30% for the women" Certainly not. Unfortunately you are only trying to exploit the sentiments of the ladies, as you have exploited successfully the sentiments of the youth, the unemployed youths who are otherwise frustrated who thought probably - by the time Anna comes into Government and Telugu Desam really rules the State, they would be able to rule the ruse and ultimately they would get not only jobs-jobs of their choice, a job which can certainly fetch. I do not know what an amount of social standards of the youngsters who are indulging into - well, can be attributed to one of these types of false hopes you have been creating in the minds of youth, which is

very irresponsibility of this party. I will also attribute to the film production in our State or in the country where it has always been encouraging the crime - thrillers and those who are sex oriented and certainly it has given a sense of adventurism among the youth and if anybody has to own the responsibility if not to-day, in future either the film industry has to own the responsibility after really creating this sense of indiscipline and fearlessness in the minds of youth and who are now resorting to the social crimes and rest of everything that is left, probably our State is attributable to your irresponsible trying to excite the feelings of the youth the frustrated youth and probably the future history would certainly write all these things.

Coming to the Housing Programme you said you are going to construct about 2,20 lakh houses, i. e. 10,000 houses for each district. Now tell me very honestly as to how many thousands of houses - forget about the lakhs - how many thousands of pucca houses have been constructed so far. To my knowledge, it is only a few hundreds and there might not be any exaggeration probably if I say it is only 100 or less which are in the red issue. You have said, when you come to power, you are going to construct (not only you have said before coming to power - but even after coming to power also) these houses. You have miserably failed on that count also. It all speaks and gives us the feeling that this Government can only talk and cannot act. With this tardy progress, I am afraid you will not be able to reach anywhere near. I was trying to tell you about the figures. The target fixed for the harjanwad allocation is about 1800 - whereas the achievement is only about 755 and under the Sub-Plan, which you have specifically prepared with the Government of India finances again and probably if I say the State Government finances, for the Tribal people, you have put the target of 200 villages for 1983-84 for the electrification. and how many could you achieve? Only 31; - out of 200 you could touch only 31 villages. Is that all the love and affection you have shown for the Tribal people? My friend M. Ravinder Naik the former Minister was very right on that day - of course I also did not relish his trying to do a particular thing in that anger and emotion and taring the Governor's Budget Speech - but probably he could not contain his anger. You have not done anything for these tribals - you have not done anything for the B. Cs - you do not intend doing anything to the economically weaker section irrespective of the caste and community. This is my charge against this Government.

Sir, now he said about one block housing scheme. Your target was 240 colonies and 7500 houses. How many you have been

able to achieve? It is only 91 colonies, out of 240 and only 2400 out of 7500 houses. This is your performance. You also said, in respect of the employment - of course you have said many things about employment because at that time the N. G. Os., were on strike and you said this Government. ఈ చోట్లాన్నంత కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఉద్యోగుల సమస్యను పరిష్కరించేయకుండా ఉన్నదే. I do not know in what way and this is how it has been told to me. Forget that you have not done anything but you have dispensed with their service and you have thrown them, to the tune of 30,000 employees on the payments to day and their families. What is that you have promised during your election manifesto is - that by the time an employee reaches or completes the age of 50, he will have his own house. Forget about your houses or his house, when people in Malakpet colony and Erram-Manzil Colony are sitting in hunger strike and asking for remarks, the Government has not been able to take any decision in that respect of the existing houses - God alone knows as to what he will be able to do to construct houses for the other employees.

About irrigation and power, you said you made an outline and you have to increase it to 47%, after all 3.4% more than what you have done last year. I do not think it is a big increase in the inflationary trend which we are passing through - and in the developing economy 15 to 20% is the normal growth and that is what we have expected. That is nothing extraordinary. There also any Government worth it self, should not be able to complement it self for this increase. When 20% is the normal growth, you have only increased by 3.4% and how are you going to really concentrate on Irrigation and Power? It is really unfortunate, you have not really bestowed the attention on this situation, which we have been pointing out time and again. Now, what are your Revenue Receipts? we are very much afraid that this Government will have no other option but to go to open market - borrowings and also to impose further taxes on the people. Well, you may not do it to-day while the Assembly is in Session - probably you may resort to the Ordinances again in imposing and enhancing the taxes.

Coming to Minor Irrigation, this one sector where probably we could not really got good results. It could not really yield quick results. If only you had allowed the Panchayat Samithis to do their job and allotted about Rs. 47 crores, which within one year, would have brought 4.7 lakhs of acres under cultivation. Unfortunately you have not really bestowed the attention on the Minor Irrigation side and what is that you have allocated last year - that is the policy

amount of Rs. 97 lakhs have not even spent for ground water resources. Only Rs. 88 lakhs were spent. We have about 34,292 minor irrigation sources under the Control of Panchayat Samithis. As I told you if only you allocate Rs. 47 lakhs, you would be able to bring the land under plough and make it cultivable to the tune of 4.7 lakh acres. If only you had allocated only about 50%, probably you would have been able to do better. Power - lesser is the better !

There was about three and a half hours discussion here as to the functioning about the Electricity Board. I would only like to tell you, while you said in your Budget speech about the installed capacity of power would go upto 3513 MWs by the end of 1984. What is your generation capacity ? Well, your installed capacity could have been 3513 but your generation capacity is not even 50% of the installed capacity and out of which, again, 23% you will have to forget about, in transmission losses. Now what remains is the very small savings which you can cater to the consumers in the State. The functioning is so bad. Everybody has said about it. There is no point in blaming one individual sitting on the top. No. I would never do it and I have never am not on record in the entire political career of mine to accuse somebody or persons. The whole system has to be re-evaluated. In the recent debate that has taken place in the House, I have asked the Government to appoint a High Power Committee - Twice I said this. Unfortunately neither it is caught the imagination of the Power Minister or the Chief Minister nor the Press. Why I have said this is, I have every reason to believe that the entire Power Board has to be re-evaluated. The entire structure has to be remodeled. There has been not only colossal losses but, well, there have been many pit falls and it gave me an impression that the Electricity Board has got bottomless pit and whatever you sink in to it, probably it will not fill. When you think of Bommur to Vijayawada line 220 KV., there has been a long story - I do not know. Recently, I believe the Government has appointed an Enquiry Officer and he has also submitted his Report. Why not that Report be placed on the Table of the House for the enlightenment of the Members, so that they can certainly come forward and offer valuable suggestions as to how best we can improve the electricity Board and the efficient functioning. The way the farmers have burnt their fingers, have burnt their motors, there is so much of heart - burn amongst the farmers when you go into the rural areas.

Mr. Chairman Sir, probably you have also come from the Rural area as I do. You go and see the misery and the sufferings

of the farmers either in Nalagonda, or in Khammam, or in Nizamabad or in Medak or Karimnagar or in some of the parts of Rayalseema where in people have to depend upon only on wells - as the source of irrigation. Thousands and thousands motors are burnt every day. In my own constituency, there was 18 transformers which you have burnt and for the past three weeks there is no replacement and still the Government has the cheek to say, claiming the credit of good efficiency and efficient functioning? It is something unimaginable- I only pity the intelligence and imagination and the wisdom of this Government. Sir, now with the result, after you deduct the transmission losses and also the power generation capacity being less than 50%, you would only be able to give the people—may be about 1100 to 1150 MWs., which is going to be quite insufficient in this direction.

Now about Vijayawada Thermal Station second stage, probably according to their estimates, you require about Rs. 200 crores and this Rs. 200crores have to be provided for the completion of this project within six years and what is it that you have provided is far less and with this rate of allocation and with the increase in the inflationary trend in the price hike, I do not think you will be able to complete even in next ten years. It is really a sense of pride for our State and Mr. Tata Rao, a part from other things, which probably I do not know, has to be complemented as far as generation is concerned and especially visa-vis, Vijayawada Thermal Station. He did a good job but it is only a complement to him and not to the efficient functioning of the Electricity Board and not to this Government. Certainly! Well, they also cannot claim the credit of bringing.....leave apart the individual aspects. What I am trying to tell you is there is so much of Kumbhakonum in the entire Electricity Board. In spite of repeated requests, right from the small farmers living in nook and corner of the village, who has suffered in the hands of a small line man upto your Chief Engineer - nobody taken cognisance of it. Well you may come with a rhetoric way to say "What this Congress Government has done during the last"....."It is only you who have appointed Mr. Tata Rao, as the Chairman." This is exactly what I am saying. It is not a question of appointment of an individual. It is a question of system, of its functioning and I do not think during this 5 to 8 years this State has witnessed the misery and the sufferings, the way it has witnessed this time, due to low voltage and due to burning of the motors. I think I will leave the power aspect at that.

Now coming to the Industries, last year you have been able to get about 518 industrial licenses. If only they had been asked to commission, then, the Industrialists who had the letters of intent

would have been able to flow back into the State economy to the tune of 6800 crores of rupees, which would have certainly created a very big employment potential. Employment is not provided by the Government. Government or its establishment are not a correct substitute for a solution of the employment. Employment has to be generated and it generates only through economy and the economy has to be taken care of under four sectors like Power Irrigation and Industries - have to be taken care of. Unfortunately this Government with its lack of imagination has totally bungled and miserably failed in trying to give its proper attention in these sectors.

With the result we have reduced the budget allocation by Rs. 3 crores as far as the Industries sector is concerned when compared to last year. As for the handloom industry, one only has to sympathise with the handloom workers. Nothing more can be done. They have large stock-piles and they are not really able to push it through. It is in a very bad shape --shambles. They are living in a very miserable condition. Even about them, many sweet words were said by the Government and the party and their leader Sri Rama Rao. Nothing has been done to solve their problem or to see that they do not suffer further. I can only say that the Government has to bestow attention at the earliest and not neglect the handloom weavers who are in greater percentage in the State.

About drinking water, even to-day there are 3,542 villages without the minimum drinking water facility. Many sweet expressions were there in their election manifesto about the provision of drinking and I thought keeping this in view and in order to keep up their election promises they might provide this minimum facility to every village. Instead of increasing the allocation, you have cut it by 50%. In 1983-84 the allocation was Rs. 42 crores but when it came to 1984-85 it has come down to Rs. 21 crores. I am only reminding you of your election manifesto... You said many sweet things. Ultimately, in practice what have you done is a matter for the people to really think and give wise thought to it. As far as the farmers are concerned, you said you are going to give them concessions. What are the concessions given? To my mind, nothing. Only thing is you have abolished land revenue and in this process the rich farmers are benefitted. Even to-day the small farmers have got to pay water cess. If you think really it is the Congress party which gave this concession. If only they had abolished the water cess to the small farmers, they could have said that they have done something to the farmers. To-day they have got to pay 180%. You should also own the responsibility that you extended this concession to the rich farmers like Mr. Satyarayana.

Madan Mohan. I do not know if Mr. Rajab Ali is also getting this concession,

Chairman :— Do you mean to say that they are landlords?

Sri A. Madan Mohan :— I know the concept. I want you to share the sympathy of the people who are at the rock bottom-their sufferings. There are the small farmers and marginal farmers. Any civilised government, egalitarian government-it is the Finance Minister who gave this phraseology in the speech, I have raked my brains and tried to analyse. The concept is overlapping with another. I do not know what your concept is about egalitarian society. If you really had egalitarian society in your mind, do you think what you did is correct? Tell me what shall be your priority if really you mind giving equal status to the people? This mid-day meal programme-probably you are spending Rs. 100 per annum per person. It is not a big thing. You are giving it as a dole. This will not create enough strength and energy for the poorer sections. They have got used to the slavery. You are not really doing yeoman service. I wish you had only increased his capacity to earn more. You should provide apparatus in turn to help him in creating his strength so that in turn he might regenerate economy-both for his family and society. You have not done anything for him. You are taking credit for the Rs. 2 per kg. scheme which is a fraud. You have only allowed the middlemen to progress and allowed the millers to get rich in the past one year. We have offered our suggestions in this regard. We said, why not the Civil Supplies Department take the wholesale trade of foodgrains. If you are afraid experimenting, then take rice. My feeling is you will be able to get Rs. 175 crores per annum which will be sufficient for you to run this scheme. May be something has transpired between the rice millers. Without proper evidence, I would not venture to say more than that. But it certainly gives an impression that there is something fishy about the transactions about the concessions given to the rice millers by allowing them to sell rice @ Rs. 4.30 in the open market and also allowing them equal quantity for export. It gives an inference that this Government is really not serious about what it promised.

What are the concessions that you have been able to show to the tobacco growers, rice and sugar-cane farmers. We have suggested for the appointment of an Agricultural Price Commissioner at the State level give them support price. Unfortunately, you have not done anything. You may say what has been left by the Congress Why accuse the Congress. You might as well say that within the limited situation nothing more could be done. Well it does not give you any moral right to criticise the Congress,

Otherwise, you should be able to **improve** upon where the Congress failed and **say here we have done.**

(Mr. Speaker in the Chair) (Bell)

Sir, I would not say anything on Medical and Health since I have my self been the Minister incharge of those portfolios except that the Nizam Orthopaedic Hospital which is so. Called Super-specialities institution should be brought on par with the All India Institute of Medical Sciences. The State really needs an hospital of that magitude, If you have the will, you can do it. We have made a beginning and I hope the present Health Minister and the Chief Minister and the Finance Minister put to-gether would be able to bestow their thought.

According to their own figures, we are closing by the end of 1984 with a balance of Rs. 113.53 crores. It is bound to be much more say Rs. 200 crores. It is my feeling and naturally the Government is likely to borrow in the open market to fill the gap of Rs. 250 crores. The Government should realise its mistakes and try to give a better performance rather than unnecessarily trying to indulge in populist slogans. Now, the decentralisation of the administration, one way I would like to say that it only encourages more non-plan expenditure - capital expenditure, which is unproductive expenditure. Government may require atleast Rs. 500 crores to implement. I do not know what it costed for revenue mandals. The village officers issue is with the Supreme Court. Whether it is the issue of employees to retire at the age of 55 years of village officers or toddy tappers cooperative societies or reservations under the six point formula for engineering seats - it has become a subject matter of litigation. This government is willfully encouraging multiplicity of litigation and it is not going to do good either for the common man or the State or going to bring good name to the Government. I hope the Government and the Finance Minister particularly will try to correct this position and try to come forward with improved position when he comes next time for presenting the budget with improved budget.

12-30 p.m. Mr. Speaker :— The House stands adjourned till 8-30 a. m. to-morrow. (The House then adjourned at 2-03 p. m. till 8-30 a. m. on Wednesday the 22nd February, 1984.)

APPENDIX

PAPER LAID ON THE TABLE

As per the Announcement of the Chair all the papers listed in the Agenda dated 20-2-1984 are deemed to have been laid on the Table of the House

1. Notification issued with G. O. Ms. No. 1626, Revenue, dated 24-11-1983 amending the Andhra Pradesh Entertainments Tax Rules under Andhra Pradesh Entertainment Tax Act, 1939

2. Annual Report of the Andhra Pradesh State Electricity Board for the Year 1981-82

3. Notification issued in G. O. Ms. No. 563 dated 23-2-1983 under Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Act, 1967

4. Amendment to the Andhra Pradesh Irrigation Projects (Special Land Tax) Rules, 1976 issued with G. O. Ms. No. 890 Projects (Special Land Tax) Act, 1976

5. Copy of the Rules relating to the Admission of Candidates into Post Graduate Medical Courses issued in G. O. Ms. No. 549 Medical and Health dated 6th September, 1983 under Andhra Pradesh Educational Institutions (Regulation of Admission and Prohibition of Capitation Fee) Act, 1983

6. Annual Reports of the Administration of Hyderabad Urban Development Authority, Visakhapatnam Urban Development Authority, Kakatiya Urban Development Authority, Vijayawada-Guntur-Tenali Urban Development Authority, Tirupathi Urban Development Authority for the year 1982-83 under Andhra Pradesh Urban Areas Development) Act, 1975.

(Circulated sperately)

